

సమావేశము - III

వాల్యూము - III

నెం.2

వెల : రూ. 8-00

29 సెప్టెంబర్, 2015

మంగళవారము,

(శక సం. 1937,

అశ్విన్ - 7)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

1. సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రం :	...	1
2015, సెప్టెంబరు 23వ తేదీన జరిగిన సలహా సమితి సమావేశంలో		
తీసుకున్న నిర్ణయాలపై నివేదిక సమర్పణ		
2. లఘు చర్చ :	...	17
రుతు పవనాల వైఫల్యం మరియు రైతుల సంక్షేమం		
కొరకు తీసుకున్న చర్యల గురించి		

తెలంగాణ శాసన పరిషత్

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్

:

శ్రీ కె. స్వామిగౌడ్

డెప్యూటీ చైర్మన్

:

శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్

కార్యదర్శి

:

డా. ఎస్. రాజ సదారామ్

ఉప కార్యదర్శులు

:

డా.వి. నరసింహాచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ టి.బి. జయచందర్

శ్రీ ఎస్. దుర్గా ప్రసాద్

శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి

శ్రీమతి వి. ఎస్. ప్రసన్న కుమారి

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీమతి యస్. నాగమణి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

అధికార నివేదిక

(మూడవ సమావేశము - రెండవ రోజు)

మంగళవారము, సెప్టెంబర్ 29, 2015

TELANGANA LEGISLATIVE COUNCIL

Tuesday, the 29th day of September, 2015

(The House assembled at 10.00 a.m. with the Hon'ble Chairman in the Chair)

మిస్టర్ చైర్మన్: సభ్యులకు నమస్కారం. బిఏసీ నివేదిక ప్రతిని సభాసమక్షంలో ఉంచినట్లుగా భావించడమైంది. రుతు పవనాల వైఫల్యం, రైతుల సంక్షేమం కోసం తీసుకున్న చర్యలకు సంబంధించి మంత్రి శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు గారిని స్టేటుమెంటు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

I. PAPERS TO BE PLACED ON THE TABLE

A copy of the report on the decisions of the Business Advisory Committee taken in its meeting held on 23rd September, 2015.

II. లఘు చర్య :

రుతు పవనాల వైఫల్యం మరియు రైతుల సంక్షేమం కొరకు తీసుకున్న చర్యల గురించి

శ్రీ మహ్మద్ అలీ షబీర్ (శాసనసభ నియోజకవర్గం): సార్, మీ అధ్యక్షతన జరిగిన బిఏసీ మీటింగులో కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున మేము కూడా చెప్పడం జరిగింది. రైతులకు సంబంధించిన విషయాలను చర్చించాలని కోరితే మీరు కూడా ఆనాడు సహకరించారు. గవర్నమెంటు కూడా ముందుకు వచ్చింది. రైతుల సంక్షేమంతో సహా ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతుల విషయాన్ని కూడా చర్చించాలని ఆరోజు బిఏసీ మీటింగులో మనమంతా అంగీకరించాం. కానీ ఈరోజు మాకిచ్చిన స్టేటుమెంటు కాపీలో Seasonal conditions and farmers' welfare అని మాత్రమే అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 70 నుంచి 73 శాతం మంది వ్యవసాయ మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. మాకున్న సమాచారం ప్రకారం రాష్ట్రంలో 1500 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. 1100 మంది అని కొన్ని చోట్ల అంటున్నారు, కాదు 600 మంది రైతులు మాత్రమే అని ప్రభుత్వ సమాచారం ఉంది.

ఇంత మంది రైతులు రాష్ట్రంలో ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం కూడా అనేకసార్లు అంగీకరించింది. కావున తమరితో మనవి చేసేదేమంటే - ఈరోజు ముందు రైతులు, రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి చర్చించాలని మనమంతా బిఏసీ మీటింగులో ఎలాగూ అంగీకరించాం కాబట్టి, ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతుల కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతిని వ్యక్తం చేస్తూ, ఆ రైతుల ఆత్మలకు శాంతి చేకూరాలని కోరుతూ రెండు నిమిషాలు సభలో మౌనం పాటించిన తర్వాత మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇస్తే రైతులకు ఈ సభ ద్వారా భరోసా, ధైర్యం కల్పించినట్లవుతుంది. దయచేసి ఈ విషయాన్ని రాజకీయ కోణంలో ఆలోచించకుండా ఇప్పుడు సభ రెండు నిమిషాల పాటు మౌనం పాటిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్: రైతుల అంశాలపై చర్చించాలని బిఏసీ మీటింగులో అంగీకరించిన మాట వాస్తవం. దాన్ని అనుసరించే ఇప్పుడు మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇస్తారు. రైతుల సంక్షేమం అంటే అందులో రైతులకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు వస్తాయి కాబట్టి వాటిపై ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులుగా మీరు మాట్లాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దయచేసి మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షుల వారి ఆజ్ఞల ప్రకారం వారు ఏది చెబితే అది చేస్తాం.

మిస్టర్ చైర్మన్ : బిఏసీలో అడిగినట్లుగా ఈరోజున్న మొత్తం ఎజెండాను పోస్ట్ పోస్ట్ చేశాం. రెగ్యులర్ ఎజెండాను ప్రక్కన పెట్టి రైతుల సమస్యల మీద మాట్లాడుతున్నాం. దయచేసి మిత్రులు సహకరించాలి. ఈరోజు కేవలం రైతులకు సంబంధించిన అంశాల మీదే మాట్లాడతారు.

ముందు మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇస్తారు. ఆ తర్వాత ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వడం జరుగుతుంది, అప్పుడు మాట్లాడండి.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, ఇంత గుభీరమైన సమస్య మీద రెండు సభలలో చర్చించాలని అందరమూ అంగీకరించాం. అన్నదాత ఈరోజు ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాడు. ఆ అన్నదాతకు ఈ సభ ద్వారా భరోసా ఇచ్చేలా చర్చించాలని కోరుతున్నాం. మంత్రిగారిని స్టేటుమెంటు ఇవ్వమనండి. రైతుల ఆత్మహత్యల నివారణకు చర్యలు చేపట్టాలని కోరాం. ప్రకృతి సహకరించకపోవడం, వర్షాభావ పరిస్థితులున్నాయి. ఏదేమైనా ప్రభుత్వ చిత్తశుద్ధిని మేము శంకించడం లేదు. ఇంత పెద్ద ఎత్తున రైతుల ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్న నేపథ్యంలో, రైతుల కుటుంబ సభ్యులకు ధైర్యం చెప్పడానికి, చనిపోయిన రైతుల ఆత్మలకి శాంతి చేకూరాలని కోరుతూ సభలో రెండు నిమిషాల పాటు మౌనం పాటించడం గౌరవధనంగా ఉంటుంది. మేము రాజకీయం చేయడం లేదు. ఎంత మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారనే సంఖ్య జోలికి కూడా పోవడం లేదు. దయచేసి ఒకసారి పరిశీలించమని కోరుతున్నాం.

మిస్టర్ చైర్మన్ : మినిష్టర్ గారి స్టేటుమెంటు తర్వాత మిగతా సభ్యులు మాట్లాడవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దయచేసి సహకరించండి. రైతులకు భరోసా ఇచ్చే విధంగా చర్చ జరగాలి కానీ మేము చెప్పిందే చెల్లుబాటు కావాలనే పద్ధతి మంచిది కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దయచేసి సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : వారి ఆత్మలు శాంతించడానికి ఒక నిమిషమైనా సభలో మౌనం పాటిద్దాం సార్.

మిస్టర్ చైర్మన్ : దయచేసి సభా సాంప్రదాయాలు పాటించాలి. అనుభవం ఉన్న సభ్యులు మీ కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నారు. మినిష్టర్ గారు స్టేటుమెంటు ఇచ్చిన తర్వాత మాట్లాడుదాం.

“రుతువనాల వైఫల్యం, రైతుల సంక్షేమం కోసం తీసుకున్న చర్యలకు సంబంధించి స్వల్ప వ్యవధి చర్చపై” గౌరవ వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాల శాఖమంత్రిగారి తరపున రోడ్డు మరియు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు) వివరణ :

సాధారణ రుతువనాల ఆగమనం 2015, జూన్ 13వ తేదీ నుండి ప్రారంభమయింది. మంచి తొలకరి వర్షాల కారణంగా అన్ని జిల్లాలలో వర్షాధార పంటల నాట్లను వేయడానికి దోహదపడింది.

దరిమిలా, 25 రోజులకు మించి నిరంతర వర్షాభావ పరిస్థితులు ఉన్నందున, -66 శాతం భారీ లోటుతో ఎర్ర రేగడి భూములలో ప్రత్యేకించి వర్షాధార పంటలు తీవ్రంగా ప్రభావితమయ్యాయి. అయితే, రుతువనాలు తిరిగి ప్రారంభమై అగడ్త / సెప్టెంబర్ నెలలో మంచి వర్షపాతం నమోదు కావడం వల్ల మొత్తంమీద లోటు -14 శాతం మాత్రమే.

35.13 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో అన్ని పంటల నాట్లను వేయడమయింది. ఇది సాధారణ విస్తీర్ణం అంటే 41.43 లక్షల హెక్టార్లలో 85 శాతానికి సమానం. నాటిన మొత్తం విస్తీర్ణంలో 26.03 లక్షల హెక్టార్లు వర్షాధార పరిస్థితుల క్రింద, 9.1 లక్ష హెక్టార్లు సాగునీటి పరిస్థితుల క్రింద ఉన్నాయి.

తదుపరి జిల్లా వారీ వర్షపాత వివరాల విశ్లేషణలో ఆదిలాబాద్, ఖమ్మం, వరంగల్ (జనగామ రెవెన్యూ డివిజన్ మినహా) జిల్లాలలో సాధారణ వర్షపాతం నమోదు అయినట్లుగా సూచిస్తుంది. పంటల పరిస్థితి సంతృప్తి కరంగా ఉంది.

మరోవైపు కరీంనగర్, నల్గొండ జిల్లాలలో నిరంతర అనావృష్టి పరిస్థితుల వల్ల 50 శాతం మేరకు వర్షాధార పంటలు ప్రభావితమయ్యాయి.

అయితే, నిజామాబాద్, రంగారెడ్డి, మెదక్ జిల్లాలలోని అత్యధిక మండలాలలో వర్షపాతం లోటువల్ల 75 శాతం మేరకు పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. నల్ల రేగడి భూములలోని పంటలు మాత్రమే నిలదొక్కుకున్నాయి. ఇవి కొంత మేరకు దిగుబడిని ఇవ్వవచ్చును.

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వర్షపాతం అత్యల్పంగా ఉన్నందున పంటలు తీవ్రంగా ప్రభావితమై, నూటికి నూరు శాతం మేరకు దెబ్బతిన్నాయి.

రుణ మోశీ (రూ.8336 కోట్లు) సమకూర్చడం, మొదటిసారిగా విత్తనాలు, ఎరువుల బఫర్ నిల్వలను తొలగించడం ముందస్తుగా ఉంచడానికి, ఎలాంటి అంతరాయం లేకుండా నాణ్యమైన విద్యుత్ సరఫరాను అందించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలను తీసుకున్నది.

ప్రభుత్వం సమయానుకూలంగా అన్ని చర్యలను చేపట్టిస్తుంటే, క్షేత్ర స్థాయి నుండి అందిన సమాచారం ప్రకారం వరుసగా రెండు సంవత్సరాల అనావృష్టితో ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితుల వల్ల నిస్సహాయతతో రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారన్న బాధకరమైన వార్తలను వినడం దురదృష్టకరం.

సాగునీటి ప్రాజెక్టులు పూర్తికాకపోవడం, భూగర్భనీరు ఆసాధారణంగా తగ్గిపోవడం వల్ల అనేక భోరు బావులను వేయడం,

చిన్నతరహా సాగునీటి చెరువుల అభివృద్ధిని దశాబ్దాలుగా పట్టించుకోవడం, గతంలో అస్తవ్యస్త విద్యుత్ సరఫరా ఈ నిస్పృహయతకు కారణంగా ఉన్నాయి.

పై కారణాల వల్ల 2014, జూన్ 2వ తేదీ నుండి కమిటీ ఆమోదించిన ఆత్మహత్య మరణాలన్నింటికీ పెంచిన ఎక్స్‌గ్రేషియాను మంజూరు చేయాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిస్తున్నది.

మిగిలిన 50 శాతం రుణాలను ఒకేసారి రుణమాఫీ చేయాలనే డిమాండ్‌ను ప్రభుత్వం సానుభూతితో పరిశీలించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది.

రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి ప్రభుత్వం ఎంతగానో అందోళన చెందుతుంది. రైతుల సంక్షేమం కోసం సాధ్యమైన అన్ని చర్యలను ప్రభుత్వం చేపడుతున్నందున ఆత్మహత్యలనే విపరీత చర్యకు ఎవరూ పాల్పడవద్దని ఈ సభ ద్వారా రైతులను ఇందువలనంగా అభ్యర్థిస్తున్నాను.

(ఈ దశలో కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు వెల్‌లోకి వచ్చి ... ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతుల ఆత్మలకి శాంతి చేకూరడానికి సభ రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించాలని కోరారు.)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : రైతులకు ఇచ్చే గౌరవం ఇదేనా అధ్యక్షా? కనీసం ఒక నిమిషమైనా మౌనం పాటించాలని కోరుతున్నామంటే. మేమంతా రైతు కుటుంబాల నుంచి వచ్చాం. చనిపోయిన వారి ఆత్మలకు శాంతి కలిగేలా ఒక నిమిషం మౌనం పాటిస్తే ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఇబ్బందేమిటి? గతంలో అమర్‌పేరులకు సంబంధించి సభలో మౌనం పాటించాం. అదే విధంగా ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతుల ఆత్మలకి శాంతి చేకూరేలా ఒక నిమిషం మౌనం పాటించిన తర్వాత మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇస్తే సరిపోతుంది కదా! రైతు దేశానికి వెన్నెముక. అన్నదాతకి భరోసా ఇచ్చేలా వ్యవహరిద్దాం. మాకు వేరే కారణాలు, ఉద్దేశ్యాలేమీ లేవు.

(ఈ సందర్భంగా యంఐయం సభ్యులు వెల్‌లోకి వచ్చి... తాము ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం పరిస్థితేమిటో చెప్పాలని కోరారు.)

మిస్టర్ చైర్మన్ : మిత్రులారా, మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు ఇచ్చిన తర్వాత తెలంగాణా రైతాంగానికి భరోసా ఇచ్చే విధంగా ఈ సభ వ్యవహరిస్తుంది. మిత్రులారా, యంఐయం పార్టీ నుంచి ఒక వాయిదా తీర్మానం వచ్చింది. నల్గొండ జిల్లా, ఆలేరులో జరిగిన నకిలీ ఎదురు కాల్పుల్లో ఐదుగురు విచారణ ఖైదీల మరణానికి బాధ్యులైన పోలీసు అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వ ఘోష్యంపై చర్చించాలని ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తర్వాత టేక్‌ప్ చేద్దాం. రెగ్యులర్

ఎజెండాను ప్రక్కన పెట్టి రైతుల విషయాలపై చర్చించాలని బిఏసీలో తీసుకున్న నిర్ణయం మేరకు ముందు ఆవిషయంపై చర్చించిన తర్వాత వాయిదా తీర్మానాన్ని టేక్‌ చేయడం జరుగుతుందని యంఐయం మిత్రులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(గౌరవ చైర్మన్ సూచన మేరకు వెల్‌లో ఉన్న యంఐయం సభ్యులు తిరిగి తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)

రెండో విషయం ఏమంటే - సభా సాంప్రదాయంలో ఎప్పుడూ కూడా చర్చకి ముందు మౌనం పాటించిన సందర్భం లేదు. మీరు రైతుల మీద చర్చించిన పిదప మౌనం పాటిద్దాం. నేను కాదనడం లేదు. కానీ చర్చ లేకుండా ముందే మౌనం పాటిద్దామంటే అది సాధ్యం కాదు.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి : అధ్యక్షా, రైతులు ఎందుకు మరణించారు, ఎవరి నిర్వాకం వల్ల చనిపోయారు? కాంగ్రెస్ పార్టీ పది సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉండి రైతుల కొరకు ఏమి చేసిందని అడుగుతున్నాను. మీరు రైతులకు చేసిందేమిటి? రైతులకు మీరు సాగునీటి వసతి కల్పించారా? రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆపడానికి మీరేమి ప్రయత్నం చేశారు? ఇప్పుడు రైతుల మీద మీరు ప్రేమను ఒకకబోస్తున్నారా? అసలు మీకు రైతుల మీద ప్రేమ ఉందా? ఎప్పుడైనా రైతుల గురించి ఆలోచించారా? కేవలం హౌస్‌ని డిస్టర్బ్ చేయాలనే ప్రయత్నం తప్పితే మీకు రైతుల మీద ఎటువంటి కనికరం లేదు. చర్చకి ముందే రైతుల ఆత్మలకి శాంతి చేకూరడానికి సభలో మౌనం పాటించాలని కోరడం విడ్డూరంగా ఉంది.

మిస్టర్ చైర్మన్ : రైతుల విషయం మీద చర్చ ప్రారంభించాలని ప్రతిపక్షనాయకుణ్ణి కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ షబీర్ : అధ్యక్షా, ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న రైతుల గురించి రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిస్తే గౌరవంగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి కూడా మంచి పేరు వస్తుంది. 1500మంది రైతులు రాష్ట్రంలో ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఈ సభ ద్వారా ఆ రైతుల కుటుంబ సభ్యులకు ఆత్మస్థైర్యం కల్పించే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిస్తే బాగుంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఇది అందరికీ బాధ కలిగించే అంశం. పార్టీలకు అతీతంగా అందరూ కూడా బాధ్యత తీసుకుని వారికి భరోసా కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. కొత్త రాష్ట్రంలో 15 నెలల క్రింద పుట్టిన పసిబిడ్డ టిఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న పరిపాలనా విధానాన్ని మీరు ఆలోచన చేసుకోవాలి. మీ కోరిక మేరకు,

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజల కోరిక మేరకు ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చి, కృత్సన్ అవర్ని కూడా సస్పెండ్ చేసి, ఈ గంభీరమైన సమస్యని చర్చించాలి, రైతాంగానికి భరోసా కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో మీ అనుమతితో ఈ అంశాన్ని టేక్ చేస్తున్నాం. చర్చ జరిగిన తర్వాత సంతాపాన్ని తెలియజేయడం ఆనవాయితీ. అది కాంగ్రెస్ పెద్దలకు తెలియంది కాదు. తెలిసిన విషయాన్ని కడుపులో పెట్టుకుని ఈ చర్చకి ఆటంకం కలిగిస్తే రైతులను ఇంకా గందరగోళంలోకి నెట్టిన వాళ్ళవుతారు. దయచేసి మీరు డిస్ కన్ చేయండి, చర్చలో మీరు వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలను ప్రభుత్వం తప్పకుండా స్వీకరిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : మేము రాజకీయం చేయదలుచుకోలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రైతులు చనిపోయారా లేదా? చనిపోయిన రైతుల ఆత్మలకు శాంతి కలిగేలా కేవలం రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటిద్దామని అంటున్నాం.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : చర్చ తర్వాత తప్పకుండా సంతాప తీర్మానం పెట్టుకుందాం. దయచేసి చర్చని కొనసాగించండి. స్టేటుమెంటు వేరు, చర్చ వేరు. మీరు చర్చించిన తర్వాత తప్పకుండా సంతాప తీర్మానం పెట్టుకుందాం. చర్చ లేకుండా ఏమి చేస్తారు? ప్రభాకర్ గారూ, మీరు సీనియర్ సభ్యులు, దయచేసి సహకరించండి. రైతుల సమస్యల మీద చర్చించాలనుకుంటున్నారా లేక ఊరకే ఫోక్స్ చేయాలనుకుంటున్నామా? వాట్ ఈజ్ దిస్? మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటుపై మాట్లాడటం సరిగ్గా ప్రతిష్టనాయకులు శ్రీ మహ్మద్ అలీ షబ్బీర్ గారిని కోరుతున్నాను.

(గౌరవ ఛైర్మన్ సూచన మేరకు వెల్ లో ఉన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు తమ తమ స్థానాలకు వెళ్లారు.)

శ్రీ మహ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : అధ్యక్షా, గతంలో కూడా చెప్పడం జరిగింది, ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. దయచేసి మీరు టైమ్ లిమిట్ చేయకండి. రాజకీయాలు చేయకుండా రైతులకు ఈ సభ నుంచి భరోసా అందివ్వాలన్నదే మా ఉద్దేశ్యం. ఆ ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం అని కాకుండా - రైతులు బాగుండాలి, 60 సంవత్సరాలు పోరాటం చేసి తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించుకున్నాం కాబట్టి, బంగారు తెలంగాణాలో రైతులు బంగారు రైతులు కావాలనే కోరిక మాకుందే తప్ప దీంతో శుభ రాజకీయాలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యం మాకేమీ త్రం లేదని స్పష్టం చేస్తున్నాం. మిమ్మల్నను, మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే - మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాం, ఈ విషయంపై మేము వివరణాత్మకంగా మాట్లాడదలచుకున్నాం కాబట్టి మాకు కొంత ఎక్కువ సమయం ఇవ్వండి రైతులకు సంబంధించి స్వామినాథన్ కమిటీ, ఇతర కమిషన్లు

ఇచ్చిన నివేదికలపై మాట్లాడతాం, మేము ప్రభుత్వానికి సూచనలు చేస్తాం కాబట్టి ఎక్కువ సమయం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం పది జిల్లాలకు సంబంధించిన రాష్ట్రం. ఒక్క హైదరాబాదు జిల్లాని మినహాయిస్తే మిగతా తొమ్మిది జిల్లాలలోని 73 శాతం మంది ప్రజల వృత్తి వ్యవసాయమే. వ్యవసాయం మీదే ఆధారపడి విజ్ఞతా బతుకుతున్నారు. మన రాష్ట్రం గుజరాతులాంటిది కాదు, ఇండస్ట్రియల్ స్టేట్ అంతకన్నా కాదు. తెలంగాణ వ్యవసాయక రాష్ట్రం. తొమ్మిది జిల్లాలలో వ్యవసాయం జరుగుతోంది కాబట్టి...

(అధికార పార్టీ సభ్యులు శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, రైతులకు సంబంధించిన గంభీరమైన విషయం మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో వారు ఆవిధంగా అవహేళన చేస్తే విషయం సీరియస్ నెస్ పోతుంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : సభ్యులందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మధ్యలో ఎవ్వరూ జోక్యం చేసుకోవద్దు. అర్థమంతమైన చర్చలు జరిగే ఈ పెద్దల సభ సాంప్రదాయాన్ని కాపాడాలని మిమ్మల్నందరినీ కోరుతున్నాను. అవతల ప్రజలు మనల్ని చూస్తున్నారు. రైతులకు ఈ సభ ఏమి భరోసా ఇస్తుందోనని ఎదురు చూస్తున్నారు. ఆ విషయాన్ని మనసులో పెట్టుకుని మాట్లాడండి.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : ఆ తొమ్మిది జిల్లాలలో 73 శాతం మంది ప్రజలు వ్యవసాయం మీదే ఆధారపడి ఉన్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. 60 సంవత్సరాలు పోరాటం చేసి ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించాం. అధ్యక్షా, మీరు కూడా ఉద్యోగ సంఘాల తరపున ఒక ఉద్యమకారుడిగా తెలంగాణ కావాలి, కావాలంటూ పోరాటం చేసిన వాళ్ళే. ప్రతి ఒక్కరూ తమ వంతు పోరాటం చేశారు. చనిపోయిన రైతుల్లో కూడా చాలా మంది మా తెలంగాణ, మా నీళ్లు, మా భూమి, మా బొగ్గు అంటూ 60 సంవత్సరాలు పోరాటం చేస్తూ త్యాగాలు చేసిన సంగతి మనకి తెలియంది కాదు. ఆ త్యాగాలను మా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి సోనియా గాంధీగారు గుర్తించి మన 60 సంవత్సరాల కలను సాకారం చేశారు. మనకు సాకారమై 16 మూసాలు పూర్తయింది. మాకు ఒకవైపు తెలంగాణ ఇచ్చినా ఓడిపోయామనే బాధ ఉంది. మేము ఎన్నికల్లో ఓడిపోయాం, ప్రజల తీర్పును గౌరవిస్తున్నాం. ఉద్యమకారుడైన కేఆర్ గారే ముఖ్యమంత్రిగా ఉంటే బాగుంటుందని ప్రజలు భావించారేమో టీఆర్ఎస్ పార్టీకి మెజారిటీ వచ్చింది. ప్రజాస్వామ్య దేశాలలో ప్రజల తీర్పు ఫైనల్. ప్రజలు వారికి అనుకూలంగా తీర్పునిచ్చారు, కేఆర్ గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. ఒకవైపు తెలంగాణ ఇచ్చినా ఓడిపోయామనే బాధలో మేమున్నా,

మన తెలంగాణ వచ్చింది కదా, 60 సంవత్సరాల తర్వాత మన తెలంగాణ వచ్చిందని సంతోషంగా ఉంటే, రాష్ట్రం వచ్చిన 16 నెలలలో 1500మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు.

10.20 | అధ్యక్షా, తెలంగాణలోని 9 జిల్లాల్లో ఉన్న ప్రజలు దాదాపు **ఉ.** 70 నుంచి 73 శాతం రైతులు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. తెలంగాణ రావాలని పోరాడిన వారిలో రైతులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రతి ఒక్కరు కూడా ఉద్యమకారులుగా పని చేశారు. అలాగే మా నీరు, మా భూమి, మా బొగ్గు అనుకుని తెలంగాణ కోసం 60 సంవత్సరాలు పోరాటం చేసి చనిపోయిన వారిలో రైతులు కూడా ఉన్నారు. మన ఉద్యమాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ సోనియాగాంధీ గారు గ్రహించి, మన త్యాగాలు చూసి మనకు తెలంగాణ ఇచ్చి మన కలలను సాకారం చేశారు.

తెలంగాణ కోసం కేసిఆర్ గారు ఉద్యమకారుడిగా పని చేసినపుడు ప్రజలు ఆయన మీద నమ్మకం తోటి మెజారిటీతో గెలిపించారు. తెలంగాణ ఇచ్చినా మేము ఎన్నికలలో ఓడిపోయాము. మాకు బాధ ఉంది. మేము ప్రజల తీర్పును గౌరవిస్తాము. అయినా కూడా తెలంగాణ వచ్చి సంతోషంగా ఉన్నాం కదా అని చూస్తే, తెలంగాణ వచ్చి దాదాపు 16 మాసాలు అవుతుంది. ఈ 16 మాసాలలో దాదాపు 1500 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఇందులో రక రకాల అంకెలు వస్తున్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం పార్లమెంటుకు ఒక లాగ వస్తున్నది. కౌన్సిల్లో ఒక లాగ ఇస్తున్నారు. మంత్రిగారి స్టేటుమెంట్ అగ్రికల్చర్ లిస్ట్ ఒక రకంగా ఉంది. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు NHRC వాళ్లు ఇచ్చిన ప్రకారం 1300 అని ఉంది. మేము 16 నెలల నుంచి హెచ్చరిస్తున్నాము అయ్యా చంద్రశేఖర్ రావు గారు, రైతుల సమస్యల కంటే ఎక్కువేమి కాదు. మీరు ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ గురించి చూచా పోతున్నారో, సింగపూర్ పోతున్నారో, హంకాంగ్ పోతున్నారో పోండి ఇంకా ఎన్ని దేశాలైన తిరగండికానీ, 73 శాతం ఉన్న వ్యవసాయదారులలో 3 గంటలకొక రైతు చనిపోతున్నాడు. అలాంటి వారికోసం మీరు రెవ్యూ మీటింగ్ పెట్టండి. ఎమర్జెన్సీగా అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్ సమావేశం పెట్టండి. మేము రాజకీయాల గురించి ఏమీ మాట్లాడము. 16 నెలల తర్వాత క్వశ్చన్ అవరీసు నస్పెండ్ చేసి రైతుల సమస్యల గురించి మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు మా ధన్యవాదములు. జరిగిపోయిన విషయం ఎందుకు చెబుతున్నానంటే... తెలంగాణ ఇచ్చాక మేము ఓడిపోయిన బాధలో ఉన్నా కూడా, బంగారు తెలంగాణ కావాలనుకుంటే, రోజుకు 3 గంటలకొక రైతు పిట్టలు రాలినట్లు రాలిపోతున్నారు. ఆ

సంఘటనలను మనం ఎలా ఆవగలము? అందరం కలిసి రైతుకు భరోసా ఇప్పిద్దాము.

గతంలో నర్సింహారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు 2004లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రాకముందు కూడా రైతుల ఆత్మహత్యలు జరిగాయి. 2004లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకివచ్చిన రోజు నుంచి రైతులు ఎందుకు చనిపోతున్నారని పరిశీలించి, రైతులకు వక్కా రూ. 1200 కోట్లు ఋణ మోఫీతోపాటు 7 గంటల ఉచిత కరెంటు ఇవ్వడం జరిగింది. దాని తర్వాత కేవలం 15 రోజులలో 421 GO ఇచ్చాము. ఆ GO జారీ చేసిన తేదీ నుండి గాక retrospective గా 1998 నుంచి తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్ కాదు గత ప్రభుత్వాలలో జరిగిన ఆత్మహత్యలను కూడా లెక్కలోకి తీసుకుంటూ ఒక త్రిమెన్ కమిటీ ఆర్.డి.ఓ లేక సబ్ కలెక్టర్ పోలీస్ నుంచి D.S.P మరియు అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్ తో కమిటీ వేసి 421 G.O ద్వారా రూ. 1,50,000 ఇచ్చే కార్యక్రమం మొదలు పెట్టాము. మేము అధికారంలోకి వచ్చింది 2004లో అయినా 1998 నుండి అంటే అంతకు ముందు 6 సంవత్సరాల వరకు కౌంటింగ్ మొదలు పెట్టి ఇచ్చే కార్యక్రమం చేశాము. అలాంటి భరోసా ఉచిత కరెంట్, బకాయిల మోఫీ, చనిపోయిన రైతులకు మారబోరియం ఒక 6 నెలల నుంచి ఇచ్చాము, ప్రైవేటు టెండింగ్ ఆపేటందుకు టెండరీగా ఒక బిల్లు తీసుకొచ్చాము. అలాంటి చర్యలు ఏమీ తీసుకోలేదు. SLBC మీటింగ్ ఎక్కడ పెట్టారు? అధ్యక్షా, విచిత్రమేమిటంటే స్టేట్ లెవల్ బ్యాంకర్స్ మీటింగ్ అవగానే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మొదటి మీటింగ్ కి అధ్యక్షత వహించారు. ఈ మీటింగ్ లో లక్ష రూపాయల వరకు రైతులకు ఋణ మోఫీ చేస్తానని వాగ్దానం చేశారు. దానికంటే ఒక సంవత్సరం ముందు నుంచి రైతులను లోన్లు కట్టాల్సి ఋణాలను మోఫీ చేస్తామని చెప్పారు.

రైతులను ఋణాలు చెల్లించకుండా చేశారు. గజ్వేల్ లో రెండు రోజులు వెళ్లి తరువాత మేము బంగారం తాకట్టు పెట్టి తీసుకొని అప్పులను మోఫీ చేయం అనే ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్ తో సమస్య మొదలైంది. అక్కడి నుంచి వాళ్లు ప్రాబ్లమ్ చేసిన తర్వాత SLBC మీటింగ్ జరిగింది. బ్యాంకర్స్ తో మాట్లాడి నాలుగు విడతలలో మోఫీ చేయడానికి ఫిక్స్ చేశారు. 25% చొప్పున అది 36 లక్షలు రైతులకు ఐడెంటిఫై చేశారు. రూ. 17 వేల కోట్ల లోన్లను రద్దు చేస్తామన్నారు. మా లెక్కల ప్రకారం అయితే రూ. 23 వేల కోట్లు కావాలి, కాని రూ. 17 వేల కోట్లు అని పెట్టారు. మోఫీ ఎలా చేశారు అధ్యక్షా? రూ. 4,250 కోట్లు అంటే 25 శాతం. అంటే నాలుగు సంవత్సరాల వరకు రైతులను బేడిలు వేసి కట్టి పడేశారు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలు వారి బంగారం బయటికి రాదు, వారి డాక్యుమెంట్స్

బయటికి రావు, వారి పాస్ బుక్ బయటికి రాదు, వారి ఇంట్లో తాళ్లు పెట్టిన పేపర్లు బయటికి రావు. కేవలం రూ. 2 వేలు బాకీ ఉన్నా నాలుగు సంవత్సరాల వరకు రైతులను బయటికి రాకుండా బేడీలు వేసి బానిసలుగా జైల్లో పెట్టినట్లుగా చేశారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, మీ యొక్క ఆదేశాల మేరకు తెలంగాణ రైతుల యొక్క భరోసా కోసమే ఈ చర్చను చేపట్టాము. గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులకు ఒక విజ్ఞప్తి, వాస్తవాలను వ్యక్తీకరించుద్దు. దయచేసి ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి లోన్ వైవర్షి, ఎన్నికల ముందు ఒకటే మాట, ఎన్నికల తర్వాత కూడా అదే మాట. మీరు కూడా ఉద్యమంలో ఉన్నారు. అధ్యక్షా. టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీ ప్రభుత్వం వస్తే ఒక లక్ష రూపాయల వరకు మాత్రమే రద్దు చేస్తామని మేము చెప్పిన మాట వాస్తవం. ఆ మాటకు కట్టుబడి అన్ని రకాల లోన్లు లక్ష రూపాయలకి ప్రభుత్వం బ్యాంకులకు కూడా ధృవపత్రం ఇచ్చింది. లక్ష రూపాయల వరకు అప్పులున్న రైతును చెల్లించమని బ్యాంకులు అడగవు. వడ్డీ కూడా అడగరు. వారికి వెంటనే లోనింగ్ కూడా ఏర్పాటు చేశాము. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇచ్చింది రెండు లక్షలు అది వేరే విషయం. వాళ్లు రాలేదు కాబట్టి వారిని అడగటం లేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చాక ఇచ్చిన మాటకు కట్టుబడి లక్ష రూపాయల వరకు వెంటనే మాఫీ చేశాం. హోమంత్రి గారు చెప్పినట్లుగా రైతులను లక్ష రూపాయలు అడిగే ప్రసక్తే లేదని వడ్డీతో సహా మాఫీ చేసింది. ఆ విషయాన్ని గమనించమని చెప్పి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ధన్యవాదములు.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లీర్ : సార్, మంత్రిగారు కూడా వ్యవసాయం మీద చాలా అవగాహన ఉన్న వారు. కానీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు ఒకటి లేనప్పుడు ఒకటి మాట్లాడటం చాలా ఆశ్చర్యమనిపిస్తుంది. అధ్యక్షా, మీ గుండె మీద చేతులు వేసుకుని చెప్పండి. కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులు స్టేట్ గవర్నమెంట్ కంట్రోల్ లో ఉన్నాయి. కనీసం వాళ్లన్నా రైతులకు వాపసు ఇచ్చారా చూపించండి. ఒక్క ఖాతాదారుడిని చూపెట్టండి, మీ 25% అర్బుర్త రిలీజ్ అయిపోయిన తర్వాత మిగిలిన Amount కు అంటే 75% అప్పుకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహిస్తుందని చెప్పి ఇదిగో మీ డాక్యుమెంట్స్, ఇదిగో మీ పట్టా పాస్ బుక్ లు, ఇదిగో మీ బంగారం తీసుకువెళ్ళండి, మీరు ఇంకా వేరే బ్యాంకు నుండి లోన్లు తీసుకువెళ్ళేందుకు చెప్పి వాళ్ళ ఋణాలను మాఫీ చేసిన నందర్బాలు ఉన్నాయా అని ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. ఒక్క పట్టా పాస్ బుక్ అయిన ఆవిధంగా ఇప్పించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

10.30 | శ్రీ కొంపల్లి యాదవ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం):

ఉ. అధ్యక్షా, కొన్ని బ్యాంకుల్లో ఇవ్వడం లేదు, కొన్ని బ్యాంకుల్లో ఇస్తున్నారు. దానికొరకు ప్రభుత్వం రెండు, మూడుసార్లు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసింది. కానీ, వాస్తవంగా కొన్ని బ్యాంకులు వారి పాలసీ ప్రకారంగా వారు ఇవ్వడం లేదు. దానికొరకు ప్రభుత్వం వారితో ప్రభుత్వం చర్చించింది. కానీ, అన్ని బ్యాంకులు ఇవ్వడం లేదనేది మాత్రం తప్పు.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు - ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం, హైదరాబాద్ (మైకు లేకుండా) : అధ్యక్షా, ఇదేం సంప్రదాయం. సభా సాంప్రదాయాలు లేకుండా ఇలా మధ్యలో లేచి మాట్లాడడం ఇదేమి సంప్రదాయం అధ్యక్షా. మీరోమో సభా సాంప్రదాయాలు పాటించాలని చెబుతున్నారు. మరి సభా సాంప్రదాయాలు పాటించాలి కదా అధ్యక్షా.

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీ నాయకున్ని మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లీర్ : అధ్యక్షా, మంత్రి వర్కులకు తెలియజేయునది ఏమంటే, అధికార పార్టీ వారు ఇచ్చినటువంటి మ్యానిఫెస్టోలో లక్ష రూపాయలు ఒకేసారి ఇస్తామన్నట్లుగా మాట్లాడారు. కానీ, వాయిదా పద్ధతిలో ఇస్తామన్నట్లుగా ఎక్కడా కూడా మాట్లాడలేదు.

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజమాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు హైదరాబాద్) (మైకు లేకుండా) : సార్, చేతులకు బేడీలు వేశారని ప్రతిపక్ష నాయకులు నాలుగు సార్లు మాట్లాడారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లీర్ : అధ్యక్షా, ఆయన మంత్రి గారు కాదు. ఆయన మధ్యలో ఎందుకు వస్తున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్ : దయచేసి సభ్యులందరూ సహకరించాలి.

శ్రీ నాయని నర్సింహ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పబ్లీర్ గారు మాట్లాడుతూ, బేడీలు వేస్తున్నామని అన్నారు. బేడీలు వేసినట్లుగా ఒక్క సంఘటన చూపించినా మేము దేనికైనా సిద్ధమే. మీ ప్రభుత్వంలో రైతులకు బేడీలు వేశారు. విద్యుత్ బిల్లులు చెల్లించకపోతే బేడీలు వేశారు. బేడీలు వేసేటువంటి పద్ధతి మీ ప్రభుత్వానికి ఉందని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కొన్ని సామెతలు చూసుకుంటే, ముందరి కాళ్ళకు బంధం వేస్తాం, చేతులు కట్టేస్తారు, రైతుల డాక్యుమెంట్ పెట్టుకున్నారనే ఉద్దేశ్యం తప్ప, హోమంత్రి గారి

ల్యాంగ్వేజీ కాదు. శాంతి-భద్రతల బేడీల ల్యాంగ్వేజీ వేరు. ఆ విషయం వచ్చినప్పుడు అది మాట్లాడుదాము.

ఇక్కడ ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, ప్రైవేటు, వడ్డీ వ్యాపారస్థులు, బ్యాంకుల వారు అన్ని రకాల డాక్యుమెంట్లు పెట్టుకొన్నారనే కోణంలో మాట్లాడింది.

(శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి మైకు లేకుండా మాట్లాడుతూ, ప్రతిపక్ష నాయకులు రెండు చేతులకు బేడీలు వేశారు అని మాట్లాడారని అన్నారు.)

ఉండండి, సుధాకర్ రెడ్డి గారు మీకంటే ఎక్కువ మాట్లాడవచ్చు, మాకు మీకంటే ఎక్కువ నోరు ఉంది. ఏం మాట్లాడుతున్నారు. మాట్లాడుతుంటే అడ్డు మాట్లాడుతున్నారు. మాట్లాడుతుంటే ఏనే ఓపిక లేదా?

అధ్యక్షా, ప్రతిపక్షం వారు మాట్లాడేటప్పుడు చాలా ఉంటాయి. విమర్శలు వచ్చినప్పుడు సద్విమర్శలుగా స్వీకరించి అందులో ఏమైనా పొరపాట్లు ఉంటే ప్రభుత్వం ఇచ్చే స్టేట్మెంట్లో చెప్పవచ్చు. ఇంత గంభీరమైన విషయం మీద మాట్లాడుతుంటే ప్రతి పదానికి లేస్తే ఎలా అధ్యక్షా, చెప్పేదానికి ఒక విధానమంటూ ఉంటుంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: చర్చ సందర్భంగా ఫలోక్టులు గానీ, ఉదాహరణలు గానీ ఏమైనా వస్తే అవి మీరు తప్పు అని భావిస్తే, నిజంగా తప్పుని అనుకుంటే తప్పుకుండా రికార్డుల నుండి తొలగిస్తాము. దానికి ఎవరూ అభ్యంతర పెట్టాల్సిన అవసరం లేదు. దయచేసి చర్చను కొనసాగిస్తున్నాం.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ వట్టిర్: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు చాలా రోజుల నుండి మంత్రి పదవి గురించి ఆలోచిస్తున్నట్లుగా ఉంది. అతన్ని వచ్చే క్యాబినెట్లో భర్తీ చేయాలని మీద్వారా మేము సిఫార్సు చేస్తున్నాము. లేదంటే, ప్రతిదానికి ఆయనే మంత్రిగా సమాధానం చెబుతున్నారు. మంత్రులేమో సామాన్యంగా వింటున్నారు.

(టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారులలోకి వచ్చిన రెండో రోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గజెట్లో ఇచ్చినటువంటి స్టేట్మెంట్ని చూపిస్తూ)

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా): మీకు మాట్లాడే అర్హత లేకుండా ముఖ్యమంత్రి గారు స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారనేది.....

(అంతరాయం)

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా): అధ్యక్షా, ఈ భాష ఏమిటి? I am sorry, మాట్లాడే అర్హత లేనప్పుడు మేము బయటకు వెళ్లిపోతాము.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి గారు దయచేసి సభను కొనసాగిస్తున్నాం, మీరు అనుమతి లేకుండా ఇంకోసారి లేవడం మర్యాదకరం కాదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ వట్టిర్: అధ్యక్షా, ఆయన మాకు అర్హత లేదంటున్నారు.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, మాట్లాడడమనేది మా ప్రివిలేజి, మీరు మా రెస్పాన్సిబిలిటీ రావాలి. మాకు మాట్లాడే అర్హత లేనప్పుడు, మీరు మాకు రూలింగ్ ఇవ్వండి. మేము ఏది మాట్లాడాలో అది వారిని ప్రాసిస్వమనండి మేము అదే మాట్లాడుతాము. అది ప్రజాస్వామ్యమైతే, ఆయనతోపాటు ప్రభుత్వాన్ని ప్రాసిస్వమనండి. మేము ఇక్కడ డోలు బాజే అని డోలు కొట్టడానికి సిద్ధంగా లేము. అధ్యక్షా, మేము మాట్లాడే అర్హత లేనప్పుడు మీరు అనుమతిస్తే మేము బయటకు వెళ్లిపోతాము. వారినే నడుపాకోమనండి. అటునుండి కొంతమంది వచ్చి ఇక్కడ కూర్చోమనండి. ఇదేమిటి అధ్యక్షా. ఆ మాట withdraw చేయండి. మాకు మాట్లాడే అర్హత ఉన్నదా? లేదా? అనేది మీరు స్పష్టం చేయాలి. అంటే అధికార పక్షం వారు మాత్రం మాట్లాడే అర్హత ఉందా? ఈ సభలో రాజ్యాంగం, ఇది కౌంటర్ మార్క్ రాజ్యాంగమా? By the KCR, of the KCR, for the KCR రాజ్యాంగమా అధ్యక్షా. ఇది అంబేద్కర్ రచించిన By the people, of the people, for the people అధ్యక్షా. ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో మాకు మాట్లాడేందుకు హక్కు లేదనడానికి ఆయన ఎవరు అధ్యక్షా. మాకు మాట్లాడే హక్కు బరాబరు ఉంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: దయచేసి సభ్యులు గమనించాలి. మనల్ని బయట రైతాంగం గమనిస్తూ ఉంది. వారికి అవసరమైన చర్యలు మాట్లాడండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ వట్టిర్: అధ్యక్షా, దయచేసి మాకు క్లారిటీ ఇవ్వండి. సభ్యులు అలా మాకు మాట్లాడేందుకు అర్హత లేదని మాట్లాడినప్పుడు ఇక మేమెందుకు అధ్యక్షా. తమరు మమ్మల్ని రక్షించాలి. తమరు మమ్మల్ని ప్రాటెక్ట్ చేయాలి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: బేడీలు అనే పదం గురించి చెప్పాము. అది తప్పుయితే రికార్డుల నుండి తొలగించబడుతుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ వట్టిర్: అధ్యక్షా, నేనేది ఏమంటే, నాలుగు సంవత్సరాల వరకు రైతుల యొక్క డాక్యుమెంట్లు రాకుండా కట్టిపెట్టేసుకున్నారు. అందుగురించి అన్నాను తప్పు, మా ప్రభుత్వంలో ఏమి కాలేదంటే నిన్న, మొన్ననే ఆలేరు ఎన్కౌంటర్లో ఐదుగురు చనిపోయారు. ఏమి కాలేదంటే ఎల్లా, ఎన్కౌంటర్ల మీద ఎన్కౌంటర్లు అవుతున్నాయి. హోంమంత్రి గారు దమ్ముంటే ఆలేరు ఎన్కౌంటర్

మీద మాట్లాడండి. వరంగల్ ఎన్కౌంటర్ మీద మాట్లాడండి, తాడ్యాయి ఎన్కౌంటర్ మీద మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్: దయచేసి వినండి. రైతుల సమస్యల మీద ప్రతిపక్షాల వారిని మాట్లాడవద్దంటే చెప్పండి. ఏంటి మీ ఉద్దేశ్యం, అనుమతి ఇవ్వకుండానే లేచి నిలబడి, తప్పు మాట్లాడితే తప్పుకుండా అడ్డుకోండి. ఒక్కసారి, రెండుసార్లు చెబుతాము. ప్రతిసారి ఇదేం పద్ధతి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్నీర్ : అధ్యక్షా, మొదలు రైతులు అత్యవసరాలు చేసుకోడానికి కారణాలు ఏమిటనేది మా దృష్టికి వచ్చింది తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయునది ఏమిటంటే, లక్ష రూపాయల రుణమాఫీని ఏక కాలంలో రద్దుచేసి వారి డాక్యుమెంట్లు, బంగారం, పాస్ బుక్ లాంటివన్నీ ఇప్పించేసి అతనికి ఇతర బ్యాంకుల ద్వారా గానీ, లేదా ముందు రుణం పొందినటువంటి అదే బ్యాంకు ద్వారా గానీ లోన్ల రూపంలో కొత్త అప్పులు ఇచ్చేటువంటి ఏర్పాట్లు చేస్తే దాదాపు 50 శాతం మంది పాత బాకీలు తీర్చుకొని, కొత్తగా లోన్లు పొందే అవకాశం ఉండేదని తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతి సంవత్సరం సెప్టెంబరు 30 తరువాత వాతావరణ మార్పుల విషయమై, కరువు విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదిక పంపించే ఆనవాయితీ ఉంది. సెప్టెంబర్ 30, 2014 తరువాత రెవెన్యూ శాఖ చూస్తున్నటువంటి ఉపముఖ్యమంత్రి గారు ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఆ స్టేట్ మెంట్ లో ఏముందని అంటే, జిల్లాల వారిగా rainfall స్టేట్ మెంట్ ఇస్తూ తెలంగాణ వ్యాప్తంగా తొమ్మిది జిల్లాల్లో Out of ten districts, nine districts have received deficit rainfall అన్నారు. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి మొత్తం మండలాల్లో 103 మండలాలను కరవు మండలాలుగా గుర్తించే అవసరముందని చెప్పిన తరువాత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆ మండలాలను కరవు మండలాలుగా గుర్తించలేదు. మా రాష్ట్రంలో ఇన్ని మండలాలు కరవు మండలాలున్నాయని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఎందుకు ఇవ్వలేదు. ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఫల్యం కాదా.

మన ప్రక్క రాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏడు జిల్లాల్లో కరవు ఉందని చెప్పి రూ.237 కోట్ల నిధులు కేంద్రం నుండి విడుదల చేయించుకున్నారు.

శ్రీ నాయిని నర్సింహ్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మాన్ సూన్ కాలం పూర్తయిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వంకు నివేదిక పంపించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్నీర్ : మంత్రిగారు తొందర పడకండి, నేను 2014 ఖరీఫ్ అన్నాను. ఈ సంవత్సరం ఖరీఫ్ గురించి నేను మాట్లాడడం లేదు. 2015 ఖరీఫ్ ఇంకా రెండు దినాలు ఉంది. దేవుడి ముగుస్తుంది. నేను చెప్పింది గత సంవత్సరం ఖరీఫ్ గురించి. గత సంవత్సరంలో కరవు ఉందని చెప్పిన తరువాత కూడా, 103 Mandals are qualified to be declared as drought hit అది మనం ఎందుకు చేయలేక పోయాము? మొత్తం 459 మండలాల్లో 332 Mandals received deficient rainfall. Though 103 mandals are eligible for declaration as drought hit well within the time but, as they could not declare as drought hit we have lost lot of financial relief from the government of india..... అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వం కరవు నిధులు ప్రకటించిన దానిలో భాగంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కరవు మండలాలకి రూ.237 కోట్లు కేటాయించారు. మనం కూడా 9 జిల్లాల్లో కరవు ప్రకటించి ఉంటే మనకు కూడా దాదాపు వెయ్యి కోట్ల రూపాయల సాయం కేంద్రం నుండి అంది ఉండేది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2014 ఖరీఫ్ లో నష్టపోయిన వాళ్లకు రాష్ట్రాల వారిగా హర్యానాకు రూ. 1,068 కోట్లు, ఉత్తర ప్రదేశ్ కు రూ.777 కోట్లు, కర్ణాటకలోని 9 జిల్లాలకు రూ.200 కోట్లు, మహారాష్ట్రలో 26 జిల్లాలకు రూ.1,962 కోట్లు ఇచ్చింది. అదేవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 జిల్లాలకు 237 కోట్లు ఇచ్చింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి ఎందుకు నివేదిక పంపలేదు? Who is responsible? కాంగ్రెస్ పార్టీ బాధ్యతనా దీనికి. మీరు ఇంకా నిద్రలో ఉన్నారా? అధికారంలో ఉంది మీరా మేమా, ప్రతీదీ కాంగ్రెస్ చేసింది అంటున్నారు, ఇది కూడా మేమే చేయాలా? మేం సంతకం పెట్టాలా? ఈ మండలాలను కరవు మండలాలుగా ప్రకటించమని మేము చెప్పాలా? కరవు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి ఉంటే కేంద్రం నుండి సహాయం అంది ఉండేది, బ్యాంక్స్ మాన్యువల్స్ ప్రకారంగా కొత్త అలెవెన్సులు వస్తూ ఉండేవి, విత్తనాలు వచ్చి ఉండేవి, ఎన్నో లాభాలను మనం కోల్పోయాము, దానికి బాధ్యత ప్రభుత్వానిదేనని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాతి అంశం SLBC (State Level Bankers Committee) చాలా ముఖ్యమైనది. రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి పదవిలో ఎవరు ఉంటే SLBC సమావేశానికి చైర్మన్ పదవిలో ఉండి సమావేశాలు నిర్వహించడం ఆనవాయితీ. నూతన ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత మొట్టమొదటిసారిగా శ్రీ చంద్రశేఖర్ రావు గారి ఆధ్వర్యంలో 04.06.2014 వ తేదీన సమావేశం ఏర్పాటుచేశారు. అప్పటి నుండి మొత్తం ఎనిమిది సార్లు SLBC సమావేశాలు జరిగాయి. బ్యాంకులు ప్రభుత్వం ఇచ్చిన టార్గెట్లు పూర్తి చేయాలి. ప్రభుత్వం

J. 287-3

10.50 అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం Socio-Economic
ఉ. Outlook, 2015 అనే పేరుతో ఒక నివేదికను పుస్తక
రూపంలో రూపొందించింది. ఇందులో ఏమని ఉందంటే. Area
under Foodgrains(-)19%, Oilseeds (-)11%,

Agricultural Sector (-) 21.5%. ఇది ప్రభుత్వం రూపొందించిన అధికారిక నివేదిక. ఇలా అన్నీ మైనస్ లే ఉన్న తరుణంలో, బడ్జెట్ కేటాయింపును పెంచడానికి బదులు, తగ్గించడం ఏమిటని అడుగుతున్నాను? ఇదేనా బంగారు తెలంగాణ? పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, రైతులు ఎందుకు ఆత్మహత్యలు చేసుకోరు అధ్యక్షా? కాబట్టి ఖరీఫ్ సీజన్ వరకైనా అడిషనల్ బడ్జెట్ పెట్టి, రైతులకు ఒక మంచి ప్యాకేజీ ప్రకటించవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్న 2012-13 న సంవత్సరానికి వ్యవసాయ రంగానికి, గ్రామీణాభివృద్ధి కొరకు మొత్తం 19 శాతం బడ్జెట్ కేటాయించడం జరిగింది. ఆ కేటాయింపులను కనీసం 21 శాతానికైనా తీసుకువెళ్ళకుండా, 7.45 శాతానికి దిగజార్చారు.

అలాగే, క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ విషయంలో కూడా చాలా పొరపాట్లు దొర్తాయి. బ్యాంక్స్ రైతులకు సహకరించకుండా, అనేక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు. గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు బ్యాంకర్ల తీరుతెన్నుల గురించి ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్లు నా దగ్గర ఉన్నాయి. బ్యాంకర్ల సహాయ నిరాకరణ ధోరణి పట్ల వారు మండిపడిన విషయం మేము పేపర్లలో కూడా చదివాము. నిజామాబాద్ జిల్లా బ్యాంకర్స్ మీటింగులో కూడా వారు ఈ విషయమై ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రైతుల పట్ల వారి ఆవేదనను నేను అర్థం చేసుకున్నాను. అప్పుడు నేను వారికి మద్దతు తెలపడం కూడా జరిగింది. రైతుల విషయంలో మనం రాజీవ్ దశనవసరం లేదని వారికి చెప్పాను. అధికారం ఇవ్వాలి ఉంటుంది, రేపు పోతుంది. కాని, రైతుల సంక్షేమం గురించి ఆలోచించాలనే మంచి ఆలోచనతో వారికి సహకరించాం. జిల్లా పరిషత్తు మీటింగ్ లో మంత్రిగారికి సపోర్ట్ గా నిలబడి, బ్యాంకర్స్ ని నిలదీసాం. ఏ ఒక్క బ్యాంకు సహకరించడం లేదు. మన రాష్ట్ర పరిధిలోని సహకార బ్యాంకులే మాట వినకపోతుంటే, ఇక వాణిజ్యబ్యాంకులు ఏమి వింటాయి?

రైతులను ఇబ్బందిపెడుతున్న మరొక సమస్య అకాల వర్షాలు. మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గాలి దుమారాలు, తుఫానుల వల్ల కూడా రైతులు బాగా నష్టపోయారు. మామిడి, వరి వంటలు దెబ్బతిన్నాయి. కేంద్రం నుండి అధికారుల బృందం వచ్చి, ఆయా ప్రాంతాలలో పర్యటన జరిపింది. కేంద్ర మంత్రి శ్రీ వెంకయ్యనాయుడు గారు కూడా చూసేవెళ్లారు. కాని ఫలితం ఏమిటి అధ్యక్షా? ఒక్క రూపాయి కూడా ఆర్థిక సహాయం రాష్ట్రానికి అందలేదు. Who is responsible? కేంద్రం పైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు ఒత్తిడి తీసుకురావడం లేదు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి మాకు ఎలాంటి

అంచనాలు, ప్రతిపాదనలు రాలేదని కేంద్రం చెబుతున్నది. దానికి సమాధానం చెప్పవలసిన బాధ్యత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది. కాంగ్రెస్ పార్టీది కాదు.

మరునాగా వంటలు దెబ్బ తింటూ, నష్టపోతూ ఉండడంతో రైతుల పిల్లలు మరో దారి లేక, బ్రతుకు తెరువు కొరకు గల్ఫ్ దేశాలకు వలస పోతున్నారు. 2014 ఖరీఫ్ వంట, 2015 రబీ వంట దెబ్బతిన్నది. మళ్ళీ 2015లో ఖరీఫ్ కూడా పోతున్నది. వరి విషయానికి వస్తే, 34 శాతం మాత్రమే నాటడం జరిగింది. మన తెలంగాణలో ఒకటి, రెండు ఎకరాలు ఉన్న బీద రైతులు ఇలా ప్రతి ఏటా వంటలు పోతూ ఉండటం వల్ల, పిల్లలను మరో దారి లేక, దిక్కుతోచక దుబాయ్ లాంటి దేశాలకు వంపుతున్నారు. సాపం ఆ పిల్లలు అమాయకత్వం వల్ల, బోగస్ ఏజెంట్ల బారిన పడి, చాలా కష్టాలు పడుతున్నారు. వారు ఎలాంటి విద్యార్హతలు లేక, Unskilled labour గా గల్ఫ్ దేశాలకు వెళుతున్నారు. ఆ నాడు ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలో లేదు కాబట్టి, మన ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ ఈటల రాజేంద్రగారు గల్ఫ్ దేశాలకు వెళ్లి, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చాక మేము ఏదేదో చేస్తాం, మిమ్మలను ఆదుకుంటాం అని ఏదేదో చెప్పి, పిల్లలకు భరోసా ఇచ్చారు. రెండు సంవత్సరాలు కావస్తోంది. ఏం చేసారు? బడ్జెట్ లో అసలు NRI ఊసే లేకుండా చేసారు. NRI పేరుతో ఒక ప్రత్యేక మంత్రిత్వ శాఖను పెడతామన్నారు. అదీ చేయలేదు. నేను NRI మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మూడు కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ను కేటాయించడం కూడా జరిగింది.

ఇప్పుడు బడ్జెట్ లోంచి ఆ హెడ్ ఆఫ్ అకౌంట్ లేకుండా చేసారు. NAC ద్వారా ప్రతి జిల్లాలో రెండు, మూడు కేంద్రాలను నెలకొల్పి, విద్యార్థులకు వృత్తిపరమైన శిక్షణను ఇప్పించేవాళ్ళం. ఆ రకంగా వారికి బ్రతుకు తెరువు దొరకేది. ఎలక్ట్రీషియన్, ప్లంబర్, గ్లాస్ కట్టర్ ఇలాంటి చిన్నచిన్న వనులతో వారికి ఉపాధి లభించేది. దుబాయ్, మసక్, ఉత్తర తెలంగాణ వంటి ప్రాంతాలకు వెళ్లి వారు పాట్లపోసుకునేవారు. ఇప్పుడు అలాంటి సెంటర్స్ ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. ఈ సెంటర్స్ విషయంలో కల్పించుకుని, తిరిగి మొదలయ్యే విధంగా చూడమని నేను రోడ్డు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారితో ఫోన్ లో మాట్లాడి చెప్పాను. ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్, నిజామాబాద్ వంటి జిల్లాలలో దళారులు టూరిస్ట్ వీసాలతో పిల్లలను మోసం చేసి గల్ఫ్ దేశాలకు తీసుకుపోతున్నారు. అందువల్ల రైతులు ఇటు వంటలు పోగొట్టుకొని, ఇటు కొడుకులకు సరైన సంపాదన లేక, రెండు విధాలుగా నష్టపోతున్నారు. రైతుల ఆత్మహత్యలకు ఇదొక కారణంగా కూడా చెప్పుకోవచ్చు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని

పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పిల్లలు తల్లిదండ్రులకు ఆసరాగా ఉండలేకపోతున్నారు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇక్కడ చాలా ముఖ్యమైన అంశం మీద చర్చ జరుగుతుంటే, అధికారులను కనిపించడం లేదు. ఈ చర్చలు అర్థవంతంగా ఉండాలంటే అధికారులు ఉండి, పాయింట్స్ రాసుకోవాలి. రేపు పథకాలు అమలు చేయవలసింది వారే.

ప్రభుత్వం గాఢ నిద్రలో ఉంది. దీనికి కాంగ్రెస్ బాధ్యత అంటున్నారు. అధ్యక్షా, మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం జీ.ఓ.నెం. 421 ఇచ్చేటప్పుడు ఆరు సంవత్సరాల క్రితం నుండి వర్తించే విధంగా, retrospective effect తో ఇవ్వడం జరిగింది. మీ ప్రభుత్వం రైతుల ఆత్మహత్యలకు లక్షన్నర రూపాయలను ఆరు లక్షల రూపాయలకు పెంచారు. సంతోషం. కానీ 19.09.2015వ తేదీనుంచి ఈ పథకాన్ని అమలులోకి తీసుకువచ్చారు. ఇది కరెక్టు కాదు. ఏ ప్రభుత్వంలో చనిపోయినా రైతు రైతే. అతను కాంగ్రెస్సా, టిడిపిసా లేక బిజెపిసా అని చూడకూడదు. అతడిని రైతు కులానికి చెందినివాడిగా మాత్రమే చూడాలి. ఆ కుటుంబాన్ని ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే... మనకు కొత్త రాష్ట్రం 2nd June, 2014న ఏర్పాటు చేయబడింది. కాబట్టి తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆవిర్భావం జరిగినప్పటి నుండి చనిపోయిన రైతులకు అందించే ఆరు లక్షల రూపాయల స్వస్థపరచాల్సి అందించే జీ.ఓ.నెం.173ను వర్తించేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం సభలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారుగాని, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు లేరు కాబట్టి మీ ద్వారా GO Ms.No.173ను retrospective effect తో అంటే 02-06-2014 నుండి అమలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇక్కడ చాలా ముఖ్యమైన అంశం మీద చర్చ జరుగుతుంటే, అధికారులను కనిపించడం లేదు. ఈ చర్చలు అర్థవంతంగా ఉండాలంటే అధికారులు ఉండి, పాయింట్స్ రాసుకోవాలి. రేపు పథకాలు అమలు చేయవలసింది వారే.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షఫీర్ : వ్యవసాయ శాఖలో ఇద్దరు, ముగ్గురు కార్యదర్శులుంటారు. ఒకరిద్దరు ఆ సభకు వెళ్లినా, కనీసం ఒక అధికారైనా ఇక్కడ ఉండాలి. ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని సీరియస్ గా తీసుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 2004లో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, రైతులకు సంబంధించిన విషయాల కొరకు కొన్ని ప్రత్యేక కమిటీలు వేయడం జరిగింది.

1. Jayathi Ghosh Commission. వారు రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడకుండా తీసుకోవలసిన చర్యలు కొన్ని సూచించడం జరిగింది.

2. M.S.Swaminathan Commission.

3. Justice Ramachanna Reddy Commission.

4. Vaidyanathan Committee.

5. R. Radhakrishna Committee

6. Mohan Kanda Committee.

ఆ కమిటీలు రైతులను ఎలా ఆదుకోవాలి, వారి సంక్షేమం కొరకు తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి మంచి, మంచి సిఫార్సులు చేశారు. కమిటీలు వెళ్లి రైతులతో మాట్లాడితే, వారికి ఒక భరోసాలంటిది కలుగుతుంది. వారికి మంచి మార్గం చూపడానికి ఈ కమిటీలు ఉపయోగపడతాయి. ఒక పక్క రైతులు చనిపోతుంటే, మీరు పోస్ట్ మార్డం చేసినట్లు తప్పులు వెదుకుతున్నారు. అసలు అతను రైతేనా, అతనికి నిజంగా అప్పులు ఉన్నాయా, అతను చనిపోయింది వ్యవసాయ సమస్యల వల్ల కానేకాదు, ఆరోగ్యం బాగాలేక ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని చెబుతున్నారు. సిగ్గుచేటు అధ్యక్షా. ఎందుకంటే Farmer is farmer. ఇలా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. లింబాద్రి అనే రైతు చనిపోయినప్పుడు నేను వెళ్లి అతడి కుటుంబాన్ని పరామర్శించాను. ఆయన TDP Single Window Chairmanగా ఉండేవారు. ఆయన సోదరి లక్ష్మి TRS పార్టీలో MPTC Member. అయినా నేను వారి పార్టీల గురించి చూడలేదు. మా కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి లక్షరూపాయల సహాయం ఆ కుటుంబానికి అందచేయడం జరిగింది. వారికి, మా కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధం లేదు. అయినా మానవతా దృక్పథంతో వారికి ఆర్థిక సహాయం అందించాము. నేను ఒకటే చెప్పదలచుకున్నాను. రైతుని రైతుగానే చూద్దాం. రాజకీయంగా వద్దు.

శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు చాలా కమిటీలు వేసింది. కానీ, ఒక్క కమిటీ రిపోర్టునైనా అమలుపరిచిందా అని అడుగుతున్నాను. ఆ పని గనుక కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసి ఉన్నట్లయితే, ఈ రోజు ఇలా రైతుల ఆత్మహత్యలు జరిగేవా? వారి సంక్షేమం కొరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఏ ప్రాజెక్టులు నిర్మించారు? ఆ నాటి కాంగ్రెస్ పార్టీ తప్పుడు విధానాల వలన రైతులు నేడు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. అంతేకాని, మా ప్రభుత్వం విధానాల వల్ల కాదు. మేము అధికారంలోకి వచ్చి కేవలం సంవత్సర కాలం మాత్రమే పూర్తయింది.

(అంతరాయం)

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : అయ్యో, ప్రాజెక్టులన్నీ మీ టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వమే కట్టింది. నాగార్జున సాగర్ లెఫ్ట్ కెనాల్ కూడా మీ ద్వారానే వచ్చింది. అరవై సంవత్సరాలలో రైతులకు మేము ఏమీ చేయలేదు. ఇప్పుడు ప్రజలు మీకు అధికారం కట్టబెట్టారు. ఈ రాజకీయం ఎందుకు అధ్యక్షా? హోం మంత్రిగారు, వాస్తవాలు మాట్లాడండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టేర్ : మినిస్టర్ గారు

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : అయ్యో, ప్రాజెక్టులన్నీ మీ టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వమే కట్టింది. నాగార్జున సాగర్ లెఫ్ట్ కెనాల్ కూడా మీ ద్వారానే వచ్చింది. అరవై సంవత్సరాలలో రైతులకు మేము ఏమీ చేయలేదు. ఇప్పుడు ప్రజలు మీకు అధికారం కట్టబెట్టారు. ఈ రాజకీయం ఎందుకు అధ్యక్షా? హోం మంత్రిగారు, వాస్తవాలు మాట్లాడండి.

మీరు అధికారంలోకి వచ్చి వదహారు నెలలు అయింది. ఇంకా నిన్న, మొన్న పుట్టిన పిల్లలు అనుకుంటున్నారా?

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వ హయాంలో ఏం చేశారని గౌరవ హోం మంత్రిగారు అడిగారు. కేంద్రంలో మేము అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే గౌరవ ప్రధాని శ్రీ మన్మోహన్ సింగ్ గారు ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న పదహారు జిల్లాలకు ఒక ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ప్రకటించారు. అందులో మన తెలంగాణకు చెందినవి తొమ్మిది జిల్లాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క జిల్లాకు అప్పట్లో, అంటే 2004లో రూ.50 లక్షలు తక్షణమే కేటాయించడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఐదు, పది నిముషాల్లో ముగిస్తాను. గౌరవ సభ్యులు కొంచెం ఓపిక పట్టాలి. సీరియస్ సబ్జెక్ట్ మీద చర్చ జరుగు తున్నప్పుడు, ఎందుకింత రాజకీయం చేస్తున్నారు?

శ్రీ పాతూరు సుధాకర రెడ్డి : అధ్యక్షా, పట్టేర్ గారు రైతుల గురించి కాకుండా, రాజకీయాలు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టేర్ : రైతుల గురించి మాట్లాడుతుంటే, అధికార పక్షం వాళ్లు నవ్వుల పాలు చేస్తున్నారు. సిగ్గు, శరముండాలి. అధ్యక్షా, ఆనాడు UPA ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మూడు మాసాలలోపు రైతులను ఆదుకోవడం కొరకు సహాయం ప్రకటించింది. ఇప్పుడు వదహారు నెలలు గడిచాయి. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం జీ.ఓ. 173 తీసుకువచ్చింది. 2004లో మా ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో ఋణమాఫీ గురించి పేర్కొనలేదు. అయినప్పటికీ, దేశంలో రైతుల దయనీయ వర్తితీని చూసి నాలుగు కోట్ల మంది రైతులకు లబ్ధి చేకూరే విధంగా రూ.72 కోట్ల ఋణమాఫీ ప్రకటించడం జరిగింది. అందులో మన తెలంగాణకు రూ.13 కోట్ల వరకు లాభం చేకూరింది.

ముప్పై ఆరు లక్షల మంది రైతులు ప్రయోజనం పొందారు. One strokeలో one-time settlement చేశాము. RBI ఆధ్వర్యంలో కేవలం వంద రోజులలోపు, అన్ని బ్యాంకుల ద్వారా ఈ పథకాన్ని అమలుచేసిన ఘనత UPA మరియు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికే దక్కుతుంది.

11.10 | శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస యాదవ్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఉ.

పట్టేర్ అలీగారు రైతుల గురించి మాట్లాడుతూ, మధ్య మధ్యలో వదహారు మాసాలైంది టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చి, రైతులకు ఏమీ చేశారని అడిగారు. సరే ఆరోజు యుపీఏ ప్రభుత్వం, లేకపోతే ప్రధానమంత్రి, లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వం, లేకపోతే వాళ్లు పార్టీ ఇచ్చిందని ఇలా అన్ని విషయాలు చెప్పారు. అయితే ఆ సంవత్సరంలో కూడా మీరు ఇన్ని ఇచ్చిన తరువాత కూడా ఎంతెంతమంది చనిపోయారో వివరాలున్నాయి. దానితోపాటే మీరు ఇది కూడా చదివితే, ఇన్ని ఇచ్చిన తరువాత కూడా వాళ్లు ఎట్లా చనిపోయారో తెలియాలి కదా. ఆ వివరాలు వారు చెప్పారని నేను ఆశిస్తున్నాను. లేకపోతే నేను వివరాలన్నీ చెప్తాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ పట్టేర్ : అధ్యక్షా, ఇప్పుడే ఇస్తాను. 2004 నుంచి మేము వచ్చినప్పుడు 2004 సంవత్సరంలో 690 మంది చనిపోయారు. కాదనడంలేదు. క్రమేపీ 2011-12లో కేవలం 26 మందే చనిపోయారు. 2013 సంవత్సరం వచ్చేసరికి ఏడు మందే చనిపోయారు. వన్ టైమ్ మాఫీ చేయడంవల్ల కొంతమంది రైతులు వచ్చి - ఇదేది సార్ చక్కగా, సరిగ్గా కట్టిన మాలాంటి వాళ్లకోమీ సబ్సిడీ కానీ, ఇంటెన్సివ్ కానీ ఏమీ రాలేదు. డిఫాల్టర్స్ కే వచ్చాయి. మాకోమీ రాలేదుంటే అప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అలాంటి నుమారు నలభైలక్షల రైతులకు ఒక్కొక్కరికి రూ.5000 చొప్పున, రూ.1800 కోట్ల రూపాయలను రాష్ట్ర బడ్జెట్ కు అదనంగా మేము ఇచ్చాము. డిఫాల్టర్స్ కి రెండులక్షలు, మూడులక్షలు మాఫీ అయ్యింది. వాళ్లు చూసి మొత్తం రుణాలను చెల్లించిన రైతు కూడా, నేను మొత్తం కట్టినాను, నేను బీదవాడిని, నాకోమీ మాఫీ రాదా అని అంటే అలాంటి వాళ్లు కూడా మేము లబ్ధి చేకూర్చాము. సరిగ్గా కట్టేవాళ్లు కూడా మాఫీ వస్తుందేమో అని కట్టకపోవచ్చని వాళ్లు కూడా రూ.5000 ఇచ్చినాము.

అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయం మీకు మనవి చేస్తున్నాను. రైతులు చనిపోవడంలో మరొక కారణం ఎం.ఎస్.పి. దక్కపోవడం. రైతులు మూడు పంటలు వరుసగా నష్టపోయినా పండిన పంటను మార్కెట్ కు తీసుకువచ్చినా ధరలు లేవు. ఆ ధరలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదే

బాధ్యతకాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానిది కూడా అవుతుంది. కేంద్రం కూడా ఎం.ఎస్.పి పై నిర్ణయం తీసుకోలేదు. వరికి సంబంధించి మూడు సంవత్సరాలలో క్వీంటాల్ కు రూ.1000 ఉన్న ధరను రూ.1310కు పెంచడం జరిగింది. అంటే మూడు సంవత్సరాలలో వరికి రూ.310, జొన్నలకు రూ.350, చెరకు రూ.71 పెంచినాము. అయితే ఇక్కడ చూస్తే ధాన్యానికి రూ.50, జొన్నలకు రూ.30, చెరకుకు రూ.30 ఎం.సి.పి.ని కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచింది. కనీసం మీరు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోరాడి ఎక్కువైనా చేయించాల్సింది. లేదంటే మీరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఎక్స్‌గ్రేషియాగా వాళ్ళకు మీ తరపు నుంచి ఇవ్వాలి. కేంద్రం ఇంత తక్కువ చేసిందని, రైతులు చనిపోతున్నారని, మేము అదనంగా ఇంత ఇచ్చి ఉంటే బాగుండేది. కానీ ఆ విధంగా చేయలేదు. నల్లబెల్లం విషయానికి వస్తే, అది మా హోం మినిస్టర్ గారి సబ్జెక్టు. సారా తయారవుతోంది నల్లబెల్లంతోనని ఎక్కడిక్కడ మొత్తం ఆపేశారు. కనీసం ప్రభుత్వమైనా కొనడానికి తయారుగా లేదు. గత సంవత్సరం నల్లబెల్లమంతా అట్లాగే ఉన్నది. కొన్ని దినాలైతే ఆ నల్లబెల్లం రైతులు కూడా ఆత్మహత్యలు చేసుకునే అవకాశముంది. ఆవిధంగా జరగకుండా ప్రయత్నం చేయండి.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: పెద్దలు షబ్బీర్ అలీగారు సీనియరు సభ్యులు. మీరు ఈ విషయం గమనించాలి. రైతులు చనిపోయినందుకు బాధపడుతున్నాము. దయచేసి నల్లబెల్లం రైతులు కూడా చచ్చిపోవచ్చనే అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేయకండి. అది మంచి వద్దతికాదు. రైతుల ఆత్మహత్యలు తగ్గించడానికి మనం ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్: అంటే వాళ్ళు నా దగ్గరికి వచ్చినారు. నా ప్రాంతమైన కామారెడ్డి ప్రాంతంలో కూడా నల్లబెల్లం బాగా తయారవుతుంది. 2013-14లో ఒక క్వీంటాల్ నల్లబెల్లాన్ని రూ.2600 చొప్పున కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వారు కొన్నారని ఆ రైతులు అన్నారు. ఇప్పుడు మార్కెట్ వారు క్వీంటాల్ కు రూ.2200 అంటున్నారు. రూ.400 తేడా ఉంది. చాలా ముఖ్యమైన పాయింట్ యిది. మంత్రిగారు కూడా నోట్ చేసుకోవాలి. ఇంద్రకణ్ రెడ్డి జిల్లాలోకానీ, నా జిల్లాలోకానీ, కరీంనగర్ జిల్లాలో నల్లబెల్లం వస్తోంది, ఎందుకంటే అక్కడ సాయిల్ అలా ఉంది.

మేము తెల్లగా అనుకున్నా బెల్లం వచ్చేదే ఆ కలర్. కలర్ ఎల్లా మార్చగలము మేము. తెల్లగా ఎల్లా అయితది? దానిని నిషేధించినారు కాబట్టి దానిని ఎత్తేయండి.

మేము తెల్లగా అనుకున్నా బెల్లం వచ్చేదే ఆ కలర్. కలర్ ఎల్లా మార్చగలము మేము. తెల్లగా ఎల్లా అయితది? దానిని నిషేధించినారు కాబట్టి దానిని ఎత్తేయండి.

میرا ہمارے ملک کے لیے ایک بڑا مسئلہ ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔

ఆ నిషేధం గురించి మీ దగ్గరుకు చాలామంది వచ్చినారు. మీరైనా కొనండి. లేకపోతే బజార్లో కొనేందుకైనా అవకాశమివ్వండి. ఏది ఇవ్వకుంటే

శ్రీ టి. వద్దారావు: రూ.2200కు కాదు రూ.2600కు కొనుమని ఆల్ రెడ్డి జిల్లా కలెక్టర్ కి డైరెక్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని పరిశీలిస్తున్నారు.

میرا ہمارے ملک کے لیے ایک بڑا مسئلہ ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔

Janab Md.Ali Shabbir: میرا ہمارے ملک کے لیے ایک بڑا مسئلہ ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔

ఇప్పుడు నల్లబెల్లం గురించి ఒక మంచి అవగాహన వచ్చింది కదా సార్. వాళ్ళంటున్న రిజల్ట్ వచ్చింది కదా. రూ.2600 అని ఉత్తర్వులిచ్చినాము, రెండు, మూడు దినాల్లో సెంటర్లు ప్రారంభిస్తామని ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. మీకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. నో రాజకీయం.

میرا ہمارے ملک کے لیے ایک بڑا مسئلہ ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔

అధ్యక్షా, అలాగే నేను అనేదేమంటే, రైతుల విషయంలో సంఖ్య జోలికి పోకండి సార్. కేంద్ర ప్రభుత్వం 1300 చిల్లర అంటుంది. అది కాదని వేరేవాళ్ళు అంటున్నారు. దయచేసి ఇప్పుడున్న 420 జీ.ఓ. ప్రకారంగా త్రిమెన్ కమిటీకి ఎక్కడెక్కడ ఎఫ్.ఐ.ఆర్ అయ్యిందో మళ్ళీ రీ ఎంక్వయరీ చేయమని ఆర్డర్ వేయండి. కాకుంటే కాదు.

کسان نہیں ہے اور یہ ہے کہ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔ اس کی وجہ سے ملک کے لیے ایک بڑا نقصان ہے۔

రైతులు చనిపోయిన రోజునుండే మీ మంత్రులు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లి నివారించాల్సింది.

ఇండస్ట్రియల్ పాలసీలో ప్రపంచంలో మొదటి స్థానమంటున్నారు మీరు. కానీ వరల్డ్ బ్యాంకు వచ్చి మీరు 13వ స్థానంలో ఉన్నారంటున్నారు. వక్కరాష్ట్రం వారిని రెండవ స్థానమంటున్నారు. మరి ఇది నమ్మాలా? అది నమ్మాలా? మా పాలసీ నెంబర్ 1 అంటున్నారు. ఇక్కడ కూడా ఆత్మహత్యల విషయంలో నెంబర్ 1 అయిపోయినాము. ముఖ్యమంత్రి జిల్లా మెదక్ నెంబర్ - 1 అయిపోయింది. అది కానియ్యకండి. దాని విషయంలో మనమందరమూ కూర్చుని రాజకీయాలకతీతంగా మాట్లాడుదాం.

మళ్ళీ ఈ కమిటీ వాళ్ళను పంపండి. రీ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయించండి. ఎందుకంటున్నానంటే మొదటిరోజు నుండే మంత్రులు, శాసనసభ్యులు పోయి ఉంటే ఇలాంటివి కాకపోయేవి. పోతే మాకేమయితదో అని వెళ్ళలేదు. మీరు అక్కడే సమావేశంలో పాల్గొన్నప్పుడు పక్క ఊర్లోనే చనిపోతే ఇద్దరు మంత్రులకు ఫోన్ చేస్తే పోతాం, పోతాం అన్నారు. పోలేదు. మేము పోయినాం. ఒక పదివేల రూపాయలు సహాయం చేసి వచ్చాం. ఒక ప్రాణం పోయినప్పుడు ఆ పదివేల రూపాయలు ఏమీ సరిపోదు. ఎవ్వరైనా చనిపోయినప్పుడు భరోసా కల్పించడంలో మీరు ఫెయిల్ అయ్యారు. మీరు మంత్రులు కానీ, ముఖ్యమంత్రికానీ, ఎం.పిలు కానీ, ఎం.ఎల్.ఏలు కానీ రైతులు చనిపోగానే పోయి నిజమేనా, కాదా తెలుసుకోవడానికి అధికారులను పిలిపించి ఒక్కరోజులో, 24 గంటల్లో నివేదిక పంపించమన్నారా? ఎవరైనా పోయినారా? పోలేదు. దానివలనకూడా ఈ ఆత్మహత్యలు పెరిగినాయి. అమరవీరులు 1500 మంది అని, ఉద్యమంలో చనిపోయినవారు 1200మంది అని మీరే చెప్పినారు. 2000 మంది చనిపోయారని ఇదే సభలో మన సభ్యులు చెప్పినారు. మేము కూడా 1200మంది అని చెప్పినాము. తుదకు ఆ సంఖ్య 459 వచ్చింది. అలా కాకుండా రైతుల విషయంలో వాస్తవంగా, వర్ ఫెక్ట్ గా చేయాలని చెప్తున్నాను.

చివరికి కొన్ని సూచనలు తెలియజేస్తున్నాను. చనిపోయినవాళ్ళలో దళితులు, గిరిజనులు, బిసెలే 80 శాతంమంది ఉన్నారు. మా దగ్గర లిస్టులున్నాయి. ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థ సహకారంతో జిల్లావారీగా తెళ్ళ తీయిస్తే చనిపోయినవాళ్ళల్లో 80 శాతం ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి గరిబు వాళ్ళే ఉన్నారు. ఆ రైతుల్లో ఎవ్వరూ కూడా మూడు ఎకరాలకు పైబడిన వారు లేరు. మీలాంటి మాలాంటివాళ్ళ భూమి తీసుకుని కొలుకు చేసుకున్న రైతులున్నారు. వీళ్ళంతా బీదవాళ్ళే. ఎకరం, రెండు, మూడు ఎకరాలు చేసుకుని బ్రతికేవాళ్ళున్నారు. రాజకీయం చేయకుండా వాళ్ళను అన్ని విధాలా ఆదుకోవాలని మీతో మనవిచేస్తున్నాను.

చివరిగా, మీరు వన్ టైం సెటిల్ మెంట్ ఒక లక్ష రూపాయలతో అన్నారు. అయితే ప్రభుత్వ తరపున పూర్తిగా క్లెయిమ్ వాళ్ళ డాక్యుమెంట్, వాళ్ళ భూమి, వాళ్ళ బంగారం ఇచ్చేయ్యండి. లేదంటే రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాతో మాట్లాడుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకుని వడ్డీతో సహా మొత్తం అమౌంట్ ను క్లెయిమ్ వాళ్ళకు రైతులకు కాగితాలు ఇవ్వాలి. ఇదిగో బిడ్డా! నీ డాక్యుమెంట్స్, ఎక్కడికెళ్ళి అప్పు తీసుకో చ్చుకుంటావో వెళ్లి తెచ్చుకో పో అని ఇచ్చేయాలి. మీ వద్దతి మూలంగా నాలుగు సంవత్సరాల వరకు అప్పులు తీసుకోకుండా

చేస్తున్నారు. మేము సూచించిన విధంగా చేస్తే అతను కొత్త అప్పులు తీసుకుని మళ్ళీ అతని కాళ్ళమీద నిలబడే దానికి అవకాశముంటుందని మీతో మనవి చేస్తున్నాను. దయచేసి ఆ విషయం కూడా మాట్లాడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే 2004-05లో అగ్రికల్చర్ కి 12 శాతం మనం బడ్జెట్ లో పెట్టినాం. 2005-06లో 10 శాతం, 2011లో 20 శాతం, 2012లో 20 శాతం, 2013-14లో ఇంత ఉద్యమంలో ఉన్నప్పటికీ కూడా 19.17 శాతం మనము మన బడ్జెట్ లో వ్యవసాయానికి కేటాయించినాం. కాబట్టి నేను మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమంటే మన బడ్జెట్ లో కనీసం 20 శాతం అమౌంట్ రైతుల సంక్షేమానికి కేటాయించి, ఈ ప్రభుత్వం రైతుల ప్రభుత్వమనే భరోసా ఇచ్చి, మీ ప్రభుత్వమిది, మేమున్నాం మీ అందరికీ అని, పార్టీలకతీతంగా మొత్తం ఎం.ఎల్.ఏలు, ఎం.పిలు, మంత్రులందరూ కలిసి అందరూ కూడా మీ వైపు ఉన్నామని చెబుదాం. మేమంతా కూడా రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చినవాళ్ళమే, మేము బయటినుంచి ఐ.టి.వాళ్ళము కాదు, మేము చిన్న గ్రామం నుంచి, ప్రభుత్వ పాఠశాలలో చదువుకుని పల్లెటూర్ల నుంచి వచ్చిన వాళ్ళమే కాబట్టి దానిని 20 శాతం చెయ్యాలని కోరుతున్నాం. అలాగే 173 జీ.ఓను రెట్రాస్పెక్టివ్ గా జూన్ 2, 2014 నుంచి అమలు చేయాలని చెప్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని ప్రామిస్లు చేశారు. అందులో సాయిల్ టెస్టింగ్ ల్యాబ్స్ అన్నారు. దయచేసి వాటిని పెట్టండి. ఎందుకు పెట్టాలంటే ఇప్పుడు నల్లబెల్లం వండే భూమి ఉంది. మీరు నల్లబెల్లాన్ని నిషేధిస్తే అందులో ఏమి వేసుకోవాలి. ఆ నల్లబెల్లం ఏరియాలోని రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వాలి. బెల్లం వద్దంటే ఆటోమేటిక్ గా అందులో జొన్నలా, మొక్కజొన్నలా, సోయానా, వత్తి వస్తుందా? ఇలా ఏ పంట వేసుకోవాలనేది వ్యవసాయశాఖ అధికారులు చెప్పాలి. అలా మీరు చెయ్యలేదు. మీరు ఎన్ని ల్యాబ్స్ కొత్తగా సెటప్ చేసినారు? దయచేసి మంత్రిగారు చెప్పాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. అలాగే

What is the status of the KCR promise? తెలంగాణాను Seed bowl of India చేస్తామన్నారు. సీడ్ బౌల్స్ ఎన్నిచోట్ల పెట్టినారు? ఇప్పటివరకూ ఎన్ని ఉన్నాయి? ఈ వడహారు నెలల్లో సీడ్ బౌల్స్ ఎన్ని ఇంక్రిజ్ చేసినారు? ఆ విషయాలు కూడా చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఏయే డిమాండ్స్ ఉన్నాయో అన్నీ చేసే రైతులను అందరూ కలిసి కాపాడుకుందామని, బంగారు తెలంగాణ అన్నింటో నెంబర్ వన్ గా ఉండాలని కోరుకుంటూ, ఆత్మహత్యల్లో మాత్రం నెంబర్ వన్ ఉండద్దని, మన రాష్ట్రానికి 29వ నెంబర్ ఉంది కాబట్టి ఆత్మహత్యల్లో

కల్పవృక్ష బ్రూష్ గురించి కూడా ఆలోచన చేయండి. ఎక్కడెక్కడ వీళ్లు యూజ్ చేసుకుంటారో ఆలోచన చేయండి. రైతు ఆత్మహత్యలు ఆపడానికి మా నుండి ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి సహకారం కావలసినా మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. మేము, కాంగ్రెస్ పార్టీ మీరు చేసే మంచి పనులకు పూర్తిగా అండదండగా ఉంటుందని చెప్తూ, అయితే రైతుల ఆత్మహత్యలను పోస్టుమార్టం చేసే కార్యక్రమాన్ని, చిన్న చూపు చూసే కార్యక్రమాన్ని బండ్ చెయ్యండి. రైతుల గురించి రెగ్యులర్ గా సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి ఒక భరోసా ఇవ్వాలని చెప్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

11.30 శ్రీ ఎ. ఇంద్రకర్ణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు
ఉ. శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబీర్ గారు మిషన్ కాకతీయ
 సందర్భంగా చెరువుల్లోని నీటిని వదిలిపెట్టారని చెబుతున్నారు. కానీ,
 ప్రభుత్వం కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చి చెరువుల్లోని మట్టిని తీసి, చెరువు కట్టలను
 బలోపేతం చేయాలని తప్ప నీళ్లు వదిలిపెట్టాలని కాదు. ఒకవేళ
 అటువంటిదేమైనా ఉంటే, ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చినట్లయితే
 సంబంధిత చెరువు పనులు చేపట్టినటువంటి కాంట్రాక్టరు ఎవరైతే
 ఉన్నారో తప్పకుండా వారి మీద చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.
 మా జిల్లాలో కొన్ని వేల చెరువుల్లో పూడిక తీయడం జరిగింది. ఎక్కడా
 కూడా నీళ్లు వదిలిపెట్టే ఆస్కారం లేదు. ఒకవేళ ఎక్కడైనా తప్పు జరిగి
 ఉంటే, దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే సంబంధిత వ్యక్తులపై
 చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబీర్ : ప్రాక్టికల్ గా నేను చూసి వచ్చాను.
 కామారెడ్డి వక్కన ఉన్నటువంటి పబ్లిషర్ గ్రామంలోని చెరువులో
 ఈ మధ్యనే నీళ్లు వచ్చాయి. అక్కడకు ఒకటిన్నర కిలోమీటర్ల దగ్గర
 ఉగ్రవాయి గ్రామం దగ్గర నీళ్లు భూమిపైకి వస్తే,

سبب منسوب الى عدم الاهتمام من قبل الحكومة بترميم السدود وفتح المياه في بعض المناطق.
 -د.عبدالمجيد بن عبدالمجيد

కాంట్రాక్టర్లు ఇష్టం వచ్చినట్లు త్రవ్వడంతో ఆ విధంగా
 జరుగుతున్నది. ఒక క్రమపద్ధతిలో మట్టిని సరైన లేయర్ వరకు
 తీయకుండా బుల్డోజర్ డ్రైవర్ ఇష్టం వచ్చినట్లు త్రవ్వడంతో సొరంగం
 పడినట్లు ఉండి అక్కడినుండి నీరంతా వెళ్లిపోయింది.

నమోదు జరిగినటువంటి ఎఫ్ఐఆర్లు 1500, 1600 అని
 అంటున్నారు దానిమీద ఒక లెజిస్లేటివ్ కమిటీ వేయాలని
 కోరుతున్నాను. ఎమ్ఎల్ఎలు వాళ్ల వాళ్ల గ్రామాలకు వెళ్లి ఎవ్వరైతే
 నీళ్లు రైతులా? కాదా అని చూడమనిన అవసరం ఉన్నది. ప్రభుత్వం
 ముందుకు వచ్చి అన్ని పార్టీల వారిని మెంబర్లుగా తీసుకొని
 వారందరితో ఒక కమిటీని వేస్తే రైతులకు కూడా కాన్ఫిడెన్స్ వస్తుంది.
 ఎమ్ఎల్ఎలు, ఎమ్ఎల్సీలు, ఎమ్పీలు మమ్మల్ని ఆదుకోవడానికి
 వస్తున్నారు అని భావిస్తారు. కాబట్టి, ఆల్ పార్టీ లెజిస్లేటివ్ కమిటీని
 వేసి, జిల్లాకు కొందరు చొప్పున సభ్యులను రైతు కుటుంబాల ఇళ్లకు
 పంపించి చనిపోయిన వారు వాస్తవంగా రైతులా, కాదా అని వెరిఫై
 చేసినట్లయితే రైతులకు ఒక భరోసా ఇచ్చినట్లు అవుతుందని నేను
 భావిస్తున్నాను.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, రైతుల పక్షపాతిగా
 ఉన్నటువంటి ఈ ప్రభుత్వం మొట్టమొదటిసారిగా సభలో ప్రశ్నోత్తరాల

కార్యక్రమాన్ని రద్దు చేసి, ప్రియారిటీ బేసిస్ గా రైతులే ముఖ్యమని,
 రైతు రాజ్యం వర్తిల్లాలని మొదటిరోజునే రైతుల సంక్షేమానికై చర్య
 చేపట్టింది. దీనిని బట్టి ఇది రైతు సంక్షేమ రాజ్యమని, రైతుల కోసం
 మాత్రమే ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదని మనకు అర్థమవుతున్నది.

అధ్యక్షా, 60 సంవత్సరాల కాలంలో రైతు నిర్లక్ష్యానికి గురై, అనలు
 వ్యవసాయం తమది కాదేమోననే పరిస్థితి నెలకొంది. చివరికి,
 తెలంగాణా ప్రాంత రైతు అంటేనే వ్యవసాయానికి పనికి రాడని,
 వ్యవసాయం మాది కాదేమోనని, చివరికి కాల్యలు ఉన్నటువంటి
 ఆంధ్రాప్రాంతం వాళ్లే వ్యవసాయం చేసుకోవాలనే ఆలోచనలోకి నెట్టేసే
 పరిస్థితిలో గత పాలకులు వ్యవహరించిన తీరు యొక్క పరంపర, దాని
 కొనసాగింపే రైతు ఆత్మహత్యలకు పరాకాష్ట అని ఈ సందర్భంగా
 గుర్తుచేస్తున్నాను. 60 సంవత్సరాలలో జరిగినన్ని ఆత్మహత్యలు ఈ
 16 నెలల కాలంలోనే జరిగినట్లుగా మాట్లాడుతూ, పతాక శీర్షికలలో
 వార్తలు రావడానికి, టి.వి.లలో హెడ్లైన్స్ లో బ్రేకింగ్ న్యూస్ రావడానికి
 పదే పదే పాట పాడుతున్నటువంటి ప్రతిపక్షాలు, వాళ్ల ప్రభుత్వ
 హయాంలో ఏం కార్యక్రమాలు చేశారో, అందుకు నివారణా చర్యలు
 ఏం చేశారో అనే చర్యలను ఇక్కడ ప్రభుత్వం ముందు ఉంచి చర్చించే
 అవకాశం ఉంటే తప్పకుండా మా ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయడానికి
 సిద్ధంగా ఉన్నది. చెప్పకుండా, ఒకవేళ దానిని రాజకీయం చేద్దామని
 అనుకుంటే అది పొరపాటని నేను భావిస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం
 అనేక రకాల ఆలోచనలు చేసి దీర్ఘకాల ప్రయోజనాలను దృష్టిలో
 ఉంచుకుని తాత్కాలిక ఉపశమనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని కొన్ని
 పథకాలను రైతుల ముందుంచింది. అయినప్పటికీ, రైతుకు గుండె
 నిబ్బరం లేక, రైత్యం కోల్పోయి వేసిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర రాక,
 భీమా పథకం వర్తించక చివరకు ఒక్కొక్కరుగా ఆయా జిల్లాల్లో
 ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. చనిపోయిన రైతులెంతమందో
 మా మంత్రులు కూడా స్పష్టంగా చెప్పారు. అందులో డిస్ ప్యూట్
 ఉండవచ్చు. కానీ, జరిగిన పరంపరకు కారణాలేమిటి, భవిష్యత్తులో
 ఏం చేస్తే బాగుంటుందనే విషయాలను చర్చించుకోకుండా కేవలం
 రాజకీయాలకే పరిమితమై రైతుని మానసిక వేదనకి గురిచేస్తున్నామనే
 విషయం చాలా స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : టీ విరామానంతరం చర్య కొనసాగుతుంది.
 అంతవరకూ సభను వాయిదా వేస్తున్నాము.

(Then the House adjourned at 11.37 a.m. for Tea Break)

11.50

ఉ.

(టీ విరామానంతరం, సభ మ. 12 గంటలకు తిరిగి
 సమావేశమయింది)

శ్రీ కర్నూ ప్రభాకర్ (కం): అధ్యక్షా, మన దగ్గరే కాదు, ఈ రోజు వ్యవసాయ రంగం పరిస్థితి చూస్తే, ప్రపంచవ్యాప్తంగా సంక్షోభంలో కొట్టుమిట్టాడుతోంది. రైతుల ఆత్మహత్యలు ఒక్క తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే జరిగిపోతున్నట్లుగా ప్రతిపక్షాలు విమర్శలు కురిపిస్తున్నాయి. వారి పార్టీలు అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో అంతా సవ్యంగా, ఉన్నట్లు భావిస్తున్నారు. పదహారు నెలల క్రిందటే అధికారాన్ని చేపట్టిన వసిగుడ్డులాంటిది టీఆర్ఎస్ పార్టీ. ఈ రోజు రైతుల తరపున మాట్లాడుతున్న వాళ్లు తాము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రైతు సంక్షేమం కొరకు ఏమేం చేసారో ఆత్మవిమర్శ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం జరుగుతున్న సమయంలో, వ్యవసాయానికి పెద్దపీట వేసిన ఫ్రాన్స్ లాంటి దేశం కూడా రైతులకు న్యాయం చేయలేకపోతున్నది. ఆనాడు వారు 21% వ్యవసాయానికి కేటాయింపులు జరపగా, ఈ రోజు 2% కూడా చేయలేకపోతున్నారు. ఇటువంటి స్థితిగతులు ప్రపంచంలో అన్ని దేశాల్లో నెలకొని ఉన్నాయి.

అంతేకాదు. మహారాష్ట్రలోని లాతూర్ లో రైతుల ఆత్మహత్యలు జరుగుతూ ఉంటే, ఒక ప్రముఖ సినీనటుడు రైతులు తిరగబడితే ఏమి చేస్తారని చాలా తీవ్రమైన వ్యాఖ్యలు చేయడం అప్పట్లో సంచలనం సృష్టించింది. అసలు రైతు ఆత్మహత్యల వైపుకి ఎందుకు నెట్టబడుతున్నాడని శాస్త్రీయంగా విశ్లేషించవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతిపక్షం వారు అటువంటి విశ్లేషణలను, సలహాలను ప్రభుత్వానికి ఇవ్వకుండా, కేవలం రాజకీయం చేయడం సబబు కాదని ఈ సందర్భంగా నేను వారికి మనవి చేస్తున్నాను. రైతుల ఆత్మహత్యల పట్ల దేశ వ్యాప్తంగా చర్యలు జరగవలసి ఉందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మన గౌరవ ఎల్.ఓ.పి.గారు ఇంతకుముందు ఒక మాట చెప్పారు. రైతుల ఆత్మహత్యల విషయంలో మనది 28వ రాష్ట్రం కావాలి, అభివృద్ధిలో మొదటి రాష్ట్రంగా మన తెలంగాణ నిలిచి ఉండాలని అన్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఏమిటంటే ఉమ్మడి రాష్ట్రం యొక్క పాలనలో ఈ రాష్ట్రం ఆత్మహత్యలలో మొదటి రాష్ట్రంగా నిలబెట్టారు గత పాలకులు. ఆ నాడు వారు రైతుకు అండగా నిలిచి, భరోసాను, ధైర్యాన్ని కల్పించే ప్రయత్నం చేసిన పాపాన పోలేదు. ఈ రోజు మటుకు వారు పదేపదే రైతు పట్ల ప్రేమ ఒకటే ఉన్నారన్నారు. చట్టసభలలో వారు తూ.తూ. మంత్రంగా కమిటీలు వేసారు. వాటిని చట్టసభలకే పరిమితం చేసేరుగాని, ఆచరణలోకి తీసుకురాలేక పోయారు.

ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం అన్నారు, రైతులకు అండగా ఉంటామని అనేక వాగ్దానాలు కురిపించారు. తెలంగాణలో వారు నిర్మించిన

ప్రాజెక్టులు ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను. వారు తలపెట్టిన ప్రతి ప్రాజెక్టు కూడా వివాదమే. ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా సవ్యంగా వారు డిజైన్ చేయలేదు. పక్క రాష్ట్రాలతో అభ్యంతరాలు, కోర్టు కేసులతో ముడిపడి ఉన్నాయి. అది గోదావరి పై నిర్మించిన ప్రాజెక్టులు కావచ్చు, కృష్ణానది పై నిర్మించ తలపెట్టిన ప్రాజెక్టులు కావచ్చు. నూటికి నూరు శాతం వాటితో గిల్లి కజ్జాలే. చివరికి అవి శిలాఫలకాలకే పరిమితమైన దుస్థితి ఏర్పడింది. తెలంగాణలో ఈనాటి రైతుల నికృష్టపరిస్థితికి కారణం గత పాలకుల పాపమే తప్ప, మరొకటి కాదు.

అందుకు విరుద్ధంగా, ఈ కొత్త ప్రభుత్వం రైతుల మేలుకై, దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని, రైతుకు సాగునీరు ఇవ్వడానికి సంకల్పించుకుని ముందుకు సాగుతున్నదని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం నిజాయితీగా ముందుకు పోతున్న విషయం మీరు గుర్తించాలి. తెలంగాణ రైతులు బోర్ల మీద ఆధారపడి వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. వారికి సాగునీరు ఇవ్వకుండా, వారికి అవసరమైనంత కరెంటు కూడా ఇవ్వలేకపోయారు. చివరికి కరెంటు వైల్లమీద బట్టలు ఆరడేసుకోవడం గురించి కార్కున్న కూడా మనం పేపర్లలో చూసాం. వ్యవసాయాన్ని సంక్షోభంలోకి నెట్టింది వాళ్లైతే, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలోనే రైతులకు తొమ్మిదిగంటల విద్యుత్తు ఇచ్చే ప్రయత్నం విజయవంతంగా చేసింది. గృహవసరాలకు కూడా 24 గంటలపాటు కరెంటు ఇవ్వాలనే చిత్తశుద్ధితో ముందుకు పోతున్నది. ఎంతో ఖర్చుతో కూడుకున్నప్పటికీ, ఈ ప్రభుత్వం వెనుకంజ వేయలేదు. ఇక్కడ వినియోగమే కాకుండా, కరెంటు విషయంలో మిగులును సాధించి, పక్క రాష్ట్రాలకు అమ్మకం జరపగల ఉన్నత స్థితికి ఈ రాష్ట్రాన్ని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకురాగలరన్న ప్రగాఢ విశ్వాసం నాకు ఉన్నది.

12.10 | ఈ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటికే దాదాపు రూ.24,000 **మ.** | కొట్లతో నల్గొండ జిల్లాలో ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని స్థాపించి, శంకుస్థాపన చేశారు. ఇది ప్రజలు అవసరార్థం, అతి త్వరలో ఉపయోగంలోకి వస్తుందనే విశ్వాసం వ్యక్తమవుతున్న సందర్భంలో ప్రజలకు భరోసా ఇవ్వాలని ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. అంతేకాదు, గతంలో కూడా కేవలం పత్తి పండించిన రైతులే చనిపోతూ ఉండేవారు. మెట్ట ప్రాంతాలలో వ్యవసాయం చేసే రైతులు కూడా చనిపోతూ ఉండేవారు. ఈరోజు వరి సాగు చేసేవారు, చెఱకు, మిరప, తదితర పంటలు సాగు చేస్తున్న రైతులు కూడా ఎందుకు చనిపోతున్నారో మనం ఆలోచన చేయడం లేదు. వాణిజ్య పంటలకు సంబంధించి కేవలం పత్తి సాగు చేసే రైతులు మాత్రమే ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. పత్తి పంటలో భాగంగా గిట్టుబాటు ధర

రానటువంటి పరిస్థితి మరియు పెట్టుబడి పెట్టినా గిట్టుబాటు ధర రాక పెట్టుబడికి, ఆదాయానికి చాలా వ్యత్యాసం కనిపిస్తోంది. ఈ వ్యవస్థను రూపుమాపలేకపోవడమే కాక, దీనిని అరికట్టలేకపోయే పరిస్థితులలో కోసం పండిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేవరకైనా గోదాములలో నిల్వ చేసుకునే పరిస్థితిని కూడా గత ప్రభుత్వాలు కల్పించ లేకపోయాయి.

అటువంటి పరిస్థితులలో కూడా రైతులు ఉన్న పంటనే అమ్ముకుని, కళ్ళ ముందు అప్పులయిన వారికి అప్పులు తీరుద్దామని పత్తిని అమ్ముకుని, వచ్చిన డబ్బుతో అప్పులు తీర్చలేక నరిపడా డబ్బులు రాక, ఆ రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్న సందర్భాలు కూడా కనిపిస్తున్నాయి. పత్తి పంట వేసుకున్న రైతులు చాలా ఘోష పెడుతున్నారు. ఒకవేళ గిట్టుబాటు ధర రాని పరిస్థితులుంటే నిల్వ ఉంచుకోవడానికి తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రతి జిల్లాలో, మండలంలో వ్యవసాయ గిడ్డంగులను నిర్మించాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది.

నిజానికి ఆ రైతులు వడ్డీవ్యాపారుల దగ్గర అప్పులు చేస్తున్నారు. వారికి బ్యాంకులలో అప్పులు ఇవ్వడం లేదు. పండిన పంటకు ధర రాక, వడ్డీవ్యాపారుల అప్పులు తీర్చలేక రైతు నలిగిపోయి, ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. తెలంగాణ ప్రాంతాలలోని అన్నదాతలకు కష్టాలు తప్ప, ఏ ఒక్క రోజు కూడా సుఖం అనేది అన్పించడం లేదు. అధికారంలో ఉన్న పార్టీ ఎప్పుడూ కూడా రైతాంగాన్ని ఆదుకోనటువంటి వారు, తెలంగాణ రైతును అనేక రకాలుగా ఇబ్బంది పెట్టేటటువంటి వారు, తెలంగాణ రైతులు విద్యుత్తు కావాలన్నా, వ్యవసాయం చేసుకుందామన్నా, యోగ్యమైన భూమి తీసుకుందామన్నా, గతంలో ఏ పార్టీలు వీరి గురించి మాట్లాడాయో ఒకసారి గుర్తుచేసుకోవాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచారని రైతులు అడిగితే, వారిని కాల్చి చంపిన చరిత్ర ఉన్న వారు కూడా ఈరోజున మాట్లాడుతున్నారు. అలాగే, వ్యవసాయమే దండగ అని చెప్పి మాట్లాడిన వారు కూడా ఉన్నారు. వ్యవసాయం చేస్తే, అది దండగ మారి వ్యవహారం అని చెప్పిన వారు కూడా ఈరోజున మాట్లాడుతున్నారు. విద్యుత్తు బాకీలు చెల్లించమని చెప్పి, లాఠీలతో కొట్టిన వాళ్ళు కూడా ఉన్నారు. ఇంతకు ముందు ఎల్.ఓ.పి.గారు బేడీలు బేడీలు అనే మాట చెప్పారు. అసలు ఆనాటి రైతాంగానికి జైళ్ళలో టెర్రరిస్టులకంటే, అధ్వాన్నంగా, సంకెళ్ళు వేసి, జైళ్ళలో పెట్టిన చరిత్ర కలిగిన వారు కూడా ఈరోజు రైతు వక్షపాతంగా ఉన్నామంటూ మాట్లాడితే ఎలా కుదురుతుంది అధ్యక్షా? ఇటువంటి పరిస్థితులలో రైతులు ఒకవైపు చనిపోతూ ఉంటే,

కేంద్రప్రభుత్వం రైతుకు అండగా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ, కేంద్రప్రభుత్వం రైతుకు అండగా ఉండకపోగా, కేంద్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పార్టీల వారు కూడా విమర్శలు చేస్తున్నారు. రైతులకు సరైన మద్దతు ధర ఇవ్వవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. ఇవన్నీ కేంద్రప్రభుత్వ పరిధిలో ఉండేవే. అంతేగాకుండా పంటల బీమా పథకాన్ని అమలుచేయవలసిన అవసరం కూడా కేంద్రప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఈమధ్య కాలంలోనే మండలాలను, జిల్లాలను యూనిట్లుగా కాకుండా, రైతే యూనిట్గా ఉండేలా ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్రానికి ఒక ఉత్తరం వ్రాసి, తీర్మానం చేయడం జరిగింది. మన రాష్ట్రవ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారు కేంద్రప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ఢిల్లీలో జరిగిన జాతీయ సమావేశంలో కూడా ఆ విషయాలన్నింటినీ ప్రస్తావించడం జరిగింది.

ఢిల్లీలో ఉన్న ప్రభుత్వం రైతుకు అండగా ఉండదు, ఇక్కడ ఉన్న రాజకీయ పార్టీలు గతంలో అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రైతుకు అండగా ఉండనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ విధంగా ఈ అంశాన్నీ జోడై రైతులు ఆత్మహత్యల వైపు వెళుతున్న పరిస్థితి ఉన్నది. దాదాపు 20 సంవత్సరాల కాలంలో ఎంతనుంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారో చెపితే మీరంతా ఆశ్చర్యపోతారు. 2000-2014వ సంవత్సరం వరకు విమర్శలు చేస్తున్న రాజకీయ పార్టీల హయాములో కూడా ప్రభుత్వంలో దాదాపు రోజుకు 45 మంది చొప్పున రైతులు చనిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇందుకు సంబంధించి కమిటీలను కూడా వేయడం జరిగింది. 2007లో స్వామినాథన్ కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఒకవేళ ఆ కమిటీ సిఫారసులను అమలు చేసినట్లయితే, రైతుల జాతీయ విధానాల మీద ఏమైనా నిర్ణయాలు తీసుకున్నట్లయితే, కొద్దో-గొప్పో ఊరట కలిగే అవకాశం ఉండేది. కానీ, ఏం తీసుకోలేదు. ఏమైనా తీసుకునే ముందు ఎవరూ ముందుకు రాకపోగా, ఆనాటి ప్రభుత్వాలు రైతు పక్షనే మాట్లాడలేదు.

అంతేగాకుండా మరొక విచిత్రమైన మాట ఏమిటంటే, దేశంలో సుమారు 56 శాతం మంది రైతులు ఆకలితో అలమటిస్తున్నారు. ఒకవేళ వారికి ప్రత్యామ్నాయాలు చూపించే పరిస్థితి ఉంటే, 78 శాతం రైతులు మరొక రంగాన్ని ఎంచుకుంటామనే మాట మాట్లాడడం నిజానికి సిగ్గునిస్తోంది. ఈ దేశమే రైతు ఆధారిత దేశం. వ్యవసాయమే ప్రధాన అంశంగా ముందుకుపోతున్న దేశం ఇది. అటువంటి ఈ దేశంలో దాదాపు 78 శాతం రైతులు వేరే రంగాలకు వెళతారని, అందుకు ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు చూపించమని కోరిన మాటలను కూడా అర్జున్ సేన్ కమిటీ వెల్లడించింది. దేశం మొత్తం మీద రైతుల ఆత్మహత్యలకు సంబంధించినటువంటి విషయాలను పరిశీలిస్తే

2000 సంవత్సరంలో సుమారు 16,603మంది రైతులు చనిపోయారు. 2001లో 16,415 మంది, 2002 - 17,971; 2003-17,164; 2004లో 18,241; 2005-17,131 మంది. ఇవన్నీ దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన ఆత్మహత్యలు.

(అంతరాయం)

త్వకుండా మీరు చేసినటువంటి పుణ్యమే కూడా ఇదీ! లేకపోతే ఇన్ని ఆత్మహత్యలు జరిగి ఉండేవి కావు. ఈ అంకెలన్నీ దేశవ్యాప్తంగా జరిగిన రైతుల ఆత్మహత్యలకు సంబంధించినవి. అయితే, తెలుగు రాష్ట్రాలలో జరిగిన లెక్కలు కూడా చెబుతాను. 1997లో 1,097 ఆత్మహత్యలు, 1998 - 1813; 1999-1974; 2000-1525; 2001-1509; 2002-1896; 2003-1800; 2004-2,666; 2005-2,490; 2006-2,607; 2007-1797; 2008-2,105; 2009-2,414; 2010-2,525; 2011-2,206; 2012-2,572; 2013-2,014 ఈ విధంగా మొత్తం 35,000 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుని చనిపోవడం జరిగింది. వీటన్నింటికీ కారణమైనవారు కూడా ఈరోజున....

(అంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : ఇవి వ్యవసాయ రంగంలో జరిగినవా.... గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం 1,336 మంది చనిపోయారని చెప్పాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వేసిన కమిటీ 421జీవో ప్రకారంగా 1998లో అప్పటికే ఫోర్స్ లోకి వచ్చేసింది. ఆ కమిటీ నిర్ధారణ చేసి, ఇంత మందే ఉన్నారంటే, ఆ సంఖ్యను నిర్ధారణగా చెప్పండి. లేకపోతే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా రికార్డులన్నా చెప్పండి. మీరు ప్రతివక్షంలో కాకుండా, ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు. మీరు ఒట్టిగా చెప్పడం కాకుండా, ఏ రికార్డులో ఉన్నాయో, ఆ రికార్డు ప్రతులను కూడా మాకు ఇవ్వాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాము అధ్యక్షా.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఇది నేషనల్ క్రైం రికార్డు బ్యూరో (ఎన్ సీఆర్ బి), గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఇచ్చిన నివేదిక.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు, ఆ వివరాలను గౌరవ సభ్యులకు పంపిస్తారు. వీటికి గల కారణాలు ఏమిటని అనుకున్నప్పుడు - తెలంగాణ ప్రాంతానికి రావలసినటువంటి నీళ్ళ విషయంలో, హక్కులను కాపాడే విషయంలో అది ఉమ్మడి రాష్ట్రం అయినప్పటికీ ఈ ప్రాంత మంత్రులు ప్రభుత్వంలో ఉన్నా, కళ్ళప్పగించి కృష్ణా నీళ్ళు ఆంధ్రాప్రాంతానికి

పోతుంటే, గోదావరి నీళ్ళు ఆంధ్రా ప్రాంతానికి పోతుంటే, ఉన్న హక్కులను వాడుకోక దాదాపు 1250టిఎంసీల నీటిని వాడుకునే అవకాశం ఉన్నా, వాడుకోక పోవడం అనే కారణం చేత ఈరోజున చాలామంది ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితికి పాల్పడడం జరిగింది.

అదేవిధంగా, 17 సంవత్సరములు పరిపాలించి, వారి పరిపాలనలో జరిగిన ఆత్మహత్యలు కళ్ళముందు కనిపిస్తున్నా, గణాంకాల వివరాలను మేము చెబుతున్నా, తెలంగాణ రైతాంగానికి వారేదో చేసినట్లుగా చెబుతున్నారు. ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి, ఈనాటి ప్రక్కరాష్ట్రముఖ్యమంత్రి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను దత్తత తీసుకుంటే, దాదాపు 15 లక్షల మంది వలసపోయి, ఆ జిల్లాను No man zone గా ఉండేటటువంటి పరిస్థితికి తెచ్చిన ఆ పార్టీకి సంబంధించినవారు కూడా ఈరోజున మాట్లాడుతున్నారు. ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన కల్వకుర్తి, నెట్టెంపాడు, భీమా, కోయల్ సాగర్, పాలమూరు ప్రాజెక్టులు అనేకమైన వాటిని అప్పటి ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. ఆ పార్టీకి సంబంధించినవారు ఈరోజున వీటి గురించి మాట్లాడుతున్నారు.

అంతేకాదు, రైల్వే బ్యాంక్ కెనాల్ ద్వారా నీరు వెళుతుంటే కనీసం మాట్లాడలేదు. ఆ సందర్భంలో ఆనాటి భారీ నీటిపారుదల శాఖా మంత్రి వెళ్ళి కెనాల్ ఎడమ కాలువకు నీటిని విడుదల చేశారు. ఆ నీరు సరిగ్గా గంట ప్రయాణం చేసిందో, లేదో, ప్రక్క ప్రాంతం వారి చేత బెదిరింపులకు గురై చివరకు గంటసేపట్లోనే ఆ కెనాల్ ను బండ్ చేయించినటువంటి పరిస్థితి రాష్ట్రం చూడలేదా? ఆనాడు ఏం జరిగిందంటే, బండ్ చేయగానే వెంటనే శ్రీశైలం మొత్తం మునిగిపోయి, కర్నూలు ప్రాంతం అంతా మునిగిపోయే పరిస్థితి ఉంది కానీ, తెలంగాణ ప్రాంతం మాత్రం ఎండిపోయే పరిస్థితి ఆనాడు చేయడం జరిగింది. ఆనాడు ఎవరూ మాట్లాడలేదు. ఆ పరిస్థితులలో నల్గొండ జిల్లా కరవు జిల్లాగా మారిపోయింది.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్ : ఆనాడు మీరు అన్నారు, మేము అన్నాము. రాజకీయాల జోలికి పోకుండా, రైతులకు సంబంధించి మాత్రమే మాట్లాడుదాం. మీరు అలా చేశారు, మేము అలా చేశాము, నీళ్ళు విడిచారు, మేము అలా చేశాము, మీరు అలా చేశారనడం కాదు. అలా కాదయ్యా! తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చి 16 మాసాలు అయిపోయింది. ఇప్పటి వరకూ మీరు ఏం చేశారు? ఏం చేయబోతున్నారు? రైతులకు ఏ విధంగా భరోసా ఇప్పించగలుగుతారో, ఆ మాటలు చెప్పమంటే, ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో అలా చేశారు, గేటు విప్పేసిండు, నీళ్ళు పోయాయి, కొట్టుకు పోయిందని అంటున్నారు. ఇంకా మీరు అందులోనే ఉన్నారా? ఇప్పటికే 16 నెలలు అయిపోయింది. ఇప్పటివరకూ మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు.

రాబోయే రోజులలో ఈ ఈ చర్యలు తీసుకుంటాము. అటువంటి చర్యల వలన రైతులకు భరోసా ఇప్పిస్తాము, మనమందరం కలసికట్టుగా పోదాం అనేటటువంటి మాటలలో ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడడం లేదు. పాత చరిత్ర చెబుతున్నారు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులందరూ వారి వారి అభిప్రాయాలు, ఆయా పార్టీల సూచనలు, సలహాలు తెలియజేసిన తరువాత ప్రభుత్వం ఇచ్చే సమాధానంలో అన్నీ వివరంగా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం సభ్యులు మాట్లాడుతున్నారు. ప్రభుత్వం మాట్లాడడం లేదు. ప్రభుత్వం మాట్లాడేటప్పుడు పై అంశాలన్నింటికి సమాధానాలు దొరుకుతాయని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కర్నె ప్రభాకర్ : అధ్యక్షా, ఇది ఈ నిమిషానికి జరిగినటువంటి పాపంగా ఇప్పుడు మాత్రమే రైతు, ఈ వారం క్రితమే అప్పు తీసుకున్నట్లుగా, అప్పు తీసుకున్న మరుక్షణం గిట్టుబాటు రానట్లుగా, అప్పు తీర్చలేక చనిపోయినట్లుగా మాట్లాడితే, ఎలా? అందుకు దీనికి సంబంధించిన నేపథ్యం చెప్పకోవాలి. చరిత్ర చెప్పకోవాలి. చరిత్ర చెప్పకుంటే వర్తమానం అర్థమవుతుంది. వర్తమానం అర్థం కాకుంటే, భవిష్యత్తు తెలియదు. కాబట్టి చరిత్ర తెలియకుండా వర్తమానాన్ని గుర్తుచేయలేము. వర్తమానం గురించి అర్థం కాకపోతే భవిష్యత్తు ఏమీ అర్థం కాదు. అందుకే తమ ద్వారా నేను విన్నవించేది ఏమిటంటే, గతంలో జరిగిన పొరపాట్లు ఏమిటో ఈ సభ అర్థం చేసుకుంటే, భవిష్యత్తులో ఏం చేయాలనే విషయాన్ని కూడా ఖచ్చితంగా ఏం చర్యలు తీసుకుంటారనే విషయం మా మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా జరుగుతుంది. చర్యలు తీసుకునే విషయంలో అందరూ చెబుతారు కానీ గతంలో జరిగిన విషయాలు ప్రపంచానికి తెలియాలి. అవన్నీ తెలియకుండా మేము ఏమీ చేయలేదు, మేము చేసింది అంతా పాపం అని మీరు ఒప్పుకున్నట్లయితే, తప్పకుండా మేము ఈ విషయాలను స్పృశించలేము. అన్నీ బాగా చేశామనే మాటను పదే పదే మాట్లాడుతుంటే, ఈ ప్రభుత్వం చేసే పనిని ప్రభుత్వ పరంగా చెబుతారు, మేము సభ్యులుగా, ప్రపంచాన్ని చూసినటువంటి వాళ్ళుగా, తెలంగాణాలో జరిగినటువంటి పాపానికి నిలువెత్తు సాక్షంగా ఉన్నటువంటి వాళ్ళం కాబట్టి, 14 సంవత్సరాల పోరాటంలో అనేక విషయాలను ప్రజల దృష్టికి తీసుకువెళ్ళి, అనేక పోరాటాలు చేసి, ఉద్యమాలు చేసి, జైలుకు వెళ్ళినటువంటి వారం కాబట్టి, జరిగినటువంటి చేదు నిజాలను మీ ముందర పెడితే, ప్రపంచానికి తెలిస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంలో భాగంగానే ఈ విషయాలను గుర్తుచేస్తున్నాను.

అంతేగాకుండా, ఆనాడు పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా తెలంగాణాకు రావలసినటువంటి నీళ్ళను ప్రక్కప్రాంతం వారు తీసుకువెళుతుంటే, కనీసం మాట మాట్లాడనటువంటివారు, గుడ్లవ్వగించి చూసినటువంటి వారు, ఆనాటి సభలలో మాట్లాడలేదు, కనీసం బయట కూడా మాట్లాడలేదు. చివరికి ఆనాడు రాష్ట్రప్రభుత్వంలో మా పార్టీకి సంబంధించిన ఆరుగురు మంత్రులు ఉంటే ఆ దుర్మార్గాన్ని చూడలేక, ఆ బాధను అనుభవించలేక, బయటకు వచ్చినటువంటి చరిత్ర కూడా మా టీఆర్ఎస్ పార్టీకే ఉన్నది.

టిఆర్ఎస్ పార్టీ ఒక్కపోరాటమే చేయలేదు. అనేక పోరాటాలు చేసినటువంటి పార్టీ మా టీఆర్ఎస్ పార్టీనే. కాబట్టి, మా పార్టీ గురించి వేరేగా మాట్లాడితే ఆకాశం మీద ఉమ్మడినట్లు అవుతుంది. సూర్యుడికి చెయ్యి అడ్డుపెట్టినట్లు అవుతుంది తప్ప మరొకటి కాదు. నిజానికి మా పోరాటం అంతా నీళ్ళ మీద జరిగినటువంటి పోరాటం. ఆ పోరాటంలో 2001వ సంవత్సరం నుంచి మొదలుకుని, 2014 వరకు ఉద్యమాల గురించి ఒకవైపు పోరాటం చేస్తూనే, మరొక వైపు నీళ్ళ పోరాటం చేశాము. 2001వ సంవత్సరంలో ఆలంపూర్ నుండి గద్వాల వరకు ఆనాడు మేము పాదయాత్ర చేశాము. నేటి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాటి సామాజిక కార్యకర్తగా ఒక ఉద్యమనేతగా ఆయన నీళ్ళ పోరాటం చేశారు. ఆయన ఆరోగ్యం సహకరించకున్నా, ఆయనకు 102 డిగ్రీల జ్వరం వచ్చినా, పాదయాత్ర చేసినటువంటి ఉద్యమకారుడు ఈనాటి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. అధ్యక్షా, ఏమయిందంటే, కష్టాలు పడినటువంటి వారం కదా, సందర్భం వచ్చినప్పుడు, గుర్తు వచ్చి మాట్లాడేటప్పుడు ఏవైనా కొద్ది తప్పులు దొర్లుతాయేమో. ఆయనకు 102 డిగ్రీల జ్వరం వచ్చింది. ఆయనకు జ్వరం వచ్చినా పాదయాత్ర చేస్తున్న సందర్భంలో పూర్తిగా నడిగడ్డమీద పాదయాత్ర చేస్తున్నాం. అక్కడి రైతులను ఆదుకుందామనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్న పాదయాత్ర అది. ఆ సందర్భంలో ఏ ప్రభుత్వం ఉంది? మేము రైతుల వక్షపాతం, రైతుల పార్టీ ఉన్నది ఆనాడు. ఆనాడు మాలాంటి వారందరూ ఆ ఉద్యమకారుణ్ణి కాపాడుకుందామని అనేకమంది అక్కడ ఉన్నటువంటి వారు, ఎట్టిపరిస్థితులలో చౌర్యం జరుగుతున్నది, దొంగతనంగా నీళ్ళు తీసుకుపోతున్నటువంటి ఆ రాజోలుబండ డైవర్స్ స్కీంలో అక్రమంగా నీళ్ళు తీసుకుపోతున్నారని మేము అప్పుడు పోరాటం చేసిన సందర్భం అది.

ఆనాడు ఇప్పటి ప్రక్కరాష్ట్రానికి సంబంధించిన, ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కర్నూలు జిల్లాకు సంబంధించినటువంటి ఒక శాసనసభ్యుడు వాటి గేట్లను బాంబులతో పగులగొట్టి తీసుకుపోతుంటే, ఎవరూ మాట్లాడలేదు. చివరికి మేమే ఎక్స్ప్రెస్ గా, ఒకవేళ తెలంగాణ

ప్రాంతానికి సంబంధించినటువంటి రాజీలుబండ డైవర్స్ స్కీముకి తూటాలు పెట్టి పగులగొట్టి పోతే, నుంకేకుల ద్వారా మేము నీళ్ళు తీసుకుపోతామని చెప్పి, మాట్లాడిన చరిత్ర మాది. మేము నీళ్ళ కోసం మాత్రమే మాట్లాడాము. అంతేకాదు, నల్గొండ జిల్లాలో ఎడమ కాలువల లిప్తుల నిర్మాణానికి సంబంధించిన విషయంలో లిప్తులను పట్టించుకోలేదు. అప్పటి ప్రభుత్వాలు ఎడమ కాలువ రైతాంగాన్ని గాలికి వదిలేశాయి. ఆనాడు కూడా లిప్తులో భాగమైనటువంటి దాదాపు ఒక అంగుళం మొదలుకుని, మొన్న మా మంత్రిగారు తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు మేము అదే ప్రాంతంలో తిరిగేసి వచ్చాము. ఆనాడు ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు లిప్తుల నిర్మాణానికి సంబంధించినటువంటి పోరాటం చేస్తే, ఆనాటి ప్రభుత్వం చెప్పింది మాట, సరిగ్గా ఒక సంవత్సరం చేసిందో లేదో, మరొక సంవత్సరం నుంచి విస్మరించింది. తద్వారా రైతు గుండె వగిలి ఈ ఆత్మహత్యలకు కారణమైంది. అంతేకాదు, దొంగతనంగా నాగార్జునసాగర్ నుంచి నీళ్ళకు అసలు అవకాశం లేకపోయినా, విద్యుదుత్పత్తి పేరు మీద, నీళ్ళు తీసుకుపోతుంటే, నాగార్జునసాగర్ పైన, మేము ఎడ్లబండను తీసుకుపోయి, ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆనాటి ఉద్యమ నాయకుడు అక్కడ కూర్చుని ధర్నాలు చేసిన చరిత్ర మాది. కానీ, ఆనాటి పార్టీ, ప్రభుత్వంలో ఉన్న పార్టీ, బాగా మాట్లాడుతున్న పార్టీ, తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన శాసనసభ్యులు ఒక వైపు ఉప ఎన్నికలు జరుగుతుంటే, బాబ్లీ అని ఒక డ్రామా కట్టి, ప్రక్క రాష్ట్రానికి వెళ్ళి దెబ్బలు తిని వచ్చిన ఉద్యమాన్ని వాళ్ళు చేస్తే, మేము తెలంగాణ ప్రాంతానికి నీళ్ళు కావాలని ఉద్యమం చేసినటువంటి వాళ్ళం మేము. కాబట్టి, ఆనాటి అనేక చేదు విషయాలు మా దృష్టిలో ఉన్నాయి కాబట్టి, అధికారంలోకి వచ్చి రాగానే ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు రైతుల పక్షపాతంగా మాట్లాడుతున్నారని రైతులు అర్థం చేసుకుంటున్నారు గానీ, రాజకీయ పార్టీలు రాద్ధాంతం చేసినా, రైతు పక్షపాతిగా ఉండే ఈ టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం రైతు పక్షపాతంగానే ఉంటుందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇవి నిజానికి చాలా ఆవేదనాభరితమైనటువంటి మాటలు. ఇవి రాజకీయం చేసే అంశాలు కావు. అందుకే మీరు దయ ఉంచి, మరొక రెండు నిమిషాలు ఎక్కువ సమయం ఇవ్వవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

12.30 | అధ్యక్షా, కేవలం 16 మాసాల క్రిందనే అధికారంలోకి వచ్చిన మ. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదని మాట్లాడుతుండే వారు.

అసలు ఈ రాష్ట్రానికి ఉన్నటువంటి ప్రస్తుత పరిస్థితిని, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఎదుర్కొంటున్నటువంటి అనేకమైన గడ్డు పరిస్థితుల్ని అర్థం చేసుకోవాల్సింది పోయి, రైతులను ఎగదోసే

పరిస్థితుల్లో, రైతుల గుండె నిబ్బరం చెదిరిపోయేటువంటి పరిస్థితిని మిగతా రాజకీయ పార్టీలు చేయడమనేది సరైన పద్ధతి కాదనేది గుర్తు చేస్తున్నాను. పదహారు మాసాలు గడిచినప్పటికీ పూర్తిగా విభజన కానుటువంటి పరిస్థితుల్లో చిన్న, చిన్నగా చిక్కుముడులు విప్పుకుంటూ పోతున్నాము. మరో రకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి సహాయం రాకపోవడం, ఇక్కడ ఉన్నటువంటి వాతావరణ పరిస్థితులన్నీ కూడా కాలుష్యభరితంగా ఉండడం, వాతావరణం అనుకూలించకపోవడం, వర్షాభావ పరిస్థితులు ఎదురవడం, నకిలీ విత్తనాలు సజ్జే కావడం, వండినటువంటి వంటలకు సరైన గిడ్డంగులు లేకపోవడం వంటి అనేక సమస్యలున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒక్కొక్క అడుగు ముందుకేస్తూ రైతులకు అండగా ఉండాలనేటటువంటి ఆలోచనలో భాగంగానే నేను ముందు చెప్పినట్లుగానే దీర్ఘకాలిక ప్రాజెక్టుల కోసం ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

అందులో భాగంగానే డిజైన్ల వివాదం మొదలైంది. అందుకని డిజైన్ల వివాదాన్ని ప్రక్కకు పెట్టి ఈ ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలు తీసుకుంటుంది. ముఖ్యంగా నల్గొండ జిల్లాలో ఎస్ఎల్బీసి ఎంత కాలంగా పెండింగ్లో ఉందో మీకు తెలియంది కాదు. భారతదేశంలోనే కాకుండా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అతి ఎక్కువ ఫ్లోరైడ్ ఉన్నటువంటి ప్రాంతం ఏదైనా ఉందంటే అది నల్గొండ జిల్లా ప్రాంతమని చెప్పవచ్చు. గతంలో కూడా రెండు, మూడు సార్లు ఈ ఫ్లోరోసిస్ విషయాన్ని సభలో ప్రస్తావించడం జరిగింది. ఫ్లోరోసిస్ బాధితులను స్వయాన ప్రధానమంత్రి టేబుల్ మీద కూర్చుండబెట్టినా కూడా కనికరించని ప్రభుత్వాలు. మేము చాలా బాధలో ఉన్నామండి 18 పిపిఎంల ఫ్లోరైడ్ ఉందని చెప్పి మంచినీళ్ళు ఇవ్వడని చెప్పినా కూడా ఇవ్వనటువంటి పరిస్థితులున్నాయి. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ మరియు హెక్టార్లు కూడా ఆ నీరు త్రాగడానికి వీలులేదని సూచనలు చేసినప్పటికీ కూడా పట్టించుకోనటువంటి సందర్భంలో అరకొరగా కృష్ణా నీరు త్రాగిపించామనే మాట మాట్లాడారే తప్ప మరోటి చేయలేదు.

అందుకే నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల్లో చేపడుతున్నటువంటి ప్రాజెక్టుల రూపకల్పన ద్వారా ప్రజలకు, రైతాంగానికి పూర్తి స్థాయిలో నీరివ్వాలనే కృతనిశ్చయంతో ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నది. అందులో భాగంగానే శివన్నగూడెం, క్షిరాంపల్లి ప్రాజెక్టులు రూపకల్పన చేస్తున్నాము.

అదేకాకుండా భూగర్భజలాలు అడుగుంటిపోతున్నాయి. నల్గొండ జిల్లా ప్రాంతంలోనైతే దాదాపు వెయ్యి ఫీట్లు బోర్లు వేస్తే గానీ, నీరందే పరిస్థితి లేనటువంటిది. వెయ్యి ఫీట్లు వేయాలంటే దాదాపు లక్షాయాభై వేల నుండి రెండు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయాల్సి వస్తుంది.

ఒక రైతు పది బోర్లు వేసుకొని కూడా చనిపోయాడనే వార్త వినడం జరిగింది. పది బోర్లు వేసుకునే పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందనేది ఆలోచించాలి. వెయ్యి ఫీట్లలో నీరెండెకు పడడం లేదంటే, ఎన్నడూ కూడా వాతావరణ సమతుల్యతను పాటించకుండా, ఈ ప్రాంతాలకు ఎన్నడూ నీరు రావాలని చెప్పి ఆలోచించని వారు, వర్షాలు పడాలనే ఆలోచన చేయనటువంటి వారు, చివరికి అక్కడ ఉన్న చెరువులను కూడా ఎండబెట్టినటువంటి వారు ఉన్నందున ఈనాడు ఇటువంటి పరిస్థితి దాపురించింది. దాదాపు ఈ రాష్ట్రంలో 46వేల చెరువులు ఉంటే, వాటికి అతీ, గతీ లేకుండా నిర్లక్ష్యానికి గురైనటువంటి చెరువుల ద్వారా రైతు గోసవడుతున్నాడు. దానిలో భాగంగానే ఈ ప్రభుత్వం మిషన్ కాకతీయ పేరుమీద ఇప్పటికే 9,600 చెరువుల పూడిక తీయడం వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతంలో పూడిక తీసినటువంటి చెరువులు సస్యశ్యామలంగా కనిపిస్తూ రబీ, ఖరీఫ్లో కూడా వ్యవసాయ పనులు చేసుకునేటువంటి పరిస్థితులు కనబడుతోంది. ఐదు సంవత్సరాలకు గాను, 46వేల చెరువుల పూడికతీసి రైతులకు భరోసా ఇవ్వాలనే కార్యక్రమం చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం. వాటివల్ల తాత్కాలికంగా ఉపశమనం ఉండొచ్చు గానీ, దీర్ఘకాలిక ఉపశమనం కల్పించాలనే ప్రయత్నంలో భాగంగా ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

నిజంగా కూడా ఏ పని చేయాలన్నా ధైర్యం, సంకల్పం ఉండాలి. హరితహారం పథకంలో భాగంగా దాదాపు 200కోట్ల చెల్లని నాటాలని చెప్పి ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం అంటే మామూలు విషయం కాదు. ఈ విషయమై ఆలోచన చేసినప్పుడు కొంతమంది విస్మయానికి గురి కావచ్చు, కొంతమంది అవహేళన కూడా చేసి ఉండవచ్చు. కానీ, చెల్లునాటే పని నిరాటంకంగా జరుగుతోంది. హరితహారం పేరుమీద పోయినటువంటి వర్షాలు తిరిగి రావాలని, గ్రామీణ ప్రాంతమంతా హరితహారం కావాలని, వచ్చని పైర్లతో తెలంగాణ ప్రాంతమంతా సస్యశ్యామలంగా నిరజిల్లాలని హరితహారం పథకాన్ని తీసుకోవడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, నేను చెబుతున్న దానికి ఒకదానికొకటి లింకు ఉంది. వర్షాలు పడితేనే చెరువులు నిండుతాయి. చెరువులు నిండితేనే బోర్లలోకి నీరు వస్తుంది. బోర్లలోకి నీరు వస్తేనే బోర్లమీద ఆధారపడినటువంటి రైతు వ్యవసాయం చేసుకుంటాడు. వ్యవసాయం చేసుకున్నటువంటి రైతుకు గిట్టుబాటు ధర వస్తేనే తాను బ్రతకగలుగుతాడు. గిట్టుబాటుధర రాని పక్షంలో గిడ్డంగుల్లో తన పంటను పెట్టుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుగురించి దీర్ఘకాలిక, శాశ్వతమైన ప్రయోజనాల్ని అన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని

ఈ ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి గొప్ప యజ్ఞానికి ప్రజల వక్షాన, రైతుల వక్షాన ఆలోచించి ప్రభుత్వానికి అండగా ఉంటూ సలహాలు, సూచనలివ్వాలని కోరుతున్నాను. రాజకీయం చేయాలనుకుంటే మాత్రం తప్పకుండా ప్రజా, రైతు క్షేత్రంలో ఈ 60సంవత్సరాలు చేసినటువంటి పాపాలు రైతు గుర్తు చేసుకునే సందర్భం ఉందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు నేను చెబుతుంటే కొద్దిగా మీకు ఇబ్బంది ఉండవచ్చు. కానీ, అది రైతుకు గుర్తుకు ఉంటుంది.

ఈరోజు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తున్నవారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రైతు చనిపోకుండా ఉండడానికి తీసుకున్నటువంటి చర్యలేందో ఒకసారి ఆలోచన చేసుకొని అవి ఈరోజు రైతుకు ఉపయోగపడేటట్లయితే, వాటివల్ల రైతుకు లాభం జరుగుతుంది అనుకుంటే ఈ ప్రభుత్వం కూడా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. అటువంటి చర్యలు మీరు చేపట్టారా అనేది ఒకసారి గుండెపై చేయి వేసుకొని అవిధంగా చర్చను కొనసాగించాలి. అంతేగానీ, కేవలం రాజకీయాల కోసం రాష్ట్రంలో ఉన్నతమైనటువంటి చట్టసభల్లో కూడా మా వైపున చర్చ జరగడం లేదనే ఆలోచన రైతుకు వస్తే మళ్ళీ రైతు నిబ్బరం కోల్పోయేటువంటి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి, ఆ వైపుగా ఏ రాజకీయ పార్టీ కూడా ప్రయత్నం చేయవద్దనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈపాపం ఈ ఒక్కరోజుది కాదు. శతాబ్దపాపం, తలా పిడికెడు అన్నట్లుగా దాదాపు 60 సంవత్సరాలు చరిత్రలో చేసిన పాపమే 16 మాసాలుగా మేము సరిచేసుకుంటూ వస్తున్నాము. తప్పకుండా రైతులకు విశ్వాసం కలుగజేస్తాము. తద్వారా రైతుల ఆత్మహత్యలు లేని రాష్ట్రంగా భవిష్యత్తులో ఉంటుందనే విశ్వాసంతో ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పూల రవీందర్ (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ): అధ్యక్షా, రైతు ఆత్మహత్యలు ఎందుకు జరుగుతున్నాయనే ఆలోచనతో ఆత్మహత్యలపై చట్టసభల్లో చర్చ జరగాలని, వీటికి పరిష్కార మార్గాలు ఏమిటనేది కూలంకషంగా ఆలోచించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రెండు రోజుల కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నందుకు ముందుగా వారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. భారతదేశమైనా, తెలంగాణ రాష్ట్రమైనా పూర్తిగా రైతు, వ్యవసాయ కుటుంబాల మీదనే ఆధారపడ్డది. అందుకే ఈ రైతుల ఆత్మహత్యలు ఎప్పుడు ప్రారంభమయ్యాయి, ఎందుకు ప్రారంభమయ్యాయనే ఆలోచన ప్రతి రాజకీయ పార్టీ నాయకుడు ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. రైతు ఆత్మహత్యల విషయాలను

రాజకీయాల మైపు తీసుకువెళ్లి రాజకీయ ప్రయోజనాల కొరకు ఆలోచన చేయవద్దని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలోని రైతుల యొక్క పరిస్థితులు గతంలో ఏ విధంగా ఉన్నాయి, ఈ ప్రభుత్వం మొదలైన 16 నెలల్లో ఏవైనా మార్పులు వచ్చాయా? రాకపోతే ఏ మార్పులు చేయాలనే ఆలోచనతో, ఒక సదుద్దేశంతో ముందుకు పోవాల్సిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఎక్కువగా భూగర్భ జలాల మీదనే ఆధారపడి వ్యవసాయం నడుస్తోంది. రోజు, రోజుకి వర్షపాతం తగ్గిపోవడంతో ఆ భూగర్భ జలాలు అడుగంటిపోయి ఎన్ని ఫీట్లు వేసినా నీరు దొరకనటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉంది. కృష్ణా, గోదావరి రెండు నదులు మన రాష్ట్రం నుండే ప్రవహిస్తూ పోతున్నాయి. కానీ, ఆ నీటిని తెలంగాణ ప్రజలు, తెలంగాణ రైతాంగం ఎంతవరకు ఉపయోగించుకుంటున్నారని ఏ ఒక్కరోజైనా గత ముఖ్యమంత్రులు ఆలోచన చేశారా అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మన దగ్గర ప్రవహించేటువంటి నీటిని అక్కడికి తీసుకొని పోయి అక్కడ మూడు కాలువలతో, మూడు పంటలు బ్రహ్మాండంగా పండించుకునేది మనం చూస్తున్నాము. ఎన్ని ప్రాజెక్టులు ఏవిధంగా డిజైన్ చేశారు. ఆ డిజైన్లతో శంకుస్థాపన చేసి ఎన్ని సంవత్సరాలైంది, పాలమూరు బిడ్డలు ఎన్ని రాష్ట్రాలకు వలసలు పోతున్నారు నల్గొండ జిల్లాలో కాళ్లు, చేతులు వంకర పోయి కనీసం త్రాగునీరు లేకుండా ఎంత ఇబ్బంది పడ్డారు? ఇవన్నీ గమనించలేదా? ఆ ప్రాజెక్టులనే ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు రీ ఇంజనీరింగ్ చేస్తున్నారు, రీ డిజైనింగ్ చేస్తున్నారని ఎందుకు ఉలిక్కిపడుతున్నారు?

మహారాష్ట్రతో పంచాయతీ ఒక ప్రాజెక్టుతో పెడతారు. కర్ణాటక రాష్ట్రంలో పంచాయతీ ఒక ప్రాజెక్టుతో పెడతారు. అంటే ఈ నీళ్లు ఈ రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రజలు అనుభవించద్దా? అంతర్ రాష్ట్రాల పంచాయతీ ఉన్నటువంటి ప్రాంతాల్లో డిజైన్ చేసినటువంటి కారణం ఏమిటి? రోజుల తరబడి గంటలు, గంటలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కూర్చోని ప్రాజెక్టుల రీ డిజైనింగ్ చేసినటువంటిది అంతా రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆపడానికి కాదా!

ఏడు గంటలు గానీ, తొమ్మిది గంటలు గానీ విద్యుత్తు సరఫరా చేస్తేనే తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉండీ, లేని నీటితో రైతులు పంటలు పండించుకుంటారని గతంలో ఏనాడైనా ఏడు గంటలు విద్యుత్ ఇచ్చినటువంటి దాఖలాలు ఉన్నాయా? ఇవన్నీ లేకుండా ప్రాజెక్టుల నీరు రాకుండా ఏవిధంగా రైతు ఆత్మహత్యలు ఆగుతాయి? వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొనే ఈరోజు ఈ ప్రాజెక్టులను నిర్మించి త్రాగు, సాగు నీటిని తెలంగాణ ప్రజలకు అందించాలని చెప్పి ఉద్యమ కాలంలో

మిత్రులు మాట్లాడినట్లుగా తెలంగాణ రాష్ట్రం మొత్తం ప్రతి మండలం, జిల్లా తిరిగి ఎక్కడ వాగులు, వంకలున్నాయి. ఎక్కడెక్కడా చెక్ డ్యాములు కట్టాలి. ఎక్కడెక్కడా ప్రాజెక్టులు నిర్మించాలనే ఆలోచన చేయడం జరిగింది.

చెరువుల విషయానికి వస్తే కాకతీయుల కాలం నాడు గానీ, నైజాం కాలం నాడు గానీ ఏర్పాటు చేసుకున్నటువంటి చెరువులకు కనీసం పూడిక తీయనటువంటి పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. ఈ చెరువులు పూడిక తీయకుండా పల్లెల్లో ఉన్నటువంటి రైతులకు భూగర్భ జలాల నుండి నీరు ఎక్కడినుండి వస్తుందండీ? ఈరోజు మిషన్ కాకతీయతో చెరువుల పూడిక తీత కార్యక్రమం మొదలైంది. ఇవన్నీ ఆలోచన చేయాలి. ప్రభుత్వం ఏర్పడిన పదహారు నెలల కాలంలో రైతుల కొరకు సాగునీటి, త్రాగునీటి విషయంలో గానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఏవిధంగా కష్టపడుతున్నారు, ఏవిధంగా ప్రణాళిక చేస్తున్నారు అనేటటువంటిది గౌరవ సభ్యులందరూ ఆలోచన చేయాలని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఆరోజు ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రులు చెప్పారు, మీకు తెలంగాణ వస్తే క్లబ్బో బ్రతకాలి, విద్యుత్ ఉండదని భయపెట్టినటువంటి విషయాలు చూశాం. కానీ, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆరు నెలల కాలంలో తొమ్మిది గంటలు విద్యుత్ ఇచ్చినటువంటి ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రికి ఉందనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ ప్రజలంతా నావాళ్లు అని భావించి కొట్లాడి తెలంగాణ తెచ్చుకున్నామని చెప్పి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విధంగా ఆలోచన చేసి నల్గొండ జిల్లాలో రూ. 24వేల కోట్లతో విద్యుత్ ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇదంతా దేని కొరకు? రైతుల కొరకు. ఇన్ని ఏండ్ల తరబడి వస్తున్నటువంటి సమస్యల్ని ఒకేసారి నీరు లేక, విద్యుత్ లేక, రైతులకు ఏ పంట వేసుకోవాలనే అవగాహన లేకున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ఈరోజు ప్రభుత్వం గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం పేరుతో ముందుకు వచ్చింది.

శ్రీ ఫారూక్ హుస్సేన్ (నామినేటెడ్) : రైతులకు అవగాహన లేకుండా ఉంటుందా అధ్యక్షా, రైతులకు అవగాహన లేకపోవడం ఏమిటి?

శ్రీ పూల రవీందర్ : గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఫారూక్ హుస్సేన్ గారు మాట్లాడినట్లుగా ఆ విషయం ముఖ్యమంత్రి గారు ముందే ఆలోచించారు కాబట్టి, గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమం పెట్టి అందులో భాగంగా రైతుల కొరకు ఒక కమిటీ వేయడం జరిగింది. Soil testing జరగాలని, ఏ, ఏ భూముల్లో ఎలాంటి పంటలు వేసుకోవచ్చునే అవగాహన కల్పించడానికై ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. వారు

బయట తిరుగడం లేదు కాబట్టి వారికి అర్థం కావడం లేదు. ఒకసారి గ్రామాల్లో తిరుగుతూ, ఈ గ్రామజ్యోతి కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటే గ్రామాలను ఎలా అభివృద్ధి చేయాలనేది ఖచ్చితంగా తెలుస్తుంది.

విద్యుత్ విషయానికి వస్తే, మొదట గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మూడు సంవత్సరాల్లో మన రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కొరత లేకుండా చేస్తామని అన్నారు. కానీ, ఏడాదిన్నరలో దానిని 50 శాతం క్లియర్ చేయడం జరిగింది. మరి ముఖ్యంగా నల్గొండ జిల్లాలో త్రాగునీటికి, సాగునీటికి కూడా ఇబ్బంది పడుతున్న సందర్భంలో ఇప్పటికే సుమారు ముఖ్యమంత్రి స్థాయిలో ఒక పది, వన్నెండు సార్లు నల్గొండ జిల్లాను సందర్శించి పాలమూరు ఎత్తిపోతల పథకం గతంలో ఎలా జరిగింది, ఎంత వరకు ముందుకు వెళ్లింది అనేది చూసుకొని, ఈరోజు నక్కల గండిని శంకుస్థాపన చేసి, శివన్న గూడం మాల్ ప్రకృత కిష్టాపురం రిజర్వాయర్ని ఏర్పాటు చేసి త్రాగడానికి కూడా నీరు దొరకుట వంటి దేవరకొండ, మునుగోడు నియోజకవర్గాలను సస్యశ్యామలం చేసి దిశలో ప్రభుత్వం ముందుకు పోతోంది. అదేవిధంగా భువనగిరి, ఆలేరు నియోజకవర్గాలలో వర్షాభావ పరిస్థితులున్నాయి. కాబట్టి, అక్కడ కూడా బస్వాపురం చెరువును సుమారు 10, 15 లీఎంసీల నీటి నిలువ ఉండే విధంగా అలాగే మరొక రిజర్వాయర్తో రెండు రిజర్వాయర్లను ఏర్పాటు చేసి, అక్కడికి గోదావరి జలాలను తీసుకువచ్చేందుకు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది.

ఇలా తెలంగాణ మొత్తంలోని రైతంగాన్ని ఆదుకోవడానికి తీసుకున్నటువంటి చర్యలు, చేపడుతున్నటువంటి కార్యక్రమాలు, ఏర్పాటు చేసినటువంటి ప్రణాళికలు రైతులకు ధైర్యం చెప్పే విధంగా, వారిని ఆదుకునే విధంగా ఉన్నాయనడానికి నిదర్శనంగా భావించవచ్చు. ఇవన్నీ శాశ్వతమైనటువంటి ప్రణాళికలు. ఈరోజు మనం పంట రుణమాఫీ చేయవచ్చు, ఎక్స్‌గ్రేపియా ఇవ్వవచ్చు కానీ అవి తాత్కాలికమైనటువంటివి. అలా కాకుండా వారికి నీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించి వారికొక బ్రతుకుదేరువు చూపించాలనే పట్టుదలతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వెళుతున్నారు.

ఎక్స్‌గ్రేపియా విషయంలో కూడా భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా ఈరోజు రూ.6 లక్షలు ఎక్స్‌గ్రేపియా ప్రకటించి దానితోపాటు గతంలో చనిపోయినటువంటి వారికి లక్షన్నర రూపాయలు వచ్చిస్తుంటే వారికి అంతోదయ కార్డుల మీద బియ్యం ఇప్పించేటువంటి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వారి పిల్లలకు కూడా విద్యా సౌకర్యాలు ప్రభుత్వమే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రేషన్ కార్డు లేనట్లయితే వెంటనే రేషన్ కార్డు ఇవ్వాలని చెప్పి, రెండు పడక గదుల ఇళ్ల నిర్మాణం వారికి కల్పించాలని రైతులకు భరోసా ఇచ్చే

కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఇవన్నీ రైతులకు భరోసా ఇచ్చే కార్యక్రమాలు కావా అని ప్రతిపక్షాల వారిని అడుగుతున్నాను.

రేషన్ కార్డు లేనట్లయితే వెంటనే రేషన్ కార్డు ఇవ్వాలని చెప్పి, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లకు వారికి అవకాశం కల్పించాలని, ఇవన్నీ రైతులకు భరోసా ఇచ్చే విధంగా చేపట్టిన కార్యక్రమాలు కావా? ఇంత లోతుగా వెళ్లి మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇన్ని కార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు ప్రతిపక్షాలు బాధ్యతాయుతంగా నద్విమర్శలు చేసినట్లైతే, వాటిని సానుకూలంగా స్వీకరిస్తాము. మనమంతా తెలంగాణ బిడ్డలమే. గతంలో మన ప్రాంతం నుంచి ముఖ్యమంత్రులు లేకపోవడం వల్ల మన ప్రాంతానికి నీటి విషయంలో, నిధుల్లో మరియు నియామకాల్లో నష్టం జరిగింది. మనమంతా కలిసి దీనిని పూర్తిచేయవలసిన బాధ్యత మనమీద ఉన్నదని చెప్పి మిత్రులందరికీ తెలియజేస్తూ, చివరగా ఇప్పటివరకూ రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర అనేది మనం నిర్ణయిస్తే తప్ప రైతు పండించిన పంటలు అవి కూరగాయలు కావచ్చు, పప్పుధాన్యాలు కావచ్చు, వరిధాన్యం కావచ్చు. కానీ, ధరను నిర్ణయించుకునే అవకాశం ఏ రైతుకు కల్పించలేదు. అది కల్పించవలసిన అవసరం కూడా ఉంది అని చెప్పి ఈ సందర్భంగా నేను తమరిద్వారా విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

ఇప్పుడున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం ఎక్కడికో వెళ్లి ప్రైవేటుగా అప్పుతెచ్చుకుని ప్రైవేటు గిడ్డంగుల్లో పెట్టుకుండా, వందలాది గిడ్డంగులను మన మార్కెట్ యార్డులలో పెట్టి అవకాశం కల్పించే విధంగా, ఇప్పటికే పలు చోట్ల వాటికి శంకుస్థాపనలు చేయడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో అక్కడ గిడ్డంగులు నిర్మించినట్లయితే రైతుకు గిట్టుబాటు ధర లేకుంటే ఆ గిడ్డంగుల్లో పెట్టుకుని 75 శాతం వడ్డీ లేని రుణాలు ఇచ్చేవిధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రేపు ప్రవేశపెట్టబోతుందనే విషయాన్ని కూడా తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం సాగునీటి కొరకు, త్రాగునీటికొరకు ఉద్యమాలు చేసి క్షుణ్ణి కొట్లాడి తెచ్చుకున్నటువంటి ఈ రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణగా నిర్మాణం చేసుకోవడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో మనమంతా కలిసి కట్టుగా ఇటీవలే ఏర్పడినటువంటి రెండు రాష్ట్రాల పోటీలో మనం ఐక్యముగా ఉండి ఈ రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణగా మార్చుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రామచంద్రరావు (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాద్) : అధ్యక్షా, నేడు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న రైతాంగ ఆత్మహత్యలపై మనం

చర్చిస్తున్న విషయం నిజంగా చాలా బాధాకరమైన విషయం. బ్రిటీష్వారు ఈ దేశాన్ని వదలి వెళ్లేటప్పుడు "రాయల్ కమిషన్ ఆన్ అగ్రికల్చర్" అని పెట్టడం జరిగింది. ఆనాడు ఆ కమిషన్ యొక్క ఒక అబ్జర్వేషన్ ఏమిటంటే, "a farmer in India will born in debts, will live in debts and will die in debts" స్వర్గీయ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు ఈ భారతదేశ ప్రధానమంత్రి అయిన తర్వాత ఆనాడు యుద్ధంలో మన సైనికులు కొట్లాడుతున్న సమయంలో జై జవాన్, జై కిసాన్ అనే నినాదం ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ "జై కిసాన్" అనేటటువంటి నినాదం ఆనాడు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు ఇవ్వడంతో రైతులపట్ల ఈ దేశంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలకు, ప్రజలకు ఆదరణ పెరగడం జరిగింది. కానీ, అదే జై కిసాన్ కు ఈనాడు అమర్ హై అనే పేరు తీసుకురావడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. దీనికి ఎవరు కారణం అనే విషయం ఇక్కడ ముఖ్యం కాదు. అసలు విషయం ఏమిటంటే ఏ విధంగా ఈ ఆత్మహత్యలను నివారించాలి, ఏ విధంగా ప్రభుత్వం గానీ, రాజకీయ పార్టీలు గానీ రైతులలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగించాలి, ఆత్మహత్యలు చేసుకోవద్దని వారికి ఏ విధంగా భరోసా ఇవ్వాలనే దానిపై ముఖ్యమైన చర్చ జరపాలని నేను భావిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వం స్వయంగా ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చి సభలో ఈ అంశం మీద చర్చ జరపడాన్ని మేమంతా స్వాగతిస్తున్నాము. బి.ఏ.సి. లో కూడా మేము అడిగినప్పుడు మీరు అంగీకరించారు. వాస్తవానికి మేమంతా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేయవలసిన అవసరమున్నది. మనందరికీ తెలుసు, తెలంగాణ ప్రాంతంలో సాగునీరు లేక చాలావరకూ బోర్ వెల్స్ మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. కానీ, ఏడు గంటలపాటు విద్యుత్ ను ఇస్తున్నాము, తొమ్మిది గంటలపాటు కరెంటు ఇస్తున్నామని చాలా గొప్పగా చెబుతున్నారు. బోర్లలో నీరు లేదని మేము చెబుతున్నాము. ఆ కరెంటు దేనికి పనికివస్తుంది? అందుకే ఏ విధంగా రైతులకు కరెంటు ఉపయోగపడుతుందనే విషయం గురించి కూడా మనం ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నది. బోర్ వెల్లు, బావులు ఎండిపోయినప్పుడు ఏడు గంటలు కరెంటు ఇస్తే ఏంది, 24 గంటలు కరెంటు ఇస్తే ఏంది? తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతాంగం ఆత్మహత్య చేసుకునే విషయంలో ప్రభుత్వం చేసిన వ్యాఖ్యలు, మంత్రులు చేసినటువంటి వ్యాఖ్యలుగానీ, ఆత్మహత్యల సంఖ్యపై వచ్చిన వివాదం, ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలపైన గానీ, నేడు మనం ఎందుకు చర్చ పెట్టవలసి వచ్చిందంటే, ఒకవైపు National Crime Records Bureau సంస్థ 1336 మంది రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారని చెప్పడం జరుగుతోంది. దానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి సంఖ్యలు వేరు. కానీ, నేడు రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారనే విషయం వాస్తవం.

తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత బంగారు తెలంగాణ కాబోతోందని మనమంతా సంతోషించే సమయంలో గత 15 నెలల్లో జరిగినటువంటి రైతుల ఆత్మహత్యల సంఖ్య దేశ వ్యాప్తంగా చాలా ఎక్కువని చెప్పి ఇంతకుముందు మాట్లాడిన సభ్యులు కూడా చెప్పడం జరిగింది. దీనికి కారకులు ఎవరు, ఎందుకు రైతుల ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నాయని మనమంతా విశ్లేషించవలసిన అవసరమున్నది. కానీ, ఒకరిపై ఒకరు ఆరోపణలు చేసుకోకుండా రైతులకు భరోసా ఇచ్చే విధంగా మన చర్చ ఉండాలని నేను భావిస్తున్నాను.

వాస్తవానికి నేడు జరుగుతోన్న రైతుల ఆత్మహత్యలకు అనేక కారణాలు ఉండవచ్చు. వాటిలో ముఖ్యంగా పంటలు నాశనం కావడం, నకిలీ విత్తనాలు రావడం, సమయానికి ఎరువులు దొరకపోవడం, ఎరువులు దొరికినా అవి నాణ్యతగా లేకపోవడం లాంటి అనేక కారణాలున్నాయి. పండిన పంటకు నడైన ధర దొరకక కూడా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం జరుగుతోంది. కేవలం crop failure మాత్రమే కాదు, రైతులకు అనేక ఇతర సమస్యలు కూడా ఉంటాయి. పంటలకోసం బ్యాంకుల్లో తీసుకున్న రుణాలతోపాటు సామాజిక అవసరాలకోసం రైతు తీసుకున్న రుణాలు కూడా కారణమనే విషయాన్ని మనం గుర్తించవలసిన అవసరముంది. రైతుకు కేవలం పంట మాత్రమే కాదు, కుటుంబం, పిల్లలు, వారి చదువులు, పెళ్లిళ్లు లాంటి అవసరాలు చాలా ఉంటాయి. అవన్నీ పంటలపై ఆధారపడి వారి కుటుంబ అవసరాలను తీర్చుకోవాలనే ఆలోచన రైతుకు ఉంటుంది కాబట్టి ఆ రైతు సామాజిక అవసరం కోసం కూడా అప్పులు చేస్తున్నాడు. మనిషి ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి ముఖ్య కారణం అతను ఆత్మాభిమానం కోల్పోవడం. ఏ దారి కనిపించక, చివరకు మరణమే పరిష్కారం అనే భావనకు వచ్చినప్పుడు అతను ప్రాణాలు తీసుకుంటాడు. అతడిని అలాంటి తొందరపాటు నిర్ణయం తీసుకోకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మనందరిది. కాబూలీవాడి దగ్గర అప్పు తీసుకుని, కాంపౌండింగ్ ఇంట్రెస్ట్ వల్ల రైతు అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నాడు. ప్రభుత్వం రుణ మాఫీ చేస్తున్న తరుణంలో కూడా ఎందుకు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారన్నది మనం ఆలోచించాలి.

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఒక రిజల్యూషన్ చేసింది. రైతాంగం తీసుకున్న అప్పు, దాని మీద వడ్డీ అసలు కంటే ఎక్కువ ఉండకూడదని చెప్పింది. పదివేల రూపాయలు అప్పు తీసుకుంటే, దాని మీద వడ్డీ పదివేల రూపాయలకు మించకూడదు. ఆ విధానాన్ని ఈ రోజు ఎన్ని బ్యాంకులు in true spiri అమలు చేస్తున్నాయి? అనే విషయాన్ని కూడా బ్యాంక్ ర్గ్ సమావేశంలో చర్చించాల్సిన అవసరం

ఉంది. సింపుల్ ఇంబ్రెస్ట్ మీద మనం రైతాంగానికి అప్పులు ఇస్తున్నాము. వారికి పంట నష్టం సంభవించినప్పుడు, రుణ మూఫీ చేసేటప్పుడు one time settlement క్రింద మొత్తం లోన్ మూఫీ చేస్తే బాగుంటుందని కూడా కొన్ని సూచనలు రావడం జరిగింది. నిన్న కల్వకుర్తి దగ్గర ఒక సబ్స్టెన్షన్ ప్రారంభోత్సవానికి మంత్రిగారితో కలిసి వెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడ జరిగిన సభలో కొంతమంది రైతులు చెప్పారు మా పాస్ బుక్స్ బ్యాంకులో ఉన్నాయి, మాకు రుణ మూఫీ జరగలేదని మా దృష్టికి వారు తీసుకువచ్చారు. వారు కట్టినటువంటి రుణ మొత్తాలను వడ్డీల క్రింద జమ చేయడం జరుగుతుంది. G.O 421 ద్వారా ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. 19.09.2015 నుండి రైతులకు ఐదు లక్షల రూపాయల నష్టపరిహారం, మరియు లక్ష రూపాయల రుణ మూఫీ, మొత్తం ఆరు లక్షల రూపాయల సహాయం అందించే పథకం అమలులోకి వస్తుందని. ఆ ఉత్తర్వులను సవరిస్తూ, కొత్త రాష్ట్ర ఏర్పడినప్పటినుండి అమలు చేస్తామని ఇప్పుడే ప్రకటించారు. దానిని స్వాగతిస్తున్నాము. అసలు ఆత్మహత్యలు ఎందుకు జరుగుతున్నాయని పరిశీలన చేయాలి.

ఏ విధంగా వారిని అటువైపు వెళ్ళకుండా చూడాలని చర్చించాలి కాని, ఆ రాష్ట్రంలో జరుగుతుంది, మరెక్కడో జరుగుతుంది అని చెప్పడం, చర్చను తప్పుదారి వట్టించడమే అవుతుంది. ఇది వదులూ నెలల ప్రభుత్వం. పాలు తాగే పసిబిడ్డ కాదు. కేంద్రంలో కూడా కొత్త ప్రభుత్వం ఇదే సమయంలో వచ్చింది. మేము మొన్ననే అధికారంలోకి వచ్చామని వారు చెప్పడం లేదు. ఇంకా మీకు మూడున్నర సంవత్సరాల కాలం మాత్రమే మిగిలి ఉంది. అందులో చివరి సంవత్సరం ఎలక్షన్ రింగ్ తో గడిచిపోతుంది. అంటే కరెక్టుగా మీకు రెండున్నర సంవత్సరాలు మాత్రమే సమయం ఉంది. ఒకటిన్నర సంవత్సరాల కాలంలో చెయ్యలేనిది, రెండున్నర ఏళ్లలో ఎలా చెయ్యగలుగుతారని అడగాల్సి ఉంది. విమర్శించే హక్కు ప్రతిష్టాలకు ఉంటుంది. అది వారి బాధ్యత కూడా. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యాన్ని, వారు చేసే తప్పులను ఎత్తిచూపడం ప్రతిపక్ష కర్తవ్యంగా మనం భావించాలి. దీనిని రాద్ధాంతంగా, రాజకీయం చేయడంగా మీరు అనుకోవడం కరెక్టు కాదు.

రైతాంగం పట్ల మీకు ఎంతైతే ప్రేమ ఉందో, మాకు కూడా అంతే ఉంది. FCI తరఫాలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా గోడౌన్స్ నిర్మాణానికి పూనుకుంది. రైతులకు ప్రత్యామ్నాయ పంటల విషయంలో శిక్షణ ఇవ్వాలి. స్వామినాథన్ కమిటీలో చెప్పినట్లు, it is the responsibility of the Central Government for ensuring Market Support price. అందుకు స్టేట్

coordination కూడా ఉండాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు 271 మండలాలు తెలంగాణలో వర్షాభావ పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నాయి. కొన్ని మండలాల్లో సగటు వర్షపాతం కంటే తక్కువగా ఉంది. ఆ ప్రాంతాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విషయమై కేంద్రానికి నివేదిక పంపవలసిన బాధ్యత రాష్ట్రానిది. మీరు ఆ బాధ్యతను నిర్వహించారా? కేంద్రానికి నివేదిక పంపించారా? మరి పంపినట్లైతే, follow up ఉన్నదా? పరస్పర విమర్శలతో మనకు పరిష్కారం దొరకదు. రైతుల ఆత్మహత్యలు నివారించడానికి కొన్ని సూచనలు నేను చేయదలచుకున్నాను.

ఒక మొబైల్ వ్యాన్ ఏర్పాటు చేసి, గ్రామగ్రామంలో రైతులను ఎడ్యుకేట్ చేసి, వారిలో విశ్వాసం నెలకొల్పాలి. రైతులలో ధైర్యాన్ని నింపాలి. నేను ఏకాకి కాదు అనే భావం కలిగించాలి. ఒక న్యచ్చంద సంస్థ రైతు ఆత్మహత్యలకు అనేక కారణాలు చెబుతూ, non-availability of Minimum Support Price, he was deeply indebted and frustrated. All these cases of suicide tell us the tragedy of farmer in Telangana. All the nine districts, including Warangal faced shortfall in rain. None of the MLAs visited these families అటువంటి సంఘటనలు జరిగినప్పుడు, ప్రజా ప్రతినిధులుగాని, అధికారులు గాని ఆ గ్రామాలకు వెళ్లి, రైతులను పలకరించి ఉంటే, వారికి విశ్వాసాన్ని కలిగించి ఉంటే ఇటువంటి సంఘటనలు తగ్గుతాయని నాకు విశ్వాసం ఉంది.

GO 421 వచ్చిన తరువాత కూడా ఆత్మహత్యలు తగ్గలేదు. నిన్న ఒక పెద్దమనిషి చెప్పాడు, more incentives, more suicides అని. ఐదు లక్షల రూపాయలు ఇస్తామని చెప్పిన తరువాత కూడా ఆత్మహత్యలు ఆగలేదు. ఇంకా పెరుగుతున్నాయి. It is an unfortunate incident. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే 412 ఆత్మహత్యలలో, 141 వరకు పంట నష్టం వల్ల జరిగినట్లు చెప్పారు. గౌరవ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్ ప్రకారం ఇప్పటికే అనేక మంది ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని చెప్పారు. ఆ లెక్కలు కూడా సరైనవి కావు. కరెక్టు ఫిగర్స్ తెప్పించుకోండి. లబ్ధి పొందవలసిన రైతులు, నష్టపరిహారం అందవలసిన రైతుల జాబితాను తయారుచేసి, వారికి కరెక్టుగా సహాయం అందించవలసిన అవసరం ఉంది. 119 మంది రైతులకు ఇప్పటివరకు కేవలం లక్షా యాభై వేల రూపాయల చొప్పున మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. ఐదు లక్షల రూపాయల సహాయం ఇంతవరకు ఎవరికీ అందినట్లు సమాచారం లేదు.

1.10 మ. అది కూడా తొందరగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. గత నీజనులో కురిసిన వడగండ వాన మూలంగా అనేక ప్రాంతాలలో పంట నష్టం జరిగింది. అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కూడా చెప్పడం జరిగింది, ఇంతకు ముందు కూడా ప్రస్తావించారు. కేంద్ర మంత్రులు వచ్చి తిరిగిపోయారు కానీ నష్టపరిహారం ప్రకటించలేదు. కేంద్ర మంత్రులు కానీ, ఇతర రాజకీయ పార్టీలు కానీ ఆరోజు తిరిగివచ్చాడు అనలు పంట నష్టం ఎంత జరిగింది, దానికి సంబంధించిన విషయాన్ని జిల్లా కలెక్టర్ల దృష్టికి తీసుకెళ్లి, అసెస్ చేసుకుని కాంపెన్సేట్ చేయాలని డిమాండ్ చేయడం జరిగింది గానీ ఎప్పుడూ కూడా కేంద్ర మంత్రి వచ్చి మేము కాంపెన్సేషన్ ఇస్తామని చెప్పలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి నష్టపరిహారం అందేలా చేస్తాం, అసెస్మెంట్ చేస్తామని మాత్రమే చెప్పారు. రాష్ట్రంలో జరిగిన పంటల నష్టం గురించి ఆలోచిస్తామని చెప్పలేదు. ఆనాడు రైతాంగానికి జరిగిన నష్టానికి సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గానీ, జిల్లా యంత్రాంగం గానీ నాకు తెలిసి ఇప్పటి వరకు పరిహారం ఇవ్వలేదు.

కేంద్రం ఏమీ చేయడం లేదని మిత్రులు చెప్పారు. అది చాలా పొరపాటు. టమోటా లాంటి ఫ్రూట్ వెజిటబుల్స్, షార్డ్ బెర్స్ క్రాప్స్ పై రైతులకు అవగాహన కల్పించడానికి ప్రచార, ప్రసార సాధనాలను/ మాధ్యమాలను ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ఉన్న దూరదర్శనలో కిసాన్ ఛానల్ ని ఏర్పాటు చేసి, this channel is dedicated only for the cause of farmers, దేశంలో వివిధ ప్రాంతాలలోని రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను ఏవిధంగా పరిష్కారం చేయాలి, పంటలను ఏవిధంగా పండించాలో తెలియజేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం మాదిరిగా కేంద్రంలో ఏర్పడిన ప్రభుత్వం కూడా కొత్తదే, ఆ ప్రభుత్వం వచ్చి 16 మాసాలైంది. మోదీ వచ్చిన తర్వాత అన్ని రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చిన నివేదికలను తీసుకుని, అగ్రికల్చర్ మినిస్ట్రీ అంటే కేవలం అగ్రికల్చర్ మాత్రమే గాకుండా ఫార్మర్స్ వెల్ఫేర్ అన్నది ప్రధాన ఉద్దేశ్యంగా ఉండాలని ఫార్మర్స్ వెల్ఫేర్ మినిస్ట్రీ/కిసాన్ కళ్యాణ్ మంత్రాలయ్ అని పేరు పెట్టారు. ఫార్మర్స్ వెల్ఫేర్ అన్నది చాలా ఇంపార్టెంట్. ఇక్కడ కూడా రైతుల వెల్ఫేర్ చూడాలి.

క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ అవసరమే, అవసరం లేదని కాదు. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ చేస్తున్నటువంటి విషయాలను చెబుతాను. ఒక రైతు జీవితం కేవలం పంట ఆధారంగానే గాకుండా ఆవులు, మేకలు/పాడిపరిశ్రమ కూడా జీవనాధారంగా ఉంటుంది. రాష్ట్రీయ గోకులం మిషన్ ద్వారా రైతులకు ఇతర ఆదాయం వచ్చేలా

ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. సాగునీటి మనతి కోసం నదుల అనుసంధానం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నారు. ముందు రూ.50వేల కోట్లతో ప్రణాళిక సిద్ధం చేసి ఇప్పటి వరకు రూ.5200కోట్లు దీనికి రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. నదుల అనుసంధానం జరిగితే ప్రతి చేనుకీ నీళ్లు వచ్చే అవకాశం ఉంటుందని మనం ఆశిస్తున్నాం. నదుల అనుసంధానం జరిగితే భూగర్భ జలాలు కూడా పెరిగే అవకాశాలున్నాయి. దేశ వ్యాప్తంగా తీసుకున్న ఈ పథకాల మూలంగా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి కూడా లబ్ధి చేకూరుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. యూరియా కొరతను అధిగమించడానికి రామగుండం ఫ్యాక్టరీని పునరుద్ధరించే కార్యక్రమం ప్రారంభిస్తున్నాం. తెలంగాణలోని రామగుండంలో ఉన్న ఈ ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీని పునరుద్ధరించి యూరియా ఉత్పత్తిని పెంచడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం.

అగ్రికల్చర్ ఇన్సూరెన్స్ పాలీసీని కేంద్ర ప్రభుత్వం మొదలు పెట్టింది. దీనికి సంబంధించి భారతీయ కృషి బీమా యోజన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు ప్రయత్నం చేస్తోంది. త్వరలో అది రైతులకు రాబోతోంది. అనేక కారణాలతో కూడిన రైతుల ఆత్మహత్యలను మంత్రులు గానీ, సభ్యులు గానీ, ఇతర రాజకీయ పార్టీలు గానీ చులకన చేసి మాట్లాడితే అది రైతాంగానికి, మన సమాజానికి మంచిది కాదు. తెలంగాణాని బంగారు తెలంగాణ చేసే ప్రయాణంలో మనం సఫలీకృతం కావాలి. అందుకు ప్రతిపక్షాల నుంచి సూచనలు తీసుకుని ఏవిధంగా ముందుకు పోతే బాగుంటుందో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంతకు ముందు యల్ ఓపి పబ్లిక్ అలీ గారు మాట్లాడుతూ - ఇక్కడి నుంచి ఢిల్లీకి ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ తీసుకెళ్లి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చిస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. దాన్ని నేను మాపార్టీ తరపున స్వాగతిస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా సరే ఢిల్లీకి ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ తీసుకెళ్లి, ప్రధాన మంత్రి గారిని, వ్యవసాయ శాఖా మంత్రిగారిని కలిసి ఈ ప్రాంతంలోని వ్యవసాయ/రైతుల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ముందుకు వస్తే బాగుంటుంది.

ఈవిషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి - ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మధ్య సంధానకర్తగా వ్యవహరించడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఇక్కడ blame game జరుగూడదు. 20 ఏళ్ల నుంచి జరుగుతున్నవి ఆత్మహత్యలు కాదా, 60 ఏళ్ల నుంచి జరుగుతున్నవి ఆత్మహత్యలు కాదా అన్నది కాదు. ఇప్పుడు జరుగుతున్న వాటి మీద మనం మాట్లాడుతున్నాం. ఇప్పుడేమి జరుగుతోందనే విషయాన్ని మనం పట్టించుకోవాలి. రైతుల విషయంలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి పాజిటివ్ స్టెప్స్ తీసుకున్నా మేము తప్పుకుండా సహార్డు చేస్తాం. గ్రామాలలో వ్యవసాయానికి సంబంధించి మొబైల్ యూనిట్స్ ని ఏర్పాటు చేసి

ఏవిధంగా ప్రత్యామ్నాయ పంటలు మేనుకోవాలో రైతులను ఎడ్యుకేట్ చేయాలని, 2014, జూన్ 02 నుంచి కాంపెన్డేషన్ ఇవ్వాలని, జరిగిన 1336 ఆత్మహత్యలలో ఎంత మంది నిజంగా రైతులున్నారో పునఃసమీక్షించాలని, ఆ సంఖ్యని గుర్తించి ఆ రైతులకు కాంపెన్డేషన్ అందజేయాలని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ పల్లా రాజేశ్వరరెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ) : అధ్యక్షా, మొట్టమొదటి సారిగా రైతు సంక్షోభం మీద మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు వమందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియ జేసుకుంటున్నాను. పొద్దున చర్చను ప్రారంభిస్తూ ప్రతిపక్ష నాయకులు, ఇప్పుడే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తున్న బిజేపీ ప్రతినిధి మాట్లాడుతూ - జరుగుతున్న రైతుల ఆత్మహత్యలను తక్కువ చేస్తున్నారని, చులకన చేస్తున్నారని, అటువంటివి చేయకుండా ఉంటే బాగుంటుందని చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఇక్కడ నేను నాలుగు విషయాలు ఖచ్చితంగా ప్రస్తావించదలుచుకున్నాను. గత ప్రభుత్వంలో, ఈ ప్రభుత్వంలో ఎన్ని రైతుల ఆత్మహత్యలు జరిగాయి, ఆత్మహత్యలు జరగడానికి కారణాలేమిటి? ఈ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? మనమంతా కలిసి రైతులను ఏవిధంగా ఆదుకోవాలి? ఈ నాలుగు విషయాలు మాట్లాడకుంటే ఈ చర్చకి అర్థమేమీ ఉండదు.

పెద్దలు మాట్లాడుతూ 2004లో కేవలం 26మంది రైతులు మాత్రమే చనిపోయారని చెప్పారు. గత 20 సంవత్సరాలుగా తీసుకున్నా కూడా - టిడిపి మొదటిసారి రూలింగ్ లో ఉన్నప్పుడు ఆ ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో 5786 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే, టిడిపి రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు 9386 మంది రైతులు చనిపోయారు. 2004లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రైతుల ఆత్మహత్యలు ఎక్కువ జరిగాయి కాబట్టి, మెటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కేంద్రంలో స్వామినాథన్ కమిటీని, రాష్ట్రంలో జయతీఘాష్ కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేశారు. స్వామినాథన్ కమిటీ ఐదు రిపోర్టులు ఇచ్చింది. వాటిల్లో ఐదో రిపోర్టులో ఉన్న సిఫారసులు/సూచనల మీద యుపిఏ-1, యుపిఏ-2 ప్రభుత్వాలు పూర్తిగా చర్యలు తీసుకోలేదు. రాష్ట్రస్థాయిలో 11మంది సభ్యులతో జయతీఘాష్ కమిషన్ ని వేశారు. వాళ్ళిచ్చిన సూచనలు/సిఫారసులను కూడా ఈరోజు వరకు పట్టించుకోలేదు. కమిషన్ నైతే వేశారు కానీ వాళ్ళిచ్చిన సూచనలను పట్టించుకోలేదు. వాళ్ళ అధికారంలో ఉన్న పది సంవత్సరాల కాలంలో మొదటి ఐదు సంవత్సరాలలో 8989 మంది రైతులు చనిపోతే, రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత

ఆ ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో 9717మంది రైతులు చనిపోయారు. గత 20 సంవత్సరాలుగా చూసుకుంటే - ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న పరిస్థితులే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత కూడా కొనసాగుతున్నాయే తప్ప ఈరోజు తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాగానే అవి మొదలయ్యాయని కాదు, తెలంగాణ ప్రభుత్వం రాగానే మంత్రం వేస్తే మాయం అయ్యేవి కాదు.

ఇంతకు ముందు సభ్యులు పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ - నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో ప్రకారం తెలంగాణాలో ఎంతమంది రైతులు చనిపోయారో చెప్పాలని అడిగారు. 2014లో ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొత్తం 1347 మంది రైతులు చనిపోతే అందులో తెలంగాణ రైతులు 898 మంది ఉన్నాడని తేలింది. ఇంకా కొంత తేల్చవలసిన అవసరం ఉంది. రైతుల ఆత్మహత్యలు గత మూడు దశాబ్దాలుగా జరుగుతూనే ఉన్నాయి. మన దగ్గర ఉన్న జీ.ఓ.నెం. 421 ఆధారంగా మన రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు లెక్కలు వేశారు. య.సి.ఆర్.బి ఇచ్చిన రిపోర్టులున్నాయి. భారతదేశంలో ఎన్ని జరిగాయి, ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని జరిగాయో అందులో ఉన్నాయి. యుపిఏ ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా పని చేసిన శరద్ పవార్ దిగపోతూ ఒక మాట చెప్పారు, రైతుల ఆత్మహత్యల విషయంలో మహారాష్ట్ర నెంబర్ వన్ గా ఉంటే ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ నెంబర్-2లో ఉందని చెప్పారు. ఆ తర్వాత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం యొక్క మొదటి టెర్మ్ పూర్తయి, సెకండ్ టెర్మ్ కొనసాగిస్తున్నప్పుడు కూడా వాళ్ళ లెక్కల ప్రకారమే ప్రతి 14గంటలకు ఒక రైతు ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నాడని వాళ్ళ రెవెన్యూ రికార్డులే చెబుతున్నాయి. నిన్నగాక మొన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద సుప్రీంకోర్టులో పిఐయల్ వేయడం జరిగింది. దీనిపై కేంద్రం చెబుతూ, రెండు దశాబ్దాల నుంచి ఇవి కొంత తగ్గుతున్నాయి, కానీ ఇంకా వాటి మీద చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పారు. ఇప్పటికైనా స్వామినాథన్ కమిషన్, వ్యవసాయ రంగం మీద ఇతర కమిషన్లు చేసిన సూచనలను ఖచ్చితంగా అమలు చేయాలని పిఐయల్ లో కోరారు. ఇది ఈరోజున్న పాజిషన్. ఇది కాదని, ఇవి కాక లెక్కలని, లేకపోతే ఇవి ఇక్కడ మాత్రమే జరుగుతున్నాయని, జరిగి వాటిని కూడా చూపిస్తూ గందరగోళం సృష్టించడానికి దయచేసి ప్రయత్నం చేయవద్దని ప్రతిపక్షాలను కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, స్వామినాథన్ కమిషన్ గానీ, జయతీఘాష్ కమిషన్ గానీ చాలా చక్కటి సిఫారసులు/సూచనలు చేశారు. ఎందుకు ఇవి జరుగుతున్నాయో చెప్పారు. భూమి చాలా తక్కువ మంది చేతుల్లో ఉంది, తెలంగాణాలో 86శాతం మందికి రెండున్నర ఎకరాలకంటే తక్కువే ఉందన్నారు. ఈ రెండు కమిషన్లు చెప్పిన ప్రకారం - తెలంగాణ

ప్రభుత్వం రాగానే అది భారమని భావించినా, ప్రతి దళిత కుటుంబానికి మూడేకరాలు ఇవ్వాలని ఎంతో కొంత నిధులు దానికి కేటాయించుకున్నాం. ఈరోజు భూమి సమస్య ఉంది, భూమి దొరకడం లేదు. ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుంచి కొనైనా వారికి ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో గత బడ్జెటులో వెయ్యి కోట్లు, ఈ బడ్జెటులో వెయ్యి కోట్లు పెట్టాం. అది సరిపోదు, అది ఎప్పుడూ జరగవలసిన చర్య. 1333 మందికి మూడేకరాల భూమి వ్యవసాయం చేసుకునే విధంగా ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం అందించింది. అదే విధంగా స్వామినాథన్ కమిషన్ రిపోర్టులో చాలా విషయాలు చెప్పారు. రైతులు ఎక్కడైతే ఎక్కువ చనిపోతున్నారో అక్కడ ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లను డెవలప్ చేయవలసిన అవశ్యకత ఉందని చెప్పారు. జయతీఘాట్ కమిషన్ కూడా అదే విషయం చెప్పింది. గత రెండు దశాబ్దాలలో లేని విధంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం మొత్తం గవర్నమెంటు సెక్టారులో ఉన్న ఆసుపత్రులకు నిధులు కేటాయించింది. మండల్ తెవేలీలో ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్లకు కూడా నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. అవన్నీ సక్రమంగా నిర్వహణ జరిగేలా చేస్తున్నాం. మైక్రో ఫైనాన్స్ విషయం మీద కూడా ప్రభుత్వం దృష్టి సారించింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలా ఇబ్బందులున్నాయి, ప్రైవేటు వ్యక్తుల నుంచి లోన్లు తీసుకోవడానికి రైతులకు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటోంది కాబట్టి ఎక్కడైతే లోన్లు దొరకడం లేదో ఆ విషయం చూస్తూ, loan waiver schemes ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంప్లిమెంటు చేయాలని రికమెండ్ చేశారు. మీకు తెలుసు, ప్రభుత్వం రాగానే అది కష్టమైన పని అనుకున్నా మనం మేనిఫెస్టోలో చెప్పాం కాబట్టి భారతదేశంలో ఏ ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు చేయని విధంగా మొత్తం రూ.17వేల కోట్లను మాఫీ చేస్తూ ఈ రెండు సంవత్సరాలలో రూ.8400కోట్ల రుణ మాఫీని రైతులకు ఇచ్చాం. అయితే గౌరవ సభ్యులు కొంతమంది ఏమంటున్నారంటే - రుణ మాఫీ జరిగింది కానీ దాని కోసం రెండు నెలలు, మూడు నెలలు రైతులు తిరిగినట్లు చెబుతున్నారు. ఎక్కడా ఒకరో, ఇద్దరో ఆవిధంగా తిరిగి ఉండవచ్చు. కొన్ని బ్యాంకులు అడిగి ఉండవచ్చు.

మొట్టమొదటి యస్ యల్ బిసి మీటింగు పెట్టినపుడు ముఖ్యమంత్రి గారు బ్యాంకు అధికార్థకు చెప్పారు. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక్కరే చేయరు. ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ తో బాటు ఇతర మంత్రులు కూడా బాధ్యత వహించారు. గత సంవత్సరం గానీ, ఈ సంవత్సరంగానీ ప్రతి మీటింగులో ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో మీరు ఒక్క పైసా కూడా రైతులను అడగొద్దు, వడ్డీతో సహా రైతులు కట్టవలసిన బాకీని చెల్లించే బాధ్యత మాది, మీరెక్కడా కట్టమని అడిగినట్లు తెలిస్తే మీమీద చర్యలు తీసుకోబడతాయని

బ్యాంకు అధికారులను హెచ్చరించిన చరిత్ర ఈ ప్రభుత్వానిది. ఆవిధంగా రూ.17వేల కోట్ల రుణ మాఫీ చేయడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వాలు ఈవిధంగా మాఫీ చేసినపుడు కేవలం, మూడు వేల కోట్లు, నాలుగు వేల కోట్లు మాత్రమే ఉండేది. కానీ మాలాగా రూ.17వేల కోట్ల రుణ మాఫీ చేసిన చరిత్ర భారతదేశంలో ఎప్పుడూ లేదు. ఆవిధంగా ఒక తెలంగాణ ప్రభుత్వమే ఇచ్చింది.

క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ అన్నది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తీసుకోవలసిన చర్య. ఇంతకు ముందు ఒక బ్లాక్ ను/తహశీల్ ను యూనిట్ గా తీసుకునే వాళ్లు. రైతుని యూనిట్ గా లేక ఆ వర్తిక్యులర్ క్రాప్ ని యూనిట్ గా చేయాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆలోచించి ఆమెరకు గత అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు మనం రూ.150కోట్ల ఇన్సూరెన్స్ ప్రీమియం కడితే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి గానీ, ఇన్సూరెన్స్ సంస్థల నుంచి గానీ ఒక్క పైసా కూడా రాలేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రెండున్నర ఎకరాల కన్నా తక్కువ ఉన్న వాళ్లు 86శాతం మంది ఉన్నారు, వాళ్లు పేద ప్రజలు కాబట్టి వాళ్లందరికీ సోషల్ సెక్యూరిటీ ఇవ్వాలని ఈ రెండు కమిషన్లు తమ నివేదికల్లో చెప్పాయి. Provide social security net with the provision of old age support అని చెప్పారు. ఇంతకు ముందు గత ప్రభుత్వాలు 65సంవత్సరాల వయస్సు వారికి నెలకు రూ.200లను వృద్ధాప్య పింఛనుగా ఇస్తే, భారమైనా, భారతదేశంలో ఏ ప్రభుత్వం చేయని విధంగా ఈ ప్రభుత్వం వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తోంది. ఈవిధంగా ఇచ్చిన చరిత్ర భారతదేశంలో ఎక్కడా లేదు, ఇదే మొదటిసారి. రూ.500 ల నుండి రూ.1500లకు పెంచి 38లక్షల మందికి రూ.4వేల కోట్లతో సంక్షేమ కార్యక్రమం చేపడుతున్న చరిత్ర ఈ తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదే.

ఇప్పుడు చెప్పినవన్నీ టెంపరరీ మెజర్స్ అయితే, ఇంపార్టెంట్ మెజర్స్ ఇరిగేషన్ లో తీసుకున్నారు. ఇవి ఇరిగేషన్ లో మూడు రకాలుగా ఉన్నాయి. ఒకటి- వెంటనే భూగర్భ జలాలను రీఛార్జ్ చేయాలని చెప్పారు. రెండు- మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ని ఇంప్రూవ్ చేయాలని చెప్పారు. మూడు- నదులన్నింటినీ అనుసంధానం చేయాలని చెప్పారు. అద్భుతమైన కాకతీయుల సాంప్రదాయాన్ని కొనసాగించాలని ఈ ప్రభుత్వం వచ్చి రాగానే చెరువుల పునరుద్ధరణకు పూనుకుంది. 46వేల చెరువులను గుర్తించి, మొదటి దశలో 9వేల చెరువుల పునరుద్ధరణకి అడ్మిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ ఇచ్చుకున్నాం. 7వేల చెరువులకు సంబంధించిన పనులు పూర్తి చేయడం జరిగింది. స్వామినాథన్ కమిటీ సూచనలను తు.చ.తప్పకుండా పాటిస్తూ మనకున్న దాంట్లో, అత్యంత తక్కువ

సమయంలో మొదటి దశలో చెరువులకు రూ.522కోట్లు కేటాయించాం.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మొత్తం 13లక్షల బోర్లున్నాయి, ఇవన్నీ పూర్తిగా కరెంటు మీదే ఆధారపడి ఉన్నాయి. గత 20సంవత్సరాల నుంచి కరెంటు లేక రైతులు అల్లాడుతుంటే, వాళ్ల బాధలను పట్టించుకోని గత రెండు ప్రభుత్వాలకు చెందిన సభ్యులు మాట్లాడుతూ, మీరేమి చేశారు రైతులకు అని ఇప్పుడు మమ్మల్ని అడుగుతున్నారు. గత సంవత్సరం కరెంటు రాకుండా బ్రాన్స్ ఫార్మర్స్ పగలగొట్టి, రోడ్ల మీద రాస్తారోకోలు చేస్తుంటే, దాన్ని ప్రేరేపించిన ఈ పార్టీల ఆలోచనలను గమనించి, కష్టమైనా ఈ ప్రభుత్వం వ్యర్థంగానే చర్యలు చేపట్టింది. గత సంవత్సరం కూడా ఒకవైపు రైతులను రెచ్చగొడుతూ, మరొక వైపు మాకు రావలసిన సీలేరును గుంజుకున్నారు. కృష్ణపట్నం నుంచి వెయ్యి మెగావాట్ల విద్యుత్ మాకు రావలసి ఉండగా దాన్ని కూడా రాకుండా చేశారు. మేము ప్రైవేటు వాళ్ల దగ్గరైనా విద్యుత్ ను కొందామనుకుంటే, అవసరం లేకపోయినా మాకంటే ముందే వెళ్లి వాళ్లకు అడ్వాన్స్ ఇచ్చారు. మార్కెటింగ్ గమంతా కూడా బోర్ల మీద ఆధారపడ్డావాళ్లనే విషయం తెలిసి ఆ బోర్లకు కరెంటు రాకుండా అడ్డుపడ్డ వాళ్లు ఆ రాజకీయ పార్టీ వాళ్లు.

1.30 | అయినా ఇప్పటికీ కూడా యూనిట్ కి రూ.10, రూ.11

మ. | అయినా కూడా విద్యుత్ ని కొనుగోలు చేస్తూ, ఈ సంవత్సరం ప్రతి బోరు నడిచినంత కాలం నడిచే విధంగా రోజుకు 7గంటలు కరెంట్ సరఫరా అయ్యే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. అదే విధంగా వచ్చే సంవత్సరం కూడా ఏప్రిల్ మాసం నుండి రైతులకు ఖచ్చితంగా రోజుకు 9గంటల కరెంట్ ఇస్తామని ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసింది. వాళ్లు ఒకవైపు కరెంట్ ఏ విధంగా ఇవ్వకుండా ఉండాలి అని చూస్తుంటే దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఉన్న బిజెపి పార్టీ వాళ్లు మద్దతు తెలుపుతుంటే మేము మాత్రం కష్టమైనా కూడా ఈ రోజు కరెంట్ సరఫరా చేస్తున్నాము.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : ప్రతిపక్షాలకు ఏదో ఇష్టంలేదు, అడ్డుపడుతున్నారని అనడం మంచి పద్ధతి కాదు.

డా.పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి : ఆ రోజున తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అడ్డుపడ్డది అనేది వాస్తవం, అయినా కూడా రైతుల కోసం కరెంట్ ను ఒక యూనిట్ రూ.10/- గానీ, రూ.11/-కు గానీ కొన్నది వాస్తవం. ఈ సంవత్సరం జూన్ మాసం నుండి మేమందరం వచ్చిన నీటిని పైకి తీసుకువస్తున్నది వాస్తవం. ఇందులో మీరు ఉలిక్కిపడాల్సిన అవసరం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబీర్ : తెలంగాణలో వ్యవసాయం బోర్లు మీదనే ఆధారపడి ఉందని తెలిసి, ఇక్కడ కరెంట్ కు డిమాండ్ ఎక్కువగా ఉందని తెలిసి రాష్ట్రవిభజన జరిగినప్పుడు మిగిలిన అంశాలలో ఆంధ్రాకు ఎక్కువగా, తెలంగాణకు తక్కువగా కేటాయించారు. కానీ విద్యుత్ విషయంలో మాత్రం తెలంగాణకు 54శాతం కేటాయించారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎంతగా ఆలోచించిందనే విషయాన్ని దాని ద్వారా అర్థం చేసుకోవాలి. ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్రా రావు గారు చెప్పినట్లు బోర్లలో నీరు లేదని మీరే చెబుతున్నారు. కరెంట్ వాడకం ఎక్కడ జరుగుతుంది? సబ్ స్టేషన్లు అన్నీ ఖాళీగా ఉన్నాయి, వాటి మీద లోడ్ లేదు ఎందుకు లేదంటే మోటర్ నడవడం లేదు కాబట్టి. అందు గురించి సీజనల్ కండీషన్ మీద మా సుధాకర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఆవిషయాల్లో మేము అడ్డుపడము. మేము ఎందుకు అడ్డుపడతాము? మేము పరిపాలనా విధానంలో కొత్తవాళ్లం కాదు. యాభై సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసినవాళ్లం.

డా.పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి : 54శాతం తెలంగాణకు ఉన్న వాల్యూను ఇవ్వకుండా ప్రక్క రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిగారు అడ్డుపడ్డారు. అది వాస్తవం. అదే మేము చెబుతున్నాము. మిమ్మల్ని అనలేదు. అదేవిధంగా అధ్యక్షా, మేము వడిన కష్టాలను కచ్చితంగా చెప్పిపోవాలి. కరెంట్ లో 54శాతం రావాల్సి ఉన్నప్పటికీ కూడా మిగతా వాళ్లు అడ్డుపడ్డారు. అయినా కూడా మేము కష్టపడి బోర్లలో ఉన్న నీటిని తీసుకోవడానికి ఒక గంట కూడా రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా ఈ రోజుకి కూడా రూ.10/-, రూ.11/- ధర పెట్టి కొని, రైతులకు విద్యుత్ ఇవ్వగలుగుతున్నాము.

రైతుల రుణమాఫీ వారు చెప్పిన విధంగా కాకుండా ఖచ్చితంగా రూ.8,000 ఇచ్చాము, మిగతావి కూడా చేస్తున్నాము. అదే విధంగా జూన్ మాసంలో నాణ్యమైన ఎత్తనాలు సరఫరా చేయాలని రెకమెండ్ చేశారు. మేము మా ఇరిగేషన్ లో మిషన్ కారితీయ పథకం చేపట్టాము, బోర్లకు కరెంట్ ఇచ్చాము, అదే విధంగా మిగతా ప్రాజెక్టులను అన్నింటినీ పూర్తి చేయడానికి కృషి చేస్తున్నాము. ఆ రోజున ఆనాటి ప్రభుత్వాలు కాసులకు కక్కు రై వడి కాలువలు మాత్రమే త్రవ్వి రిజర్వాయర్లను పూర్తి చేయకుండా వదిలేశారు. ఎస్ఎల్బిసి సారంగ మార్గం కావచ్చు, లేదంటే మహబూబ్ నగర్ లో ఉన్న ప్రాజెక్టులు కావచ్చు, దేవాదుల కావచ్చు, వీటన్నింటినీ పూర్తి చేయకుండా ఉంటే వాటన్నింటికీ నిధులు ఇస్తూ, వాటిని అవసరమైతే రిటైన్ చేసుకుంటూ లాంగ్ టర్మ్ ప్రాసెస్ లో పూర్తి చేయాలని ఇరిగేషన్ పాలసీ ప్రకటించుకున్నాము.

అదేవిధంగా ఈ ప్రభుత్వం ఏం చేసిందని చాలా మంది అంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఖరీఫ్ కంటే ముందుగానే వ్యవసాయశాఖ ద్వారా సమావేశం నిర్వహించాము. రైతులకు వచ్చే సబ్సిడీలను వివరించాము, భూసార పరీక్షలు నిర్వహించడం జరిగింది. ఈ రోజున 25 శాతం ఉన్నటువంటి అడుగులను 33 శాతం చేయడం కోసం రూ.230కోట్ల చెట్లను నాటాలని నిర్ణయించాము. వ్యవసాయంలో వడ్డీలేని రుణాలుగా రూ.200కోట్లు ఇవ్వగా, పావలా వడ్డీకి రూ.24కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. గతసంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ కేటాయింపులు తగ్గించామని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు. బడ్జెట్ లో ఎప్పుడూ కూడా ప్లాన్ బడ్జెట్ లెక్కిస్తాము. అగ్రికల్చర్ మరియు వాటి సంబంధిత సెక్టార్లకి ప్లాన్ బడ్జెట్ లో 18 శాతం కేటాయించాము. మొత్తం ప్లాన్ బడ్జెట్ 52,374కోట్లలో అందులో 18 శాతం రూ.9,156కోట్లని వ్యవసాయ సంబంధిత సెక్టార్లకి కేటాయించాము. రూ.480కోట్లు గత ప్రభుత్వ కాలంలో వస్తే మీరు ఇవ్వలేకపోతే మేము అధికారంలోకి రాగానే రూ.480కోట్లు ఇన్పుట్ సబ్సిడీ ఇచ్చాము. మిగతా రైతులందరికీ కూడా గత సంవత్సరంలో 4.6 లక్షల క్వింటాళ్లు సబ్సిడీ విత్తనాలని ఇవ్వగా, ఈ సంవత్సరం 3.74 క్వింటాళ్ల విత్తనాలకు సబ్సిడీ ఇవ్వగలిగాము.

గోడౌన్ల గురించి చెప్పారు. అనేక కారణాల వల్ల రైతులకు గిట్టుబాటు ధర రాకపోతే నిల్వ చేసుకునేందుకు వీలుగా గిడ్డంగుల నిర్మాణం కోసం నాబార్డ్ నుండి రూ. 1000కోట్లు నిధులు తీసుకువచ్చాము. ఈ రోజున 17 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల సరకు నిల్వ చేయడానికి 330 ప్రాంతాలలో గిడ్డంగుల నిర్మాణం మొదలైంది. ఫామ్ మెక్నజిస్ట్రీ కోసం రూ.126కోట్లు కేటాయించాము, మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ కు రూ.100కోట్లు ఇచ్చాము. క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ కోసం రూ.139కోట్లు కేటాయించాము. ఇవే కాకుండా పశు సంవర్ధక శాఖ, మత్స్యశాఖ మరియు మిగతా శాఖల ద్వారా కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయాల్సినవి అన్నీ కూడా కచ్చితంగా చేస్తుంది.

అదేవిధంగా జీ.ఓ.నెం.421 గురించి ఏంచేశారని అడుగుతున్నారు. దీనిలో మూడు కాంపానెంట్ ఉన్నాయి. ఒకటి రూ.1,50,000 ఇస్తే రూ.1,00,000 అనేది డైరెక్ట్ గా జాయింట్ అకౌంట్ రైతుకు మరియు తహసీల్దార్ కు ఉంటుంది, మిగతా రూ.50,000లను వాళ్లకు అప్పులు లేని విధంగా వత్రం ఇవ్వాలి ఉంటుంది. మూడవది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ సభ్యులు ఎక్కువగా ఉన్నారని కాబట్టి చనిపోయిన వాళ్లలో వాళ్లు కూడా ఉంటే 13 శాఖల ద్వారా వారికి కూడా ఇచ్చింది. నల్గొండ జిల్లాలో 76 మంది రైతులకు 13 శాఖలైనటువంటి పౌర సరఫరాల శాఖ ద్వారా దీపం కార్డు,

అదేవిధంగా ఎస్సీ కార్పొరేషన్ క్రింద, డిఆర్ డి క్రింద వివిధ రకాలుగా వాళ్లకు కావాల్సినవన్నీ అందించాము. బోర్లు వేశాము, కరెంట్ ఇచ్చాము, మోటార్లు ఉచితంగా ఇచ్చాము. వందిరి కూరగాయలు పెట్టుకునే వీలుంటే లక్షయూనిట్లలో యాభై శాతం సబ్సిడీ, యాభై శాతం లోను ఇప్పించాము. ఎస్సీ, ఎస్టీ రైతు ఎవరైనా చనిపోతే వాళ్లకు రూ.1,50,000 కాకుండా, ఇంకా ఎక్కువ డబ్బులు ఇవ్వడం జరిగింది.

అదే కాకుండా చివరిగా రైతులు ఎందుకు చనిపోతున్నారనేది చూస్తే ఇది ఒక్కటే కారణం కాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉండే అనేక విషయాలను కూడా మనం అర్థం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. వాళ్లకు పంటభూమి తక్కువగా ఉండడం, అదేవిధంగా బోర్లు మీద ఆధారపడి పంటలు పండడం, వ్యవసాయానికే కాకుండా మిగతా అవసరాలకు ఖర్చులు ఎక్కువగా కావడం, గతంలో సమయానికి విత్తనాలు దొరక్కపోవడం అనేవి కూడా కారణాలు అవుతున్నాయి తప్ప, ఈ రోజు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసినవి కాదు. దయచేసి గౌరవ సభ్యులు ఇవన్నీ గమనించాలి. గతంలో ఉన్న సమస్యలు కొనసాగుతున్నాయి, ఆ కొనసాగింపుకి మంగళం పాడడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిత్యం కృషి చేస్తున్నది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయాల్సినది కూడా చాలా ఉంది. మినిమం సపోర్టింగ్ ప్రైస్ ఇవ్వాలి. క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ అనేది ఒక్క క్రాప్ కు ఇవ్వాలి. అదే విధంగా ఇంటర్వెన్షన్ ధరలు మారితే ఒడిదుడుకులు లేకుండా ప్రభుత్వం చూసుకోవాలి. ఇక్కడ నిర్దిష్ట జాతీయ ప్రాజెక్టులకు నిధులు ఇవ్వాలి. అదే విధంగా ఎత్తేసిన సబ్సిడీని మరలా పెట్టాలి. చివరగా ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా ఏదైనా ఇబ్బంది జరిగితే వెంటనే స్పందించడానికి మా ఎం.ఎల్.ఏ, ఎం.ఎల్.సీ, ఎం.పీలు వెళ్లినా వెళ్లక పోయిన సంబంధిత కలెక్టర్ల వద్ద రూ.10 కోట్లు ఉంచి, వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని తెలిపాము. కాబట్టి దయచేసి ప్రతిపక్షాలందరు కూడా ఆ కోణంలో ఆలోచించండి. ప్రభుత్వం ఉందని కాబట్టి, అన్ని విషయాలు ప్రభుత్వం మీద నెట్టివేయకుండా మనం అందరం కలిసి రైతులకు ఏం చేయగలమని ఆలోచించాలని మీ ద్వారా వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : కాళోజీ గారు అన్నట్లు “వీర తెలంగాణా నాది, వేరు తెలంగాణా నాది” అని, మరొక మహా కవి “తెలంగాణా కోటి రతనాల వీణ” అని చెప్పిన నేపథ్యం. ఎందరో త్యాగధనుల కృషి ఫలితం ఈనాటి తెలంగాణా ఆవిర్భావం. అన్నం పెట్టే రైతు అన్నదాత, అన్నమో రామచంద్ర అనే పరిస్థితి ఉన్నది. ఈరోజు నేను మొదటిగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి

చేసేది ఇది పెద్దల సభ, సభ ప్రారంభమయ్యే రోజు, ఒక అర్థపంతమైన చర్చ జరగాలని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. మనలో చాలామంది రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చాము. ఈ మెసేజ్ చాలా మంది రైతులకు మానసికంగా ఒత్తిడికి లోనై, కుటుంబ బాధలు, అప్పుల బాధలు, పంటలకు గిట్టుబాటు ధర లేక, లోన్లు రాక, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, అకాల వర్షాలు, అనేక కారణాలతో ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్న నేపథ్యంలో భరోసా ఇచ్చే విధంగా ఆక్సిజన్ ఇచ్చే విధంగా రెండు సభలలో కూడా ప్రభుత్వం కూడా ఒక కనీకూజన్ కు నిర్మాణాత్మకంగా వచ్చి అండగా ఉండే విధంగా గత చరిత్ర, ప్రస్తుత చరిత్ర, భవిష్యత్తు-వీటిల్లోకి మా సోదరులు కొంతమంది గతం ఉంటేనే భవిష్యత్తు, నేను ఇంకా పోకుండా, ఇప్పటికే ఎల్.ఓ.పీ గారు చెప్పారు, మేము కూడా చెప్పాము. సహజంగా వస్తాయి. పాజిటివ్ నిర్ణయాలు ప్రభుత్వాలు ఏవిధంగా తీసుకున్నాయి.

ముఖ్యంగా తెలంగాణా సాగుకు చాలా ఇబ్బందికరమైనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. వరి సాగులో 25 శాతం లోటు ఉంది. 10 లక్షల 4వేల హెక్టార్ల మేరకు అంచనా వేసిన వ్యవసాయ శాఖ పప్పు ధాన్యాలలో కందిపంట-21 శాతం లోటు, పెసర- 47 శాతం లోటు, మినుములు-50 శాతం లోటు, ఇతర పప్పు ధాన్యాల పంటల్లో- 49 శాతం లోటు ఉంది. మొత్తం సగటున 32 శాతం లోటు ఉంది. ఆహారధాన్యాల సాగులో 22 శాతం లోటు ఉంది. 33 మండలాల్లో తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితి, 305 మండలాల్లో వర్షాభావ పరిస్థితి ఉన్న నేపథ్యంలో జిల్లా వారీగా కూడా వివరాలు ఇచ్చారు.

సగటు పంటకు, సాగు అవుతున్న పంటకు, వేయాలైన పంటకు, అంచనాకు అనేక వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయి. ఖమ్మం జిల్లాను అత్యధిక వర్షపాతం ఉన్నట్లు చెప్పారు. దానితో నేను డిఫర్ అవుతున్నాను, ఖమ్మం జిల్లాలో వర్షం ఎక్కువగా ఉన్నా నాగార్జునా సాగర్ టెక్నోకాల్ మీద సాగు అయ్యేవి దాదాపుగా 2,50,000 ఎకరాల పైన సాగు చేయాలి. కానీ, కేవలం 50,000 ఎకరాలు మాత్రమే సాగులో ఉంది. అంటే రెండు లక్షల ఎకరాలు సాగులో లేనటువంటి పరిస్థితి. ఈ రైతుల ఆత్మహత్యలు రాజకీయం చేయాలని, ఇది అడ్డం పెట్టుకుని టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వంను ఇరకాటంలో పెట్టాలనో, నరేంద్రమోదీ ప్రభుత్వంను ఇరకాటంలో పెట్టాలనో మాకు ఏ కోశానా లేదు. మనసా, వాచా నేను మీద్వారా కోరుకునేది ఏమంటే మనం రైతులకు భరోసా ఇవ్వాలి. "పూనా నుండి నాకు ఒక ఫోటో వచ్చింది. ఆ ఫోటోలో రైతు పొలం దున్నుతుంటే ఎద్దులు రైతు భుజం తట్టి We will work hard for you master, please do not commit suicide అని రాసి ఉంది." అది చదివితే హృదయం ద్రవించి పోయింది. మూగజీవులైన ఎద్దులు నీవు ఆత్మహత్య చేసుకోకు, నీకోసం ఇంకా

ఎక్కువ కష్టపడతాము అని భాషరాని మూగజీవులు చెబుతున్నట్లుగా పూనాలో ఏగ్జిబిషన్ సెంటర్ లో పెట్టారు. నేను అనేది పెద్దమనసుతో ఎప్పుడో చేసిన కాంట్రాక్టులకు వర్కులకు రూ.3వేల కోట్లు ఎస్కలేషన్ ఇచ్చింది. జీ.ఓ.నెంబరు 421 జీ.ఓ.నెంబరు 173గా మారిన నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం హామీ కూడా ఇచ్చారు, ఇంకా అనెస్ చేయాలి. అది కూడా జూన్ 2వ తేదీ నుండి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నటువంటి అందరి రైతు రైతుకుటుంబాలకు రూ.6 లక్షలు వర్తించే విధంగా చేయాలి. నాకున్న సమాచారం ప్రకారం ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నటువంటి 1168 మందిలో మహిళా రైతులు 64 మంది, కౌలు రైతులు 70 శాతం, యువరైతులు 334 మంది, పత్నిరైతులు 90 శాతం మంది ఉన్నారు.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తెలంగాణా ఇచ్చినప్పటికీ ప్రజలు టిఆర్ఎస్ పార్టీకి అధికారం ఇచ్చారు. అయినప్పటికీ తెలంగాణా ఇచ్చిన పార్టీగా ప్రజల వక్షాన మా వాయిస్ వినిపిస్తాము. మా వాయిస్ నోక్రే ప్రయత్నం దయచేసి చేయకండి. బాధ ఎక్కడ వస్తుందంటే కొంతమంది మంత్రులు రైతు ఆత్మహత్యల గురించి మాట్లాడితే మూతులు పగలగొట్టండని ఇద్దరు మంత్రులు మాట్లాడడం జరిగింది. ఒక మంత్రి, ఆశా వర్ధన్ గురించి మరో మంత్రి గారు ఏమన్నారో పేపర్ లో కూడా వచ్చింది.

డా.పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి (మైకు లేకుండా) : అధ్యక్షా, అలా అనలేదు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి : ప్రస్తుతం అది రిలేటెడ్ నబ్జెక్ట్ కాదు. ఒకవేళ అది వాస్తవం కాకపోతే వారు స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వాలి కదా. మన తెలంగాణా సంప్రదాయానికి, సంస్కృతికి పెట్టింది పేరు. డెమోక్రసీలో ప్రతివక్షాల అండ ఉండాలి. అందరూ కలిసి పనిచేస్తాము. చివర్లో నేను సూచనలు చేస్తాను, వాటిని మీరు సహృదయంతో రాసుకుని మంచి నిష్పయాలు తీసుకోండి. రైతులకు భరోసా ఏవిధంగా ఇవ్వాలని, మండలాల వారీగా ఎలా ప్రయాణం చేయాలనేది ముఖ్యమంత్రిగారిని అందరితో సంప్రదించమని చెప్పండి. అన్ని వర్గాల ప్రజలను కూడా ఇందులో భాగస్వాములను చేయండి. అరుగుమీద కూర్చోని పెరుగన్నం తినే పరిస్థితులు వస్తాయనే బంగారు తెలంగాణాలో చెప్పిన హామీ మేరకు, అరుగుమీద కూర్చోని విషపు అన్నం తినకుండా ఉండేలా చూడాలని ఒక రైతు బిడ్డగా కోరుతున్నాను. నాకు ఎవ్వరినీ కించపరచాలని లేదు. పెరుగన్నం తినేలా కనీసం భరోసా ఇవ్వండి. అలా భరోసా ఇవ్వాలన్న బాధ్యత ప్రభుత్వందేనని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అనేక రకాలుగా ఈ రోజు నిజాల్లోకి పోతే మోన్ శాంటో, ధూపాంట్, కార్గిల్, సిజాండ్ అనే నాలుగు విత్తన కంపెనీలు ఉన్నాయి.

ఒక్క గడ్వాల్ నియోజకవర్గంలో రూ.150 కోట్ల వ్యాపారం చేస్తున్నారు. రైతులు ఎకరానికి రూ.50 వేలు పెట్టుబడి పెట్టారు. నకిలీ విత్తనాలు, విత్తనాలకు గ్యారెంటీ లేదు, కంపెనీలకు గ్యారెంటీ లేదు, ప్రభుత్వానికి ఆధిపత్యం లేదు, వాళ్లను నియంత్రించే వ్యవస్థ లేదు. అగ్రిమెంట్ లేదు. జియాలజిస్టు నర్సే ప్రకారం బోరు వేసే పాయింట్ నిర్ణయిస్తారు. బోర్ వేసే కంపెనీ బాధ్యత తీసుకునే విధంగా ఒక ఎనాక్ట్మెంట్ తీసుకురండి. విత్తనాల కంపెనీల మీద ప్రభుత్వానికి ఎందుకు నియంత్రణ లేదు? కాంగ్రెస్ హయాంలో 1750 ఉన్న మోన్ శాంటోని 750 గా చేసింది, ఇప్పుడు సెన్ కట్టమని అంటున్నారు. సెన్ కట్టమంటే ఇప్పుడు మోన్ శాంటో కంపెనీ మొండికి వేసింది. రెండు నెలల నుండి ప్రభుత్వం ఒత్తిడి చేస్తున్నా మోన్ శాంటోని దారికి తీసుకురాలేని పరిస్థితి ఉంది. కల్తీ ఎరువులు, కల్తీ విత్తనాలు, కల్తీ పురుగుమందులపై నియంత్రణ లేదు. వ్యవసాయ శాఖ విశ్వ విద్యాలయం పని చేయాలి. ఫీల్డ్ మేనేజ్మెంట్ ఉందా, భూసార పరీక్షలు ఉన్నాయా? మండలానికి ఒక భూసార పరీక్షా కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయండి. రైతాంగాన్ని చైతన్యవంతం చేయండి. అందరం కలిసి ఈ పనిలో భాగస్వాములవుదాము. నేను మే 7వ తేదీన ఒక నెల జీతాన్ని భూక్యాచందు అనే ఒక డ్రైబర్ రైతుకు ఇచ్చాను. కాదే పల్లి మండలంలో దుబ్బితండాలో భూక్యాచందు అనే రైతుకు ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. మూడేకరాలు సొంతపాలం ఉంది, ఏడు ఎకరాలు కొలుకు వేశాడు. ఎనిమిది లక్షల అప్పు ఉంటే అతను ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

1.50 | అధ్యక్షా, మే ఏడవ తేదీన పరామర్శించడానికి వెళ్లి ము. నప్పుడు, ఆ కుటుంబానికి నా వంతు సహాయంగా కందిపప్పు, బియ్యం వంటి నిత్యావసర సామాగ్రిని అందచేయడం జరిగింది. అలాగే అమరవీరుడు శ్రీకాంతాచారి కుటుంబానికి నా మూడు నెలల జీతాన్ని సాయంగా ప్రకటించి, అందచేసాను. మేము చేసింది చాలా తక్కువ. రైతు ఆత్మహత్యలు పూర్తిగా ఆగిపోవడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. దళారుల వ్యవస్థను అరికట్టి, వారికి గిట్టుబాటు ధరను కల్పించండి. రైతు భాగస్వామ్యం, ఉత్పత్తి వ్యవస్థ మొదలైన అంశాల గురించి కూలంకషంగా చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. మార్కెట్ కమిటీలు వేశారు. సంతోషం. వాటిల్లో కూడా రైతులను సభ్యులుగా చేర్చండి. అప్పుడే వారికి న్యాయం జరుగుతుంది. మార్కెట్ కమిటీలను రైతు పేరుతో అవతారమెత్తి, ఎవరెవరు నిర్వహిస్తున్నది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. వ్యవసాయానికి ఒక సమగ్రమైన విధానాన్ని రూపొందించాలి. గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగానైతే రూ. 72,000 కోట్లతో రైతులకు రుణమాఫీ ప్రకటించిందో, ప్రస్తుతం

కూడా లక్ష కోట్ల రూపాయలతో రుణమాఫీ one time settlement చేయండి. ఐదు లక్షల కోట్ల రూపాయలను సబ్సిడీగా ధనవంతులకు చెందిన కార్పొరేట్ రంగానికి అందించారు.

ఒక్క సంవత్సరానికి ఐదు లక్షల కోట్ల కన్సెషన్. దాన్ని నేను వ్యతిరేకించడం లేదు. కాని మనది వ్యవసాయక దేశం. జై జవాన్ అని స్వర్గీయ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు కీర్తించారు. రైతులు ఏం పాపం చేసుకున్నారు ? Make India, Digital India అన్నట్లుగానే, Farmer Indiaగా దేశాన్ని ఎందుకు రూపొందించరు? It should become Farmer India. వ్యవసాయం మీద దేశం ఆధారపడి ఉన్నప్పుడు, ఎందుకు ఈ రంగానికి అవసరమైన ప్రాధాన్యత ఇవ్వరు? ఈ రోజు తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు రాష్ట్రమంతటా వ్యాపించి ఉన్నాయి. ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి తీవ్రంగా పడిపోయి, ఆందోళన కలిగించే విధంగా ఉంది.

అధ్యక్షా, ప్రముఖ సినీ కవి స్వర్గీయ కొనరాజు రాఘవయ్య చౌదరి ఎప్పుడో యాభై ఏళ్ల క్రితం రాసిన ఒక పాటను ఈ సందర్భంలో నేను మీకు గుర్తుచేస్తున్నాను.

“కల్లాకవటం కానని వాడా, లోకం పోకడ తెలియని వాడా..” అంటూ రైతు పరిస్థితి గురించి చక్కగా వర్ణించారు. రైతు పరిస్థితి ఈ రోజుకీ అలాగే ఉంది. రబీకి ఒక స్పష్టమైన విధానం ప్రకటించండి. ఇప్పటివరకు ఇచ్చిన రుణాల మొత్తం ఎంత, ఖరీఫ్ సీజన్ కు మీరు పెట్టుకున్న బాగ్గెట్ ఎంత? నాకు తెలిసి ఆది రూ. 18,000 కోట్లు. కాని బ్యాంకులు రూ. 7,000 కోట్లు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. ముప్పై ఆరు లక్షల మంది రైతులకు ఋణ మాఫీ అన్నారు. కాని పదిహేను లక్షల మంది రైతులు మాత్రమే లబ్ధి పొందారు. అనేక లక్షల మంది రైతులు ఋణ సదుపాయం అందక, ప్రైవేట్ వడ్డీ వ్యాపారులను ఆశ్రయించారు. నూటికి ఆరు రూపాయల వడ్డీ తీసుకుంటున్నారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయంలో సజ్జం, కుటుంబ నిర్వహణ, ఆత్మగౌరవం కాపాడుకోవడానికి రైతు విధిలేక అప్పులు చేస్తున్నాడు. రైతుకు భరోసా ఇవ్వవలసి ఉంది. అదే విధంగా వడ్డీ వ్యాపారుల మీద నియంత్రణ ఉండాలి. గతంలో కేంద్రంలో యు.పి.ఎ ప్రభుత్వం ఏ విధంగానైతే రూ. 17,000 కోట్ల ఋణ మాఫీ చేసిందో, మీరు కూడా బాధ్యత తీసుకుని చెయ్యండి. రైతులకు ఉపశమనం కలిగే విధంగా సబ్సిడీ మీద ఎరువులు, విత్తనాలు సరఫరా చెయ్యండి. మారిటోరియం ప్రకటించండి.

అలాగే రైతుల కొరకు ప్రత్యేకంగా, స్వయం ప్రతిపత్తి హోదాను కల్పిస్తూ, ఒక వ్యవసాయ కమీషన్ ను ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం

ఉంది. Need of the hour is to establish Agriculture Commission. అగ్రికల్చర్ పాలసీ, అగ్రికల్చర్ బడ్జెట్ ఇవన్నీ సమగ్ర వ్యవసాయ విధానంలో పెట్టండి. అలాగే విత్తనాల సరఫరా, నీటి సదుపాయం, ఉచిత విద్యుత్తు, కనీస మద్దతు ధర, మార్కెట్ సదుపాయాలు, అనుబంధ పరిశ్రమలు, ఉప ఉత్పత్తులు వంటి అంశాలు ఈ కమీషన్ పరిధిలో ఉన్నట్లయితే, రైతులకు ఎంతో మేలు చేకూరుతుంది. మా దగ్గరనుండి సూచనలు తీసుకుంటూ, నిపుణులతో చర్చించండి. ఎదురుదాడులు, విమర్శలు, ప్రతి విమర్శలు కాదు ఇప్పుడు కావలసింది. తక్షణ చర్యలు అవసరం. ఇది అన్నదాతలకు మనం భరోసా ఇవ్వవలసిన అంశం. మిగతా విషయాల గురించి తర్వాత చర్చలు జరుపుకుందాం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి రైతుల పట్ల ఉన్న ప్రేమను మేము శంకించడం లేదు. వారు కూడా బ్రహ్మాండంగా సాగు చేస్తున్నారు. ఆ మెలకువ లేమిటో అందరికీ చెప్పండి. రైతులు బాగుపడతారు. రైతుల సమస్యలను పరిష్కరించడం కొరకు ఒక Contingent Plan తయారుచేయండి. రైతులు, రైతు కూలీలు ఎన్నో సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఉపాధి హామీ పథకాన్ని వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేయండి.

వ్యవసాయానికి కూలీలు దొరకని పరిస్థితి ఉంది. అందరం సానుకూలంగా ముందుకు వెళదాం. మా దగ్గర District Crime Record Bureau ఇచ్చిన సమాచారం ఉంది. మీరు త్రిసభ్య కమిటీ వేసారు. House-hold Survey వాదిరిగానే వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఒక సమగ్ర సర్వే చేయించండి. ఇంటింటికి వెళ్లి సర్వే చేస్తే, వారికి భరోసా కలుగుతుంది. అందరినీ కలుపుకుని వెళ్ళండి.

నాకు సెల్ ఫోన్ లో మా మిత్రుడి దగ్గర నుండి కొన్ని ఫోటోలు వచ్చాయి. మౌన భాషలో రైతుతో కాడి ఎడ్లు చెబుతున్నాయి నువ్వు చనిపోవద్దు, మీ కొరకు మేము ఇంకా ఎక్కువ కష్టపడతాము అని. ఆ రకంగా మనం రైతుకి చెప్పి, ధైర్యం కలిగించలేమా? బంగారు తెలంగాణలో ఆకలి ఉండకూడదు, అందరికీ కడుపు నిండా తిండి ఉండాలి అని కోరుకోవడం తప్పా అధ్యక్షా? మిమ్మల్ని విమర్శిస్తూ కూర్చుంటే, ఇప్పటికప్పుడు మాకు అధికారం వచ్చినదదు. సమయం వచ్చినప్పుడు ప్రజా కోర్టులో, మంచి చెడ్డలు బేరీజు వేసుకుని, ఎవరు ఏమి చేశారని ప్రజలు నిర్ణయించుకుని, తీర్పు చెబుతారు. అది వేరే విషయం. మాకు రాష్ట్ర ప్రయోజనాలు ముఖ్యం. ఎప్పటికప్పుడు మా గొంతు వినిపిస్తూనే ఉన్నాము. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులలో మనకు అన్యాయం జరిగింది. క్రిడీట్ మీరే పొందండి, కాని ప్రతిపక్షాన్ని కూడా

కలుపుకు పోండి. మంచి చేస్తే, మెచ్చుకుంటాం. అలా జరగనప్పుడు నిలదీస్తాం. అది మా హక్కు.

రైతు స్వరాజ్ వేదిక వాళ్ళు కొన్ని నివేదికలు రూపొందించారు. వారిని ఆహ్వానించి, చర్చించండి. మిమ్మల్నందర్నీ కలుపుకుపోతాం అని ఇదే సభలో సాక్షాత్తు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని, అలా జరగడం లేదు. మీ హయాంలో ఆత్మహత్యలు జరగలేదా అంటున్నారు. ఎంత బాధాకరం అధ్యక్షా? ఇని మా పాలన పుణ్యమే కాబట్టి ఇవి మేము చేసిన హత్యలంటున్నారు. ఇది ఏం భాష? ఏ మాత్రం గౌరవంగా లేదు. దీనిని ఎవరూ ఆమోదించరు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. National Sample Survey ప్రకారం 93 శాతం రైతులలో 33.58 శాతం రైతులు అప్పులలో మునిగి ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఎనిమిది లక్షల మంది కొలు రైతులుంటే, వారిలో 10 శాతం మందికి కూడా Letter of Credit లేదు. వారి పరిస్థితి మరీ దుర్భరంగా ఉంది. వారికి ఐడెంటిటీ కార్డులు కూడా ఇవ్వలేదు. ఇవన్నీ కూడా పాజిటివ్ విమర్శలు కావా? మేము కడుపు కాలో, లేదా ఈర్ష్యతోనే చెప్పడం లేదు. మా కాంగ్రెస్ పార్టీ జాతకం అలా ఉంది. తెలంగాణ ఇచ్చి పక్క రాష్ట్రం కోల్పోయి, ఇక్కడా అధికారం పోగొట్టుకున్నాం. ఇచ్చిన మాటకు కట్టుబడి ఇచ్చాం. O.K. ప్రజల తీర్పు అలా ఉంది. అది అల్టిమేట్. బంగారు తెలంగాణ కొరకు అందరం కలిసి కష్టపడదాం. యావత్ రైతాంగానికి భరోసా ఇద్దాం. వారికి అండగా నిలబడవలసిన అవసరం ఉన్నది. రైతు కంటతడి రాష్ట్రానికి మంచిది కాదు.

యాదగిరి గుట్ట గొప్పగా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. స్వాగతిస్తున్నాం. ఆ kind heart రైతుల గురించి కూడా చూపాలి. ఆచరణలో రైతుల మీద అభిమానం, ప్రేమ చూపించాలి. మా భద్రాచలం శ్రీరామచంద్రుణ్ణి వదిలేసారు. అది కూడా డెవలప్ చెయ్యాలి. ముఖ్యంగా రైతుల సంక్షేమం మనందరి సామాజిక బాధ్యత. Political criticism కాదు, political solution కావాలని నేను కోరుతున్నాను. ఆ భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాను. రాజకీయ దాడిని పక్కన పెట్టండి. మాది దేశానికి స్వతంత్రం తెచ్చిన పార్టీ. ఎన్నో ఢక్కామొక్కిలు తిన్నవాళ్ళం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని రాజకీయంగా తయారుచేసిన పార్టీ మాది. పక్క రాష్ట్ర నేతను కూడా మా పార్టీయే తీర్చిదిద్దింది. అవన్నీ మరచిపోదాం. ఇప్పుడు కావలసింది అర్థమంతంగా, సమగ్రంగా, నిర్మాణాత్మకంగా ఉండే చర్యలు. ఒక మంచి వ్యవసాయ విధానంతో ఈ ప్రభుత్వం వస్తుందని, రావాలని ఆశిస్తూ, ఆ భగవంతుడు మీకు ఆ సంకల్పం కలిగించాలని కోరుకుంటున్నాను.

రైతుల ఘోషణారేకే పోదని మీరు గుర్తుపెట్టుకోవాలి. అన్నదాతా సుఖభవ అన్నట్లు చర్యలు తీసుకోండి.

నా బంగారు తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ.. అనే దిశలో పనిచేస్తేనే మీకు భవిష్యత్తు ఉంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా దిగి వచ్చి, తగు రీతిగా సహాయ సహకారాలు అందించే విధంగా పనిచేయండి. పక్కరాష్ట్రానికి విపరీతంగా నిధులు ఇస్తూ పోతున్నారు. 14వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ వచ్చింది. మనది ధనిక రాష్ట్రం అని వారికి రిపోర్టు ఇచ్చారు. దాని పుణ్యమా అని మనకు ఒకరూపాయి కూడా రావడం లేదు. గౌరవ ప్రధాన మంత్రిగారి దగ్గరకు అందరం కలిసి వెళదాం. కేంద్రం మనకు అన్నిటోను కోత పెట్టింది. సబ్సిడీలు

తగ్గించారు. మన తెలంగాణ కూడా వెనకబడి ఉందని చెప్పి, ప్రత్యేక ప్యాకేజీ కావాలని కోరదాం. సహృదయంతో మన రాష్ట్రాన్ని కూడా ఆదుకోవాలని కేంద్రాన్ని కోరదాం. ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ 30-09-2015 ఉదయం పది గంటలకు తిరిగి రైతుల సమస్యల గురించి చర్చించడం కొరకు సభను వాయిదావేస్తున్నాను.

(The House, then, adjourned at 2.05 P.M. to meet again at 10.00 A.M. on Wednesday, i.e., 30th September, 2015)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Council and
printed at the Assembly Press, Public Garden's,
Hyderabad.”**